საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ხალხის გაცდენა ყველა უკადრისობაზე უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

ოთხშაბათი, 26 აპრილი, 2006 წელი.

№ 81 (5419)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge | ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika | ფასი 50 თეთრი.

საქართველო მხოლოდ მაშინ გადარჩება...

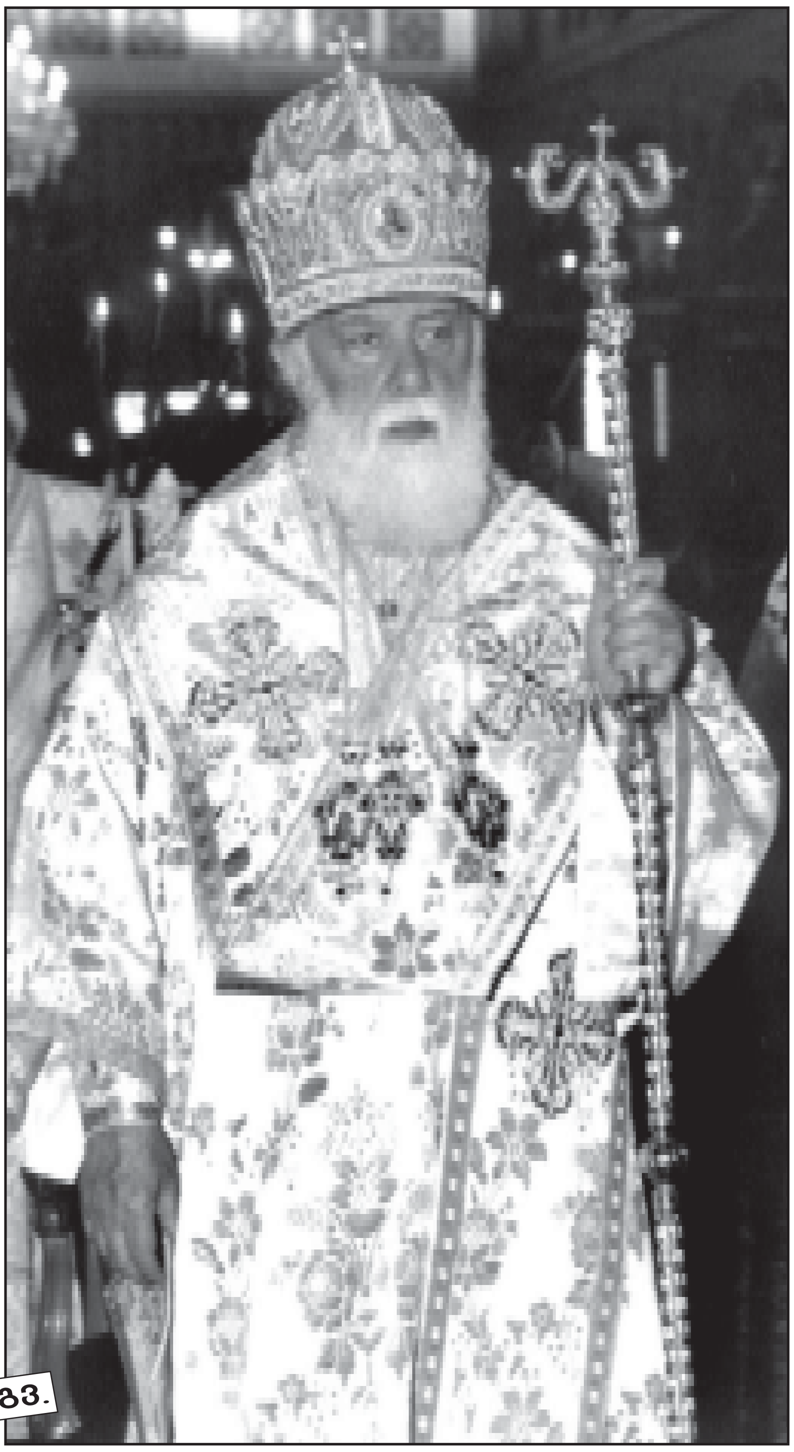

სააღდგომო ეპისტოლე

უწმინდესის და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II

იხ. მე-2-3 გვ.

ოპოზიცია უცხოელებს შესჩივის

იხ. მე-5 გვ.

მიხეილ სააკაშვილი:

ციხეებს ცემა-ტყეპა და გინება ალამაზებს, როგორც პარლამენტსა და საკრებულოს

იხ. მე-12 გვ.

ეგზეკუცია ბოლნისის რაიონში

იხ. მე-7 გვ.

ჰიტლერი ახალი დოკუმენტების მიხედვით

იხ. მე-11 გვ.

„პალესტინა-ისრაელის კონფლიქტი“ პარლამენტში

იხ. მე-4 გვ.

ფალსიფიკაცია გენოციდით გვემუქრება

იხ. მე-7 გვ.

თეთრი სახლის საიდუმლოებები

იხ. მე-10 გვ.

◉ ქრისტე აღდგა!

საქართველო მხოლოდ მაშინ გადარჩება...

სააღდგომო ეპისტოლე

უწმინდესის და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II

„ვიქადოთ ღმერთით..., რომლის წყალობითაც მივიღეთ ახლა შერიგება“
(რომ. 5,11)

ყოვლადსამღვდელონო მღვდელმთავარნო, მომღვარნო, დიაკონნო, ბერ-მონოზონნო, ყოველნო ერთგულნო და თავდადებულნო შვილნო საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიისა, ყველას გულითადად გილოცავთ წმიდა პასქის ბრწყინვალე დღესასწაულს

ქრისტე აღდგა!

მადლობა ღმერთს ყველაფრისათვის.

უფალმა კიდევ ერთხელ ღირსგვყო შევხვედროდით მაცხოვრის აღდგომის საიდუმლოებით მოცულ საოცარ ზეიმს, სათავეს ჩვენი რწმენისა და სასოებისა, ძალას ჩვენი სიყვარულისა.

ამ დღეს განსაკუთრებულ პატივს მივაგებთ ჩვენთვის ვნებულ იესოს, ბოროტის მონობისაგან ჩვენს მხსნელს, მარადიული ნეტარი ცხოვრებისა და მადლმოსილების მომნიჭებელს.

აღდგომა, — ეს არის მტკიცე და შეურყეველი ქვაკუთხედი, რომელზეც დაფუძნებულია ჩვენი სარწმუნოება და ქრისტეს ეკლესია, იგია ყველაზე დიდი დადასტურება ჩვენი ცხონებისა.

ამიტომაც წერს პავლე მოციქული: „ხოლო ქრისტე თუ არ აღმდგარა, ფუჭია ჩვენი ქადაგებაც და თქვენი რწმენაც“ (I კორ. 15,14).

უფალი ჯვარს ეცვა ჩვენთვის და თავისი აღდგომით ზეცად აღამაღლა მთელი კაცობრიობა, რადგან მას გამოუთქმელი სიყვარულით უყვარს თითოეული ადამიანი. ყოველი პიროვნება განუმეორებელია, დაჯილდოებულია მარადიული სიცოცხლით, შემოქმედებითი უნარითა და თავისუფალი ნებით.

ღვთისაგან ნაბოძები თავისუფლების არასწორი გამოყენებით აღმოჩნდა ადამიანი ეშმაკის მონობაში. მიუხედავად ამისა, ღმერთმა თავისუფლების მადლი ცოდვით დაცემულ ადამიანსაც კი არ წაართვა და მას შემდეგ, რაც თავისი ჯვარცმით გამოიხსნა კაცობრივი ბუნება, ყოველ ჩვენგანს საშუალება მისცა პიროვნული არჩევანის გზით კვლავ მოეპოვებინა ცათა სასუფეველი.

„თჳნიერ ჩემსა არარაჲ ძალგიძთ“ (ინ. 15.5), — ბრძანებს უფალი და მართლაც, ჩვენ არ შეგვიძლია გადარჩენა ღვთის მადლისა და მოწყალების გარეშე, თუმცა ცხონების მოსაპოვებლად მხოლოდ ღვთის ნება საკმარისი არ არის, აუცილებელია ადამიანის თავისუფალი ნებაც.

მაცხოვარმა კაცობრიობას ახალი აღთქმა მისცა და მანამდე უცნობ საოცარ სიმაღლეებს აზიარა:

ეკლესიური სწავლებით, ქრისტეში ყველა ერთიანდება მიუხედავად ეთნიკური, რასობრივი, სოციალური და სქესობრივი განსხვავებისა. „ქრისტეში არ არის არც იუდეველი, არც ელინი, არც მონა, არც ბატონი, არც მამაკაცი და არც დედაკაცი“.

ქრისტიანობამ სხვა სიმაღლით წარმოაჩინა ადამიანის ღირსება და თითოეულ მათგანს უთხრა, რომ ის ერთადერთი და განუმეორებელია, რომ სწორედ მისთვის ეწამა მაცხოვარი და მას გაუხსნა გზა ცათა სასუფევლისკენ.

პავლე მოციქული პიროვნებისათვის ღვთისაგან მონიჭებულ სამ უმთავრეს ნიჭს გამოყოფს: რწმენას, იმედსა და სიყვარულს.

ამქვეყნიურ ცხოვრებაში **რწმენა** უმტკიცესი სამირკველია სულიწმინდის ტაძრად შექმნილი კაცისათვის.

რწმენა ღვთისა ნიშნავს არა მარტო იმას, რომ ღმერთი არსებობს, არამედ იმასაც, რომ უფალი ყოველივეს სიბრძნით განაგებს და ყოველივე კეთილად წარემართებათ მის მორწმუნეთ; ამასთან, უფლის ნების გარეშე ერთი ჩიტიც არ დავარდება დედამიწაზე, და არც თმის ერთი ღერი — ჩვენი თავიდან (მათე 10,29, ლუკა 21,18).

იმედი ის მადლია, რაც ძალას აძლევს ადამიანს მიწიერი ყოფის განსაცდელთა დასაძლევად და ღმერთამდე ასამაღლებლად. გაჭირვებამ არ უნდა შეგვაშინოს და სასოება არ უნდა დაგვაკარგვინოს, რადგან თუ გვწამს, რომ ღმერთი სიყვარულია, ბუნებრივია, უნდა გვწამდეს ისიც, რომ იგი ცუდს არასოდეს გაუკეთებს მას, ვინც უყვარს. ამიტომაც, სიხარული თუ მწუხარება, რაც ჩვენი ცხოვრების გზაზე გვხვდება, მხოლოდ ჩვენივე სიკეთისათვის არის დაშვებული, სამწუხაროდ, ამას ხშირად ვერ ვაცნობიერებთ.

უფალი ბრძანებს: „ჩემი ზრახვები არ არის თქვენი ზრახვები და ჩემი გზები არ არის თქვენი გზები; როგორც ცა არის მაღალი მიწაზე, ასევე მაღალია ჩემი გზები თქვენს გზებზე და ჩემი ზრახვები თქვენს ზრახვებზე“ (ისაია 55, 8-9).

რწმენა და იმედი მხოლოდ წუთისოფლის საგზალია და ბოროტთან ბრძოლისთვის ჩვენი ღვთაებრივი საჭურველი. მათგან განსხვავებით **სიყვარული** სულის მარადიული თვისებაა. ეს გრძნობა ღვთაებრივი მადლის განსაკუთრებული გამოვლინებაა, რადგან როგორც მოციქული ბრძანებს: „სიყვარული ღმრთისაგან არს და ყოველი რომელსა უყვარდეს, ღმრთისაგან შობილ არს და იცის ღმერთი“ (ინ. I, 4-7).

მთელი გონებით, მთელი გულით და სულით ისე უნდა შევიყვაროთ უფალი, რომ ვერაფერმა განგვაშოროს მას, რასაც მაშინ მივაღწევთ თუ ცოდვებისაგან განვიწმინდებით და თავდადებული სიყვარულით შევიყვარებთ ჩვენს მოყვასს. უფრო მეტიც, როგორც უფალი ბრძანებს, — უნდა შევიყვაროთ თვით ჩვენი მტრებიც და კეთილს უნდა ვუყოფდეთ მათ.

ესეც ხდება, რომ ადამიანმა შეიძლება ამპარტავნების გარდა სხვა ყველა ნაკლოვანება დაძლიოს, მაგრამ ამ უსაშინელეს ცოდვას შეუძლია გადაწონოს ყველა სიკეთე და ჩვენი სულიერი შენობა მირფესვიანად დაანგრიოს. გეშინოდეთ მისი!

ამიტომაც **თავმდაბლობა** არის კიდევ ერთი უმთავრესი თვისება პიროვნებისა, იგი ერთი მხრივ იცავს ადამიანს ამპარტავნების სენისაგან და მეორეს მხრივ უნარჩუნებს მას ინდივიდუალიზმს, მეობასა და ღირსებას, რათა მან არც საკუთარ თავს მიაწეროს თავისი მიღწევები და არც თავისი პიროვნება და თავისუფალი ნება არ უარჰყოს სრულად.

სულიერ ცხოვრების მოსურნეთ უნდა იცოდნენ, რომ კაცობრიობის მტერი ცდილობს ღვთაებრივი სიკეთენი შეცვლილი სახით წარმოაჩინოს. იგი ჭეშმარიტი რწმენის ნაცვლად ურწმუნოებას ან ცრუ რწმენას სთავაზობს, იმედის ნაცვლად — სასოწარკვეთილებას ან ცრუ იმედს, ჭეშმარიტი სიყვარულის წილ — უსიყვარულობას ან მოჩვენებით სიყვარულს და ეს ყოველივე ისე არის შენიღბული, რომ ჭირს შავის და თეთრის გარჩევა.

როცა წმინდა ანტონი დიდმა ჩვენებაში იხილა კაცთა საცდუნებლად დაგებული ეშმაკის მახენი, აღმოთქვა: განა შეუძლია ვინმეს თავი დააღწიოს მას?

პასუხად მოესმა: მხოლოდ თავმდაბალთ.

როგორც ცალკეულ ადამიანს, ისე ყოველ ერს, ღვთის განგებულებით, გარკვეული მისია აკისრია.

ადამიანმაც და ერმაც უნდა გააცნობიეროს თავისი უმთავრესი დანიშნულება და უნდა ემსახუროს მას.

ქართველი ადამიანი დაჯილდოებულია სიყვარულის განსაკუთრებული ნიჭით; ალბათ, ამიტომაა, რომ ჩვენ წილად გვხვდა მსოფლიოს უდიდესი სიწმინდე, უკერველი კვართი ქრისტესი, რომელიც სიმბოლოა ქრისტეს განუყოფელი ეკლესიისა, რომლის სწავლებასაც ოცი საუკუნეა შეურყვნელად იცავს ჩვენი ხალხი.

ეს არის ჩვენთვის განცხადებული უმთავრესი მისია ქართველი ერისა, რომელიც ჩვენმა წინაპრებმა მხნეობითა და დიდი თავგანწირვით აღასრულეს. თუ როგორ ვუერთგულებთ ამ გზას, ეს დიდად არის დამოკიდებული ჩვენს მომავალ თაობაზე.

საქართველო მხოლოდ მაშინ გადარჩება და დაიმკვიდრებს ღირსეულ ადგილს მსოფლიოში, თუ ის, **თავის ტრადიციებზე დაყრდნობით, შექმნის თანამედროვე ტექნოლოგიებსა და მიღწევებზე დაფუძნებულ ქართულ სახელმწიფოს.**

ამ ორივე პირობის შესრულება მეტად მნიშვნელოვანია ჩვენი არსებობისა და შემდგომი განვითარებისათვის. თუნდაც ერთ-ერთი მათგანის მოკლება უმძიმესი შედეგის მომტანი იქნება ქვეყნისათვის.

აუცილებლად უნდა გავითვალისწინოთ ისიც, რომ ერთა თვითმყოფადობის უმთავრეს ფაქტორად დღეს კულტურული არეალიღა რჩება, რადგან მსოფლიო ინტეგრაციის პირობებში თანამედროვე ქვეყნების პოლიტიკური და ეკონომიკური საზღვრები თანდათან კარგავს თავის უწინდელ დანიშნულებას.

კულტურა მხოლოდ მწერლობაში, ხელოვნებასა და მეცნიერებაში არ ვლინდება, არამედ მთელი საზოგადოების ცნობიერებასა და ყოფა-ცხოვრებაშიც.

გლობალიზაციის პროცესი ბუნებრივად იწვევს იმ ხალხებისა და კულტურების ასიმილაციასა და ზოგჯერ სრულ გაქრობასაც, რომელნიც ვერ გამოიმუშავებენ სათანადო იმუნიტეტს, მაგრამ ეს არ არის ახალი მოვლენა.

ისტორიულად ცნობილი ყველა დიდი იმპერია ცდილობდა განეხორციელებინა გლობალიზაციის ერთგვარი პროცესი. დღეს კი ამან საყოველთაო ხასიათი მიიღო. ჩვენ არ უნდა შეგვეშინდეს ინტეგრაციისა, რადგან წარსულის დიდი გამოცდილება გვაქვს და ვიცით, რომ საუკუნეთა მანძილზე ქართული კულტურა არაერთი უძლიერესი იმპერიის გავლენას განიცდიდა, მაგრამ ღვთის განგებითა და ჩვენს წინაპართა მალისხმევით არასდროს დაგვიკარგავს თავითმყოფადობა.

ეს დღესაც უნდა შევძლოთ.

კულტურის განმაპირობებელი სამი ძირითადი ფაქტორია **მამული, ენა, სარწმუნოება.**

ჩვენი მამული ღვთისმშობლის წილხვედრი ივერიაა, რომელიც ჭეშმარიტ სარწმუნოებას ჯერ კიდევ I საუკუნეში ანდრია მოციქულის მიერ ეზიარა. „ქართლის ცხოვრებაში“ ვკითხულობთ: „მოვიდა ანდრია ტრაპიზონსა, სოფელსა მეგრელთასა“.

ჩვენი ენა კი უძველესია და საიდუმლოებით მოცული და მას „სახარებასა შინა ლაზარე ჰქვიან“.

იგი შეიძლება შევადაროთ სინათლეს, რომელიც თავის თავში მოიცავს ცისარტყელას ფერებს. ეს ფერები მსგავსია ჩვენი სამშობლოს სხვადასხვა კუთხის სამეტყველო ენისა: ხევსურულისა და სვანურის, მეგრულისა და თუშურის, ლაზურისა და კახურის, გურულისა და ინგილოურის, მესხურისა და რაჭულის, კლარჯულისა და მოხეურისა, იმერულისა და მთიულურისა, რომელნიც შენაკადების მსგავსად ქმნიან ერთიანი ქართული ენის მდინარეს, ენისა, რომლითაც უძველესი დროიდან ჩვენს მიწა-წყალზე „...ჟამი შეიწირვის და ლოცვაჲ ყოველი აღესრულების“.

ამ სამ საგანძურს თვალისჩინივით უნდა გავუფრთხილდეთ, რომ ერის მთლიანობა და თვითმყოფადობა შევინარჩუნოთ.

* * *

ქვეყნის განვითარებისათვის აუცილებელია გარკვეული პრიორიტეტების განსაზღვრა. ამაზეა დამოკიდებული თუ როგორ სახელმწიფოდ ჩამოვყალიბდებით. ვფიქრობთ, მომავალმა თაობამ უმთავრესი ყურადღება უნდა მიაქციოს სამეცნიერო, კულტურულ და ეკონომიკურ სფეროს, რომ ჩვენი ქვეყანა სრულფასოვან სახელმწიფოდ იქცეს.

საერთაშორისო ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ უახლოეს ათწლეულში სასმელი წყალი გახდება ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რესურსი კაცობრიობისათვის. საქართველო ამ რესურსის ერთ-ერთი დიდი მფლობელია და მისი მომავალი ეკონომიკური განვითარება, ალბათ დაკავშირებული უნდა იყოს წყალთან, კერძოდ, წყლის მსოფლიო ბაზარზე ჩვენი ადგილის მოპოვებასთან. დღეს კი უმთავრეს პრიორიტეტად უნდა იქცეს სოფლის მეურნეობის, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება. უნდა შეიქმნას სამუშაო ადგილები, რომ ხალხი დასაქმდეს და გამოვიდეს იმ მძიმე სოციალური პირობებიდან, რომელშიც ის დღეს იმყოფება.

ჩვენი დიდი რესურსია ინტელექტუალური პოტენციალიც. ქვეყანამ არ უნდა დაკარგოს ის სამეცნიერო მონაპოვარი, რაც მას გააჩნია. ამის მაგალითია ბალტიისპირეთის ქვეყნები, რომელთაც თითქმის სრულად გამოიყენეს საბჭოთა პერიოდის სამეცნიერო თუ ეკონომიკური მიღწევები, რამაც განაპირობა ამ ქვეყნების სწრაფი განვითარება. ჩვენთან პროცესები, სამწუხაროდ, სხვაგვარად განვითარდა. დაიშალა ქვეყნის ეკონომიკური სისტემა და გაუქმდა მთელი რიგი საწარმოები.

იხ. მე-3 გვ.

ქრისტე აღდგა!

საქართველო მხოლოდ მაშინ გადარჩება...

(მეორე გვერდიდან)

არ შეიძლება იგივე ბედი ეწიოს მეცნიერებას. მრავალ დარგში საქართველოს მსოფლიოში აღიარებული მკვლევარები ჰყავს. საერთოდ, ნებისმიერი ქვეყნის განვითარებაში სამეცნიერო სფერო გადამწყვეტ როლს ასრულებს; მის ჩამოყალიბებას დიდი თანხა და დიდი დრო ჭირდება. გამოუსწორებელი შეცდომა იქნება, ქვეყანამ არ გამოიყენოს ის სამეცნიერო პოტენციალი, რომელიც მას გააჩნია.

საერთოდ, წარმატებით მხოლოდ ის ერები და სახელმწიფოები ვითარდებოდნენ, რომლებიც ალღოს ულებდნენ დროის მოთხოვნებს. სამოციანელთა მოღვაწეობით ქართველმა ხალხმა ღირსეული პასუხი გასცა თავისი რთული ეპოქის გამოწვევებს და არა მარტო ფიზიკურად გადარჩა, არამედ სულიერადაც მოემზადა დამოუკიდებლობისათვის.

XX საუკუნის ბოლოს აღორძინებულ ეროვნულ მოძრაობას მრავალი ღირსეული წარმომადგენელი ჰყავდა და ბევრმა ამ იდეალებს სიცოცხლეც შესწირა.

დღეს ასპარეზზე უკვე სხვა ახალგაზრდები არიან. საჭიროა არ დაიკარგოს თაობათა ერთობა და ახალი მოთხოვნების შესაბამისად გაგრძელდეს ეროვნულ ფასეულობათა დაცვა.

ჯერ კიდევ ილია ამბობდა: დღეს სხვა ომია, ომი წიგნისა და ცოდნის, ცოდო არ არის ცეცხლსა და მახვილში გამოტარებული ქართული დროშა ჩრჩილმა და მატლმა შეჭამოსო?

ეს სიტყვები დღესაც აქტუალურია, ოღონდ თანამედროვე პირობებში ვითარება კიდევ უფრო რთულდება იმით, რომ კაცობრიობამ შექმნა ბრძოლის ახალი ფორმა — ინფორმაციული ომი. ქვეყნებისა და პოლიტიკურ ძალთა დაპირისპირება დღეს მირითადად ამ საშუალებით ხორციელდება; მომავალში კი მას, ალბათ გადამწყვეტი მნიშვნელობა ექნება.

სამწუხაროდ, ჩვენმა ქვეყანამ თავის დროზე სათანადოდ ვერ აუღო ალღო ამ ახალ მოვლენას აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის კონფლიქტებში, საერთაშორისო საზოგადოების წინაშე ჯეროვნად ვერ წარმოაჩინა თავისი სიმართლე და წაგებული აღმოჩნდა ინფორმაციულ ომშიც.

მდგომარეობის გამოსწორება შესაძლებელია; საჭიროა მთელმა საზოგადოებამ, განსაკუთრებით კი ქართულმა დიასპორებმა ყველაფერი გააკეთონ იმისათვის, რომ მსოფლიომ ობიექტური ინფორმაცია მიიღოს ჩვენი ისტორიის, კულტურისა და დღეს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესების შესახებ.

ვფიქრობთ, კარგი იქნება თუ სხვადასხვა უცხო ენაზე შეიქმნება ინტერნეტ-გვერდები, გამოიცემა ბროშურები და წიგნები, გაიმართება შეხვედრები და კონფერენციები როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ, რაშიც დიდი როლის შესრულება შეუძლიათ უცხოეთში ამჟამად მცხოვრებთ ჩვენს თანამემამულეებს.

მოხარულნი ვიქნებით, თუ ისინი ხელისუფლებასთან ერთად ჩვენც დაგვიკავშირდებიან და ამ მიმართულებით კოორდინირებულად ვიმოქმედებთ.

* * *

მკვდრეთით აღდგომილო მრავალმოწყალეო უფალო ჩვენო, იესო ქრისტე, ჯვარსა შენსა თაყვანსავცემთ, მეუფეო, და წმინდასა აღდგომასა შენსა ვუგალობთ და ვადიდებთ. წინაშე შენსა მუხლმოდრეკილია მრავალტანჯული, მრავალვნებული, მაგრამ შენს მიერ კურთხეული ქართველი ერი და ჩვენ, მენი და ასულნი საქართველოისანი, აღვიარებთ ცოდვათა და უსჯულოებათა ჩვენთა. შენი მოწყალე თვალით გარდამოიხილე, ღმერთო, უძლურთა მკურნალო და ნაკლულევანთა აღმავსებელო, და შეგვინდევ ცოდვანი ჩვენნი, წმიდა მყვენ ჩვენ ყოვლისაგან ბიწისა და აცხოვნენ სახიერო სულნი ჩვენნი.

შვილთა ჩვენთა მიანიჭე სიბრძნე და კეთილგონიერება და არ მოუშალო პატივისცემა მშობელთა; სრულასაკოვანთა განუხვენ თვალნი გონებისანი, რათა გიცნან შენ, ვითარცა გზა, ჭეშმარიტება და სიცოცხლე; სიბერე მათი ტკბილჰყავ და განაძლიერე, რათა იხარონ კეთილითა ნაყოფითა მეთა და ასულთა თვისთა;

ურწმუნოთ და სულმოკლეთ განუხვენ სულიერნი თვალნი; შეცდომილნი და ცოდვით დამძიმებულნი შეიწყნარენ, ვითარცა უძღები შვილნი და შეაერთენ წმიდასა შენსა მართლმადიდებელსა ეკლესიასა; უძლურნი — განკურნენ, საპყრობილესა და ტყვეობასა შინა მყოფნი — განათავისუფლენ, ობოლნი და ქვრივნი დაიცევნ და მიჰმადლე მათ პური არსობისა; უცხოეთსა შინა მყოფნი ქართველნი მშვიდობით დააბრუნე; სულნი გარდაცვალებულთა მამათა და დედათა, ძმათა და დათა ჩვენთა საყოფელთა მართალთასა დააწესენ; წილხვედრი ყოვლადწმინდისა ღმრთისმშობლისა, ღვთივკურთხეული საქართველო იხსენ შიდა დაპირისპირებისაგან, უცხოთესლთა მოსვლისაგან, სიყმილისა, მიწის მვრისა და სხვა ყოვლისა ბოროტისაგან.

ღვთივკურთხეულო საქართველო, ისმინე ხმა უფლისა ჩვენისა და აღასრულე მცნებანი მისნი; წინაშე შენსა ღია არს კარი სასუფეველისა. ივერნო, — გორგასლიანნო, დავითიანნო, თამარიანნო, მუდამ გახსოვდეთ პასუხისმგებლობა წინაშე ღვთისა და მამულისა. არ შედრკეთ, არ შეუშინდეთ განსაცდელს; ჯვარი, რომელიც გვიბოძა უფალმა, ბოლომდე უნდა ვიტვირთოთ და ჩვენი მისია აღვასრულოთ.

ღვთისა და მამულისათვის დამაშვრალნო მეფენო და დედოფალნო ჩვენნო, შემწეობა თქვენი დღეს განსაკუთრებით სჭირდება საქართველოს. მტერი ლამობს შერყვნას რწმენა, დაფლითოს და დაანაწევროს ჩვენი მამული, ჩვენი ენა. თქვენი ლოცვით დაიცევთ და დაიფარეთ სულიერი და ეროვნული საგანძური ჩვენი და აღადგინეთ საზღვარნი საქართველოისანი. ერთ მალად შეგვკრიბეთ და შესთხოვეთ უფალს ერთსულოვნება ჩვენი, რათა ვიყოთ ერთ სამწყსო და უფალი ჩვენი იყოს მწყემსი ჩვენი.

მომღვარნო და მასწავლელნო ჩვენნო, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქნო, დიდია თქვენი ღვაწლი ღვთისა და ერის წინაშე, თქვენი ლოცვით განამლიერეთ მართლმადიდებელი ეკლესია ჩვენი, რათა იგი იყოს მტკიცე შემაკავშირებელი და მაცხოვნებელი მალა ჩვენი ერისა.

წმინდა მღვდელმთავარნო, მოწამენო, ღირსნო მამანო, მნათობნო სოფლისანო, მეოხ გვეყავით, რათა შევიცნოთ თავი ჩვენი, განვაგდოთ შური და ურთიერთშუღლი და მოგვანიჭოს უფალმა განცდაი თვისთა ცოდვათა და არა განკითხვად ძმისა ჩვენისა; ამპარტავნება ჩვენი შესცვალოე თავმდაბლობით, მტრობა და მრისხანება — სიყვარულით, ცრემლი და მწუხარება — სულიერი სიხარულითა და ამაღლებით, რათა მოხდეს ჩვენი სულიერი ფერისცვალება და საქართველოს გაბწყინვება. ყოველი ჩვენგანნი უნდა იყოს მე და ასული საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიისა, რათა ეკლესიის ლოცვით უფლის აღდგომის თანაზიარნი გავხდეთ და დავიმკვიდროთ სასუფეველი ცათა.

სულიერი სიხარულით აღვსილი კიდევ ერთხელ ყველას გულითადად გილოცავთ პასექის დიდებულ ზეიმს;

იხარეთ ორსავე სოფელსა შინა.

ქრისტე აღდგა!
ჭეშმარიტად აღდგა!

სრულიად საქართველოს
კათოლიკოს-პატრიარქი

აღდგომა ქრისტესი
თბილისი, 2006 წ.

როგორ იაღდგომეთ?

თინათინ მაისურაძე, იურისტი: — აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაული მართლმადიდებელი მრევლისთვისაა, ამიტომ მას განსაკუთრებით აღვნიშნავდით ხოლმე ყოველთვის. ტრადიციას არც წელს ვუღალატეთ მე და ჩემმა ოჯახმა. პირადად მე, ლიტონიობასაც ვესწრები ხოლმე ეკლესიაში, ვმარხულობ.

დომენტი ჩიგოგიძე, პედაგოგი: — აღდგომის დღესასწაული ჩემთვის უპირველესი დღესასწაულია, ვმარხულობ და ლოცვებსაც ვკითხულობ, როგორც ეს მიღებულია.

ხატია ჭელიძე, მხატვარი: — აღდგომას ყოველთვის ოჯახში ვხვდები ხოლმე, არც საერთო სარიტუალო წესებს ვივიწყებ, მაგრამ ეს არის, რომ ვერ ვმარხულობ.

— რატომ, გიჭირთ?

— იცით, ჯანმრთელობა არ მიწყობს ხელს, იმედია, უფალი შემინდობს.

აგრაფინა სამუშია, წვრილმანებით მოვაჭრე: — მთელი დღე მკლავზე ჩამოკიდებული ყუთით დავდივარ და ვვაჭრობ. ერთ ადგილზე დგომა პატრულმა აგვიკრძალა. რა უნდა ვიმარხულო? როცა საჭმელს ვიშოვი, მაშინ ვჭამ. რა ვქნა, შინ სამი შვილი მელოდება, იმათ რომ საკვები არ მოვაკლო, ამიტომ ვწვალობ ამდენს. კი, ღმერთის კი მწამს, მაგრამ ეს რა ულმერთობაა, რომ ვაჭრობას გვიშლიან, მომცენ, ბატონო, სამუშაო, და ნახავთ თუ ქუჩას გავეკარები. ისე, არავის ცუდს არ ვუკეთებ, ღამე თუ დავანთებ სანთელს და ისევ ღმერთს ვთხოვ შველას. უფალმა მაპატიოს.

ცისანა ნამორაძე, დიასახლისი: — ისე გავიზარდე, ეკლესიაში შესვლა მეშინოდა, რადგან სკოლაში გვიკრძალავდნენ. ახლა კი დავდივარ რეგულარულად და ვლოცულობ, ვმარხულობ კიდეც, ნუთუ წარსულ დღეებს უფალი არ მაპატიებს?

გიორგი თოფჩიშვილი, ინჟინერი, ამჟამად უმუშევარი: — დრო იყო, ყოველ დღესასწაულს განსაკუთრებულად ვხვდებოდით, უფრო მეტად კი აღდგომას. ახლა ყველაფერი ჭირს. თავად არ ვმუშაობ, ჯერ არც პენსია მეკუთვნის. მეუღლემ ერთი პასკა და 10 კვერცხი მოიტანა მხოლოდ.

— მაპატიეთ, მაგრამ ერთი პასკა რა ღირდა?

— ერთი ლარიდან 7-8 ლარამდე იყო ფასი. ჩვენ, როგორც მცირე შემოსავლის პატრონებმა, 2-ლარიანი მხოლოდ ერთი პასკა ვიყიდეთ. კარგი იქნება, თუ ხელისუფლება იზრუნებს ხალხისთვის, რატომღაც დარწმუნებული ვარ, პარლამენტარებისთვის უფრო ზრუნავენ?

— რატომ? ასეთი დასკვნა საიდან მიიღეთ?

— ამას წინათ გაზეთში წავიკითხე, 30 ახალი სუპერმანქანა უნდა შეიძინონ პარლამენტართა ხელმძღვანელი პირებისთვის. საერთო დიდი თანხაც იყო დასახელებული, მაგრამ ახლა ზუსტად არ მახსოვს, იმ თანხით ერთი პატარა საწარმოს გახსნა შეიძლებოდა, სადაც რამდენიმე კაცი დასაქმდებოდა...

ნინელი ვაჩიბერიძე, უმუშევარი: — რომ ვთქვა, დიდად ეკლესიური ვარ-მეთქი, ტყუილი გამომივა, თუმცა კომუნისტების დროს მოვინათლე, უკვე საკმაოდ დიდიც ვიყავი, უმაღლესდამთავრებული. გული მწყდება, რომ ეკლესიაში ვერ დავდივარ ისე ხშირად, როგორც საჭიროა. ისე, ცუდს არაფერს ვაკეთებ, პირიქით, ყველასთვის კარგი მინდა, ვფიქრობ, რომ არავითარი ცოდვა არ მაქვს...

— ყველანი ცოდვის შვილები ვართ, ქალბატონო, ამიტომ დარწმუნებული ვარ, თქვენც, ისე როგორც ყველას, სჭირდება ცოდვების მონანიება, ზიარება, რათა სული თქვენი თავისუფალი იყოს...

— მართალია, მაგრამ დედა მყავს ლოგინს მიჯაჭვული, ერთი წუთითაც მარტოდ ვერ ვტოვებ, უკვე 8 წელია, ასე ვიტანჯებით, მიმაჩნია, რომ მართალი ვარ ღვთის წინაშე.

დღეს თითქმის ყველა დავდივართ ეკლესიებში, მაგრამ თუ ზოგიერთი უზნეო მხოლოდ სხვათა მიბაძვით ასრულებს საეკლესიო რიტუალებს, მის ლოცვა-ვედრებას აზრი არ აქვს და ტყუილად ირჯის თავს, ხოლო ადამიანს, რომელიც მძიმე ავადმყოფს უვლის და ეკლესიაში სიარული არ შეუძლია, მას ეს ცოდვა, ალბათ, მიეტევება. მთავარია ვქმნათ სიკეთე და არა ბოროტება, უფალიც ამას ქადაგებს.

ესაუბრა
ნაზი იმნაიშვილი

◉ პრეზიდენტი

რუსეთის მიზანია, მეტი პრობლემა შეუქმნას ქართულ ოჯახებს

ელექტროენერგიაზე ტარიფის გაზრდა ძირითადად საქართველოს რეგიონებს შეეხება.

ამის თაობაზე, გუშინ საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა სახელმწიფო კანცელარიაში ენერგეტიკული კომისიის სხდომაზე განაცხადა. მისი თქმით, ხელისუფლებამ ზამთრის განმავლობაში, დიდი საბიუჯეტო სუბსიდიის შედეგად, მოახერხა ელექტროენერგიაზე ძველი ტარიფის შენარჩუნება, თუმცა აღნიშნული მუდმივად ძველი ტარიფით ვერ შენარჩუნდება.

მიხეილ სააკაშვილის განცხადებით, რუსეთის მთავარი მოტივაცია არის ის, რომ მეტი პრობლემა შეუქმნას და მეტად გაამწაროს თითოეული ქართული ოჯახი.

„საქართველო ისჯება ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის სურვილისა და ეკონომიკური გაძლიერების სურვილის გამო“, – განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

მისი თქმით, საქართველოს პასუხი ამ გამოწვევაზე იქნება ის, რომ ქვეყანა კვლავ გააგრძელებს გაძლიერებას. პრეზიდენტმა მთავრობას მისცა დავალება, ელექტროენერგიის ტარიფთან დაკავშირებით სწორი პოლიტიკის ჩამოსაყალიბებლად. კერძოდ, როგორც სააკაშვილმა განაცხადა, ელექტროენერგიის ტარიფის მომატება ნაკლებად უნდა შეეხოს იმ ოჯახებს, რომლებიც ნაკლებ ელექტროენერგიას მოიხმარენ და საერთოდ არ უნდა შეეხოს ყველაზე გაჭირვებულ ფენას.

„ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ, რომ ეს გამიზნული დარტყმა მაქსიმალურად შემცირდეს და ნაკლებად შეეხოს ჩვენს მოსახლეობას“, – განაცხადა სააკაშვილმა.

პრეზიდენტმა ასევე აღნიშნა, რომ ახალი ტარიფები საქართველომ თავის სასიკეთოდ უნდა გამოიყენოს. კერძოდ, მისი აზრით, ელექტროენერგიაზე მომატებული ტარიფები ხელსაყრელი იქნება ასევე ამ სექტორში ინვესტორების მოსაზიდად.

სააკაშვილმა ყურადღება გაამახვილა ჰიდროელექტროსადგურების მნიშვნელობაზე. მისი განცხადებით, პრეზიდენტობის პირველი ვადის ბოლოსთვის საქართველოს ჰიდროელექტროსადგურებით უზრუნველყოფის საკითხი პრინციპულად გადაწყვეტილი უნდა იყოს, რაც საქართველოს ენერგოკრიზისიდან დახსნის ერთ-ერთი საშუალება იქნება.

ინტერპრესნიუსი

◉ პოზიცია

ხელისუფლება კვლავ ორმაგ სტანდარტებს იყენებს

საზოგადოებრივი მოძრაობის „საქართველოში მეცნიერებისა და განათლების გადარჩენისათვის“ საკოორდინაციო საბჭოს განცხადება

უკვე ყველასთვის ნათელი გახდა, რომ საქართველოს ხელისუფლება განსხვავებული კრიტერიუმებით აფასებს სახელმწიფო პოლიტიკის მომხრეთა და მოწინააღმდეგეთა ქცევას. მან დაივიწყა მარტივი ჭეშმარიტება, რომ დემოკრატიული ქვეყნის კანონები ანგარიშს არ უწევს მოქალაქის პოლიტიკურ შეხედულებებს და მხოლოდ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმის მიხედვით სჯის თითოეულს. ეჭვგარეშეა, რომ „ორმაგი სტანდარტების“ გამოყენება, განსაკუთრებით კი ადამიანთა ქცევის შეფასებისას, დაუშვებელია.

ამჯერად ამგვარი „ორმაგი სტანდარტის“ თვალსაჩინო მაგალითი გახდა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტ, პროფესორ გურამ შარაძესთან დაკავშირებით დედაუნივერსიტეტში პროვოცირებული ინციდენტი, რომლითაც სამინისტრომ და რექტორის მოვალეობის ახალმა შემსრულებელმა სხვაგვარად მოაზროვნეთა დაშინების ახალი – პირდაპირი რეპრესიული მეთოდი აამოქმედეს.

მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი შეხედულებები და მოქმედების ხერხები ხშირად არ თანხვდება პროფესორ გ. შარაძის პოზიციებს, მკვეთრად უარყოფითად ვაფასებთ ამ ფაქტს და პროტესტს გამოვთქვამთ მისი დაპატიმრების გამო. პროფესორი გ. შარაძე ხელისუფლებამ დასაჯა მისი პოლიტიკური შეხედულებების, და არა მისი ქცევის გამო. შესაბამისად, იგი პოლიტიკური პატიმარია.

რა გვაძლევს ასეთი დასკვნის გამოტანის საფუძველს? საზოგადოებამ მრავალჯერ იხილა, თუ როგორ აყენებენ ერთმანეთს სიტყვიერ და ფიზიკურ შეურაცხყოფას საქართველოს პარლამენტის წევრები, როგორი იარლიყებით ამკობენ ინტელიგენციას ხელისუფლების ცალკეული წარმომადგენლები, როგორ შერაცხეს გმირად დეპუტატი, რომელმაც ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა სამხრეთიან პოლიციის თანამშრომელს და როგორ დააწინაურეს პრეზიდენტის რწმუნებულად დეპუტატი, რომელმაც პარლამენტის შენობაში მთელი ქვეყნის დასანახად სცემა თავის კოლეგას. იგივე შეიძლება ითქვას ჟურნალისტ ირაკლი იმნაიშვილის ფიზიკური შეურაცხყოფის ფაქტზე. საზოგადოება დღესაც ელოდება დეპუტატ ვალერი გელაშვილზე თავდასხმის ფაქტის გამოძიებას. საყოველთაო აღშფოთების მიუხედავად, ხელისუფლება არც კი ცდილობს აიძულოს სამართალდამცველები, რომ მათ გამოავლინონ სანდრო გირგვლიანის ვანდალური მკვლელობის დამკვეთები. აშკარაა, რომ ხელისუფლება ხელმძღვანელობს ბოლშევიკური პრინციპით: „ის ნაძირალაა, მაგრამ ის ჩვენი ნაძირალაა“.

ამ ფონზე ღიმილის მომგვრელია პროფესორ გ. შარაძის „დანაშაულის“ სიმძიმე და ის ოპერატიულობა, რომელიც მის მიმართ გამოიჩინეს ჩვენმა სამართალდამცველებმა. როგორც ჩანს, განათლებისა და მეცნიერების სფეროში მიმდინარე „რეფორმების“ ოპონენტთა დასჯა „ძალოვანი“ მეთოდებით მათი დაშინების მიზნით ხდება და ასეთი ინციდენტების პროვოცირება მომავალშიც არის მოსალოდნელი.

დარწმუნებული ვართ, ქართული ინტელიგენცია არ შეუშინდება სახელისუფლო რეპრესიული მანქანის ნეობოლშევიკური მეთოდებით მოქმედებას და უფრო მეტი შემართებით გააგრძელებს ბრძოლას ეროვნული ინტერესებისა და საკუთარი კონსტიტუციური უფლებების დასაცავად.

◉ ინფორმაცია

სომხეთმა საქართველოს ავტოტრანსპორტზე საბაჟო გადასახადი გაუუქმა

გუშინ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა ირაკლი ჩოგოვაძემ და სომხეთის ტრანსპორტის მინისტრმა ანდრონიკ მანუჩარიანმა ხელი მოაწერეს ერთობლივ ხელშეკრულებას, რომლის მიხედვითაც, სომხეთმა საქართველოს ავტოტრანსპორტზე დაწესებული საბაჟო გადასახადი გაუუქმა.

ქართულმა მხარემ სომხეთს ანალოგიური გადასახადი 2005 წლის დასაწყისში მოუხსნა. საბაჟო გადასახადი სატვირთო მანქანებზე 280 დოლარი, ხოლო მსუბუქ ტრანსპორტზე 20 დოლარს შეადგენდა.

მედიანიუსი

აფხაზეთი ზარალის ანაზღაურებას მოითხოვს

სოხუმი თბილისისგან ომის შედეგად მიყენებული ზარალის ანაზღაურებას მოითხოვს.

როგორც აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი შამბამ „ინტერპრესნიუსთან“ საუბრისას განაცხადა, აფხაზეთისთვის ომის და მის შემდგომ პერიოდში მიყენებულ ზარალს, „პრეზიდენტ“ ბაღაფშის დავალებით, აფხაზეთის ეკონომიკის სამინისტრო დათვლის, რის შემდეგაც აფხაზური მხარე საქართველოსგან ზარალის ანაზღაურებას ყველა დონეზე მოითხოვს.

ინტერპრესნიუსი

◉ კანონმდებლები

„პალესტინა-ისრაელის კონფლიქტი“ პარლამენტში

პარლამენტის პლენარული სხდომა თხუთმეტი წუთის დაგვიანებით დაიწყო, მაგრამ მიზეზი კვორუმის არარსებობა არ იყო, ეს დრო დეპუტატებმა ერთმანეთის მოკითხვასა და აღდგომის მილოცვას მოანდომეს. მით უფრო, რომ დარბაზში მხოლოდ შეხმატკბილებული უმრავლესობა იმყოფებოდა – მოგეხსენებათ, ოპოზიციონერები ჯერჯერობით არ აპირებენ ბოიკოტის შეწყვეტას. თუმცა, მათი არყოფნა კვორუმზე არ აისახება, უმრავლესობა მობილიზებულია და თითქმის მთელი შემადგენლობით ცხადდება პლენარულ სხდომებზე.

გუშინ პარლამენტის დღის წესრიგში პირველ საკითხად საგადასახადო კოდექსში შესატანი ცვლილებების მეორე მოსმენა იყო შეტანილი. ეს ის თემაა, რომლის შესახებაც უმრავლესობამ და მრეწველებმა კონსულტაციები გამართეს. ზურაბ ტყემალაძე ბოიკოტის დაწყებისთანავე აცხადებდა, აუცილებლად მიმაჩნია ამ საკითხის განხილვას დავესწროთო (რითაც ყოფილი თანაფრაქციელი მემარჯვენეებისგან კრიტიკა დაიმსახურაძ. მაგრამ ბოიკოტის თუნდაც ერთი დღით შეწყვეტას აზრი მხოლოდ იმ შემთხვევაში ექნებოდა, თუ ხელისუფლება ოპოზიციის თვალსაზრისს გაითვალისწინებდა. კონსულტაციები, პრაქტიკულად, უშედეგოდ დასრულდა, თუ არ ჩავთვლით გარკვეულ ტექნიკურ დეტალებზე შეთანხმებას. ამიტომ გუშინ კანონპროექტის განხილვას, ოპოზიციის სხვა წარმომადგენლების მსგავსად, არც მრეწველები დასწრებიან. ამდენად, მეორე მოსმენამ ძალზე მშვიდ ატმოსფეროში ჩაიარა, მომხსენებელს, ძირითადად, მხოლოდ მუხლების დასახელება უწევდა.

კონსულტაციების დროს მრეწველებმა ხელისუფლებას უამრავი გადასაწყვეტი საკითხი წარუდგინეს, რომლებიც, დაახლოებით, ცხრა თემას მოიცავდა. მთავრობა არ დაეთანხმა, მაგრამ გადაჭრილი უარიც არ უთქვამს – მოსაფიქრებლად დრო ითხოვა. მანამდე ჩვენ შეგვიძლია, გიორგი ცაგარეიშვილისგან გავიგოთ, რას ითხოვენ მრეწველები. მათი ერთ-ერთი წინადადება თამბაქოს აქციზურ განაკვეთს ეხება. ალბათ, გახსოვთ, რომ თავის დროზე ექსპერტთა და ოპოზიციონერთა პროგნოზი გამართლდა – აქციზური განაკვეთის გაზრდასთან ერთად გაიზარდა კონტრაბანდაც. ხელისუფლებამ შეცდომა აღიარა, მაგრამ ეს პრობლემას ვერ გადაწყვეტს. მრეწველები მოითხოვენ, რომ აქციზური განაკვეთი ძველ ნიშნულს დაუბრუნდეს, ანუ ადგილობრივი წარმოების თამბაქოზე დაწესდეს 25 პროცენტი, იმპორტირებულზე – 40. გიორგი ცაგარეიშვილის თქმით, ახალი პროექტი გაცილებით მაღალ (ადგილობრივ წარმოებულზე – 40, შემოტანილზე 60 პროცენტიძ დაბეგვრას ითვალისწინებს, რაც ამ დარგს საბოლოოდ დაღუპავს.

– ბიზნესის ამ სფეროში კონტრაბანდის ხვედრითი წილი კატასტროფულია – დაახლოებით, 80 პროცენტი. ხელისუფლების მიერ განზრახულმა ცვლილებებმა ეს კოეფიციენტი შეიძლება 50-მდე ჩამოიყვანოს, მაგრამ, დამეთანხმებით, სანუგეშო არც ეს არის. მაშინ, როცა სააქციზო განაკვეთი 25/40 იყო, კონტრაბანდის ხვედრითი წილი, დაახლოებით 20 პროცენტს შეადგენდა. სწორედ ამიტომ ვითხოვთ, რომ თამბაქოს აქციზური განაკვეთი ძველ ნიშნულს დაუბრუნდეს.

ამაზე საუბრის დროს გიორგი ცაგარეიშვილი ემოციებს ვერ მალავს – რატომ ვერ იგებს ფინანსთა მინისტრი ასეთ მარტივ საკითხსო. მისთვის ისიც გაურკვეველია, რატომ კრძალავს სახელმწიფო ქველმოქმედებას. ეს სიტყვები, ცხადია, უტრირებულია, მაგრამ ის კი ფაქტია, რომ, მაგალითად, რომელიმე შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება პირდაპირ ვერავის გადასცემს ფულს. ქველმოქმედებისთვის განკუთვნილი თანხა მან საქველმოქმედო ორგანიზაციას უნდა გადაურიცხოს და ამ გზით მიაწვდინოს ადრესატს.

– ეს მანკიერი პრაქტიკაა, რომელსაც ლოგიკური ახსნა არ მოეძებნება. სურვილისა და შესაძლებლობის ქონის პირობებში რატომ არ უნდა შემეძლოს, ვთქვათ, მე, დავეხმარო ვინმეს პირდაპირი გზით, შუალედური რგოლის გარეშე?! ამასთან, საქველმოქმედო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს დასაბეგრი მოგების რვა პროცენტს. რომელ იდიოტს მოუვიდა ეს თავში? რატომ არ შეიძლება, რომ მან, რომელიც, ვთქვათ, მილიონ ლარს შოულობს, ორასი ათასი, ანუ თავისი მოგების ოცი პროცენტი სხვას მისცეს?!

ამ და სხვა კითხვებზე პასუხების მოსაფიქრებლად ხელისუფლებას დრო აქვს. მრეწველები, როგორც აღინიშნა, დაახლოებით, ცხრა პრობლემას კი აყენებენ, მაგრამ ხელისუფლებისგან მათი გადაჭრისა არ ეიმედებათ. კონსულტაციების გამართვა რამდენიმე მიზანს ისახავდა.

– ჯერ ერთი, გაირკვეოდა, შეუძლია თუ არა ხელისუფლებას ასეთ თემებზე საუბარი და საჭირო გადაწყვეტილების მიღება? დადასტურდა, რომ არ შეუძლია (ვითარების გამოსასწორებლად დრო მოცემულიაძ. მეორეც, მუდმივად გვიკიჟინებენ, რომ პრინციპები მწყობრად არ გვაქვს ჩამოყალიბებული, რომ ვერ წარმოგვიდგენია, როგორი უნდა იყოს საგადასახადო კანონმდებლობა და ა. შ. მათი წარმოდგენა დაიმსხვრა ამ დღეებში – პრობლემები ახალ ჭრილში განვიხილეთ, შევთავაზეთ ნოვაციები, დავუსახეთ საკითხის გადაწყვეტის გზები... ვერ იტყვიან, კაბინეტებში სხედან და არაფერს აკეთებენო. მესამეც, კონსულტაციების შედეგად ჩვენ გვინდოდა, ხელისუფლება დათმობებზე წამოგვეყვანა და შემდგომში სხვა მნიშვნელოვან თემებზე დიალოგისთვის საჭირო ფონი შეგვექმნა.

ჩემი მხრივ, დავამატებდი, რომ კონსულტაციების გამართვას, ალბათ, მეოთხე მიზანიც ჰქონდა – ყველასთვის ეჩვენებინათ, რომ ფრაქცია „მრეწველები“ არა ჩასაფრებული, არამედ კონსტრუქციული ოპოზიციაა.

ბოიკოტი გრძელდება. გიორგი ცაგარეიშვილის თქმით, იგი იმ შემთხვევაშიც არ შეწყდება, თუკი ხელისუფლება მოთხოვნათა, ვთქვათ, ნახევარს დააკმაყოფილებს. ამდენად, შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ ბოიკოტი საკმაოდ გახანგრძლივდება. ხელისუფლება ოპოზიციისთვის საჭირო დათმობაზე, ალბათ, არ წამოვა, მით უფრო, რომ პარლამენტში კვორუმის შევსებას მხოლოდ საკუთარი ძალებითაც იოლად ახერხებს. ასეთ შემთხვევაში, რა აზრი აქვს ბოიკოტს?

– ის, რომ უმრავლესობის წევრები ამ კომიკური სიტუაციით ძალიან შეწუხებულები არიან. ოპოზიცია პლენარულ სხდომებს მანამ არ დაესწრება, სანამ ადამიანური ენით არ დაელაპარაკებიან. ხელისუფლების გაჯიუტებას რომ თავად მისთვისვე არ მოაქვს სიკეთე, ზევრჯერ დამტკიცებულა. ეცადონ, ისე არ მოხდეს, რომ ოპოზიციამ საერთოდ დატოვოს პარლამენტი, არჩევნებშიც არ მიიღოს მონაწილეობა და საქართველოში ერთმმართველობა დაკანონდეს. ასეთ შემთხვევაში ევროკავშირსა და ნატოში გაწევრიანება აუხდენელ ოცნებად იქცევა. აღმოსავლეთ ევროპაში „დემოკრატიის შუქურა“ თავზე დაგვემხობა და მის ძირში მოჰყვება მიხეილ სააკაშვილი თავის თანაგუნდელებთან ერთად.

ცხადია, ეს ხელისუფლებისთვის ხელსაყრელი ვერ იქნება და სწორედ ამის იმედი აქვს ოპოზიციას, ამიტომ მოელის დათმობას ხვალ თუ არა, ზეგ. ხოლო რაც შეეხება საპარლამენტო ტრიბუნის დაკარგვას, რასაც მუდმივად აყვედრის უმრავლესობა ბოიკოტის მომწყობებს, ოპოზიცია დიდად არ განიცდის, რადგან მას მედია ცვლის.

– ღმერთმა მშვიდობაში მოახმაროთ ის ტრიბუნა, სადაც სააკაშვილმა შევარდნაძის ჩაი დალია. ჩვენ ჩვენი ტრიბუნა გვაქვს, – ამბობს გიორგი ცაგარეიშვილი.

გუშინ ვიცე-სპიკერმა მიხეილ მაჭავარიანმა განაცხადა, ოპოზიციის ყველა წინადადება მივიღეთ, რისი მიღებაც შესაძლებელი იყოო. იქვე დასძინა, რომ ეს ტექნიკურ საკითხებს ეხებოდა – აბა, სხვა რას ვიზამდით, პალესტინა-ისრაელის კონფლიქტს ხომ ვერ გადავწყვეტდითო. არცთუ კარგად მენიშნა ეს ვითომ უადგილო წამოცდენა – მოგეხსენებათ, ეს კონფლიქტი ათწლეულების განმავლობაში ვერ მოგვარდა და არც სამომავლოდ უჩანს საიმედო პირი. შეიძლება, ხელისუფლება ოპოზიციასთან დიალოგს არ აპირებს. მაშინ მართლაც პალესტინა-ისრაელის მსგავსად უვადო კონფლიქტი მიგვილია პარლამენტში და ეგ არის.

რუსუდან გახარია

◉ ინფორმაცია

საფრანგეთმა ღვინო მოგვიწონა

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ გუშინწინ საფრანგეთის ლაბორატორიიდან ქართული ღვინის ხარისხის დამადასტურებელი ცნობა მიიღო. საფრანგეთის ლაბორატორიის დასკვნის მიხედვით, ქართულ ღვინოში პესტიციდები არ აღმოჩენილა.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინფორმაციით, ქართული ღვინო გამოკვლევისთვის გერმანიის და შვეიცარიის ლაბორატორიებშიც არის გაგზავნილი. პასუხს ამ ქვეყნებიდანაც ელოდებიან.

თურქეთი დახმარებას გვპირდება

26 აპრილს თურქული მხარე ორმხრივი თანამშრომლობის ფარგლებში საქართველოს სასაზღვრო უწყებასა და თავდაცვის სამინისტროს სხვადასხვა სახის დახმარებას გადმოსცემს.

საზეიმო ცერემონია ლილოში, თავდაცვის სამინისტროს ლოჯისტიკის ბატალიონის ტერიტორიაზე გაიმართება. ქართველ მესაზღვრეებს თურქული მხარე დახმარებას საქართველოს სასაზღვრო უწყებასა და თურქეთის შეიარაღებული ძალების გენერალურ შტაბს შორის გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის ხელშეკრულების საფუძველზე გადმოსცემს.

აუქციონზე განაცხადი არ შესულა

ქუთაისის საავიაციო ქარხანა აუქციონზე გამოიტანს ოთხადგილიან ექსპერიმენტული მოდელის თვითმფრინავს „მერკური 002“-ს, რომელმაც საცდელი ფრენები წარმატებით გაიარა. მოდელი რუსულმა საავიაციო ფირმა „ავიატორმა“ შექმნა და მისი აუქციონზე გატანა ავტორებთან შეთანხმებულია. თვითმფრინავის საწყისი ფასი 140 ათასი აშშ დოლარია.

როგორც „მედიანიუსს“ საავიაციო ქარხნის დირექტორმა ირაკლი კოხრეიძემ უთხრა, აუქციონზე არც ერთი განცხადება არ შესულა.

მედიანიუსი

საქართველო მაღალ კალათაში აღმოჩნდა

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მოხსენების მიხედვით, დღესდღეობით ადამიანებით ვაჭრობის პრობლემა მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყნისთვის პრობლემას წარმოადგენს.

გაეროს ნარკოლოგიური კომისიის მიერ ჩატარებული მონიტორინგის უკანასკნელი შედეგების მიხედვით, ამგვარი უბედურების მსხვერპლნი ძირითადად ყოფილი საბჭოთა კავშირისა და აფრიკული ქვეყნების წარმომადგენლები არიან. მათ რიგებში არიან ასევე ისრაელის, თურქეთის, ჩინეთისა და იაპონიის მოქალაქენი. ყველაზე მაღალ, ანუ მეხუთე კალათაში, ალბანეთი, ბელორუსი, ლიტვა, რუსეთი, უკრაინა და მოლდოვა მოხვდნენ.

საქართველო კი მეოთხე დონეში, ანუ მაღალ კალათაში აღმოჩნდა.

ჯი-ეიჩ-ენი

◉ აქტუალური თემა

ოპოზიცია უცხოელებს შესჩივის

გუშინ „დემოკრატიული ფრონტის“ ფრაქციის წევრები დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებს შეხვდნენ. ოპოზიციამ უცხოელ დიპლომატებს მემორანდუმი, ბოიკოტის მიზეზები და ის პოლიტიკური ვითარება გააცნო, რაც დღეს პარლამენტშია. ისედაც ყველაფერი იციან, უბრალოდ, ვუდასტურებთ, რომ სწორად იციანო, – განაცხადა ლევან ბერძენიშვილმა.

კობა დავითაშვილი, „დემოკრატიული ფრონტი“: „ჩვენ მათ ავუხსენით ბოიკოტის მიზეზები და ის, რომ ოპოზიციაში საერთოდ არჩევნების ბოიკოტის იდეა არსებობს. ეს იდეა საკმაოდ სერიოზულია და ეყრდნობა იმას, რომ ხელისუფლება დიალოგისკენ, ჯერჯერობით, არც ერთ ნაბიჯს არ დგამს. თუ ასე გაგრძელდა, ეს იდეა თანდათან უფრო სერიოზული გახდება. დიპლომატიურ კორპუსს სწორედ ამის შესახებ ვაცნობეთ“.

აღსანიშნავია, რომ ორიოდე დღის წინათ ოპოზიცია ევროკავშირის სამეულის წარმომადგენლებსაც შეხვდა. შეხვედრის მიზანი იგივე იყო. მოკლედ, ოპოზიციამ პარლამენტის პლენარული სხდომებიდან უცხოელებთან შეხვედრებზე გადაინაცვლა. პლენარულ სხდომებზე დასწრებაზე ხელი „მრეწველებმაც“ ჩაიქნიეს. საგადასახადო კოდექსთან დაკავშირებით მათი კონსულტაციები საპარლამენტო უმრავლესობასთან უშედეგოდ დასრულდა. ამ ცვლილებებს მმართველი პარტია ისე დაამტკიცებს, როგორც ეს ხელისუფლებას სურს. თუმცა, მიუხედავად საგადასახადო კოდექსთან დაკავშირებით უშედეგო მოლაპარაკებისა, „მრეწველები“ შეეცდებიან საარჩევნო კანონმდებლობაზე მაინც მოახდინონ რაიმე გავლენა. ამ საკითხზე ისინი მმართველ პარტიასთან კონსულტაციებს განაგრძობენ.

გია ცაგარეიშვილი, „მრეწველები“: „საარჩევნო კანონმდებლობის შესახებ ბევრი რამ ჩვენ ახლებურად გვაქვს გააზრებული. ვფიქრობთ, პირველ რიგში, ეს ქვეყნისთვის იქნება უმჯობესი. სხვა ამბავია, ამას როგორ შეხედავს უმრავლესობა. მე მაინც იმედს ვიტოვებ, რომ ბევრისთვის მისაღები იქნება ის, რაც ჩვენ კონსულტაციების დროს განვაცხადეთ“.

ამ საკითხთან დაკავშირებით, ლევან ბერძენიშვილი შეახსენებს კოლეგა ოპოზიციონერებს, რომ „ჩვენ წინასწარ გვითხრა მიხეილ მაჭავარიანმა, არაფერი არ შეიცვლება, განხილვით კი განვიხილავთო“. ბერძენიშვილს მიაჩნია, რომ ასეთ შემთხვევაში აჯობებს ხელისუფლებამ მათ გარეშე განიხილოს ეს საკითხი, რითაც კიდევ ერთხელ დაამტკიცებს, რომ ხელისუფლება დიალოგისთვის მზად არ არის.

ასევე ფიქრობენ „ახალი მემარჯვენეებიც“. ისინი გუშინ დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებთან შეხვედრას არ დასწრებიან, თუმცა „მრეწველებთან“ ერთად „ახლებიც“ იყვნენ მიწვეული. კულუარული ხმებით, „ახლები“ არც ერთ იმ შეხვედრაზე არ ჩნდებიან, სადაც „მრეწველებიც“ არიან დაპატიჟებული. როგორც ჩანს, იმის შიშით, რომ იგნორირება სხვებისგანაც არ იგრძნონ, „მრეწველები“ ამ ბოლო დროს განსაკუთრებით გააქტიურდნენ.

ბიუროს გუშინდელ სხდომაზე მიმდინარე კვირის დღის წესრიგი დამტკიცდა, სადაც შესულია საგადასახადო კოდექსიც. უნდა ითქვას, რომ ამ კანონპროექტის დამტკიცებას მოუთმენლად ელიან სიგარეტის იმპორტიორებიც. როგორც ცნობილია, ბოლო დღეებში სიგარეტის გაძვირებას ძირითადად საგადასახადო კოდექსში შესატან ცვლილებებს უკავშირებენ. იმპორტიორი კომპანიები ამ ცვლილებას ელოდებიან და ბაზარზე ნაწარმის შემოტანას არ ჩქარობენ, რამაც ბაზარზე თამბაქოს ნაწარმზე ფასების მკვეთრი მატება გამოიწვია. ოპოზიცია ამას არასწორ ეკონომიკურ პოლიტიკას აბრალებს და ქვეყანაში ინფლაციის საკმაოდ მაღალ დონეზე საუბრობს.

მიხეილ მაჭავარიანი, პარლამენტის ვიცე-სპიკერი: „მე ვერ გეტყვით, რამ გამოიწვია ეს პროცესი. მხოლოდ ის შემიძლია გითხრათ, რომ სიგარეტის გაძვირების ეკონომიკური საფუძველი არ არსებობს. პირიქით, გადასახადის საკმაოდ მნიშვნელოვან, თითქმის 30 პროცენტით შემცირებაზეა საუბარი“.

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა, კერძოდ, დავით კირკიტაძე, მმართველი პარტიის სახელით მოუწოდებს ოპოზიციას, თავი დაანებოს უნდობლობას და საარჩევნო სიების გადამოწმებაში აქტიური მონაწილეობა მიიღოს.

კახა კუკავა, „დემოკრატიული ფრონტი“: „დარწმუნებული ვარ, რომ სიები იქნება ხარვეზიანი, არაზუსტი, იმიტომ, რომ არც ერთი ჩვენი მოთხოვნა დაკმაყოფილებული არ არის. ჩვენ ვითხოვთ, რომ გადმოგვეცეს სიების ვარიანტი მონაცემთა ბაზის სახით, რასაც ვერ მივაღწიეთ. ჩვენ ასევე ვითხოვთ, სიებში ნებისმიერი ცვლილება ადმინისტრაციული აქტით გაფორმდეს, რათა საშუალება გვქონდეს ვაკონტროლოთ სიებში რა ცვლილებები შედის. ამაზეც უარზე არიან“.

შესაძლოა, თვითმმართველობის არჩევნებისთვის მარკირების სისტემა გაუქმდეს. ოპოზიციის აზრით, მარკირების გაუქმება „ახალ-ახალ კარუსელებს დაატრიალებს“.

მზია გელენავა

◉ ინფორმაცია

ისინი ენგურის ხიდზე დააკავეს

ენგურის ხიდზე დაკავებულ რუსი ეროვნების მოქალაქეებს – მარინა და ალექსანდრე გონჩაროვებს გუშინ ზუგდიდის რაიონულმა სასამართლომ ორთვიანი წინასწარი პატიმრობა შეუფარდა. გონჩაროვები საზღვრის უკანონოდ გადმოლახვის ბრალდებით დააკავეს. დაკავებულებს თან რუსეთის სამშვიდობო ძალების ყალბი საბუთები ჰქონდათ და ამტკიცებდნენ, რომ ფოთში მიემგზავრებოდნენ.

სასამართლოში მისულმა ფოთის ეპარქიის წარმომადგენლებმა დაკავებულთა გასათავისუფლებლად გირაო შესთავაზეს. ისინი აცხადებენ, რომ ერთ-ერთი დაკავებული ფოთში დაკრძალული მეუფე ფილარეტის შვილიშვილია და გონჩაროვების საფლავების მოსანახულებლად მიდიოდნენ.

მედიანიუსი

მკვლელობაში ეჭვმიტანილები

სამართალდამცავებმა დააკავეს რესტორან „თეთრ სახლში“ ჩადენილ მკვლელობაში ეჭვმიტანილები.

დაკავებულებმა ბენია მგალობლიშვილმა, მამუკა ნათაძემ და ალექსანდრე გიგაურმა, 23 აპრილს, ღამის 2 საათზე, მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე მდებარე რესტორან „თეთრ სახლში“, ურთიერთშელაპარაკებისას, დანით დაჭრეს გლდანელი დავით თათარაშვილი.

კონტროლირებად ტერიტორიაზე მდგომარეობა მძიმეა

ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში მდგარი რუსეთის სამშვიდობო ჯარების სარდალი სერგეი ჩაბანი კონფლიქტის ზონაში მდებარე ქართულსა და აფხაზურ ადმინისტრაციებს, სამართალდამცავებსა და მოსახლეობას მიმართავს და აღიარებს, რომ სამშვიდობოების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე მდგომარეობა მძიმეა.

„გრძელდება ადამიანების დალუპვა, კრიმინალთა თარეში, ძარცვა და ადამიანების მძევლად აყვანა“, – ამბობს ჩაბანი.

ჯი-ეიჩ-ენი

◉ არჩევნები

ცესკოს კარი ყველა პოლიტიკური პარტიისთვის ღიაა

გუშინ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე გურამ ჩალაგაშვილი პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებს შეხვდა. ცესკოში შეხვედრაზე მოვიდნენ: ლეიბორისტების, ახალი მემარჯვენეების, კონსერვატორების, „საქართველოს გზის“, მრეწველების, ედპ-ს და ნაციონალური მოძრაობის წევრები.

ყველა პარტიას გადაეცა დიდუბის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა ერთიანი სია.

გურამ ჩალაგაშვილის თქმით, ცესკო კარგა ხანია ემზადება 2006 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებისთვის, უპირველესად, იხვეწება ამომრჩეველთა ერთიანი სიები. ჯერჯერობით დასრულდა დიდუბის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა სიის პირველადი ვერსია.

ცესკოს თავმჯდომარე წუხს, რომ სიაში მრავლად იპოვეს პრობლემური ამომრჩევლები, რომელთა მისამართებიც შეცდომით არის მითითებული, ისინი იქ უკვე აღარ ცხოვრობენ. ამ კატეგორიას ემატებიან გარდაცვლილები, ასევე, აღმოჩნდა, რომ სიაში 500-მდე გაორება არსებობდა, ანუ უზუსტობაა პირადობის მოწმობაში: გვარი და სახელი განსხვავებულია, მაგრამ პირადი ნომერი ხშირად მეორდება. სამოქალაქო რეესტრის რაიონული განყოფილებები თურმე თავს იმით იმართლებენ, რომ სათანადო ტექნიკის არარსებობის გამო ისინი პირად ნომერს ზეპირად ანიჭებდნენ. გურამ ჩალაგაშვილი იმედოვნებს, რომ ამ ხარვეზის გამოსასწორებლად უკვე მუშაობს სამოქალაქო რეესტრის სააგენტო. ამომრჩევლებს შინ აკითხავენ და პირადობის მოწმობებს ახლით უცვლიან. სამოქალაქო რეესტრის სააგენტო

ირწმუნება, რომ ერთი კვირის მანძილზე აღმოფხვრის გაორებას.

გურამ ჩალაგაშვილმა ყველა პოლიტიკურ პარტიას ცესკოსთან აქტიური თანამშრომლობისკენ მოუწოდა. მისი თქმით, ნებისმიერი პარტიისთვის კარი ღიაა. ცესკოს თავმჯდომარემ პარტიის წარმომადგენლებს სთხოვა, მათ კიდევ ერთხელ გადაამოწმონ სიები და საკუთარი შენიშვნები წერილობით მიაწოდონ.

ცესკოს თავმჯდომარე ვარაუდობს, რომ ათი დღის განმავლობაში თბილისის რამდენიმე ოლქის ამომრჩეველთა სიების პირველადი ვერსია უკვე მზად ექნებათ. დაახლოებით 20 ივლისიდან ცესკო საარჩევნო ოლქების მიხედვით სიების გადამოწმებას დაიწყებს.

შეხვედრაზე საგანგებოდ იკამათეს უცხოეთში წასულ საქართველოს მოქალაქეებზე. ითქვა, რომ არსებული კანონმდებლობით არ შეიძლება სიიდან მათი ამოღება, რადგან ამ ადამიანების ქვეყანაში ჩამოსვლის კონტროლის მექანიზმი არ არსებობს.

თამარ შაიშმელაშვილი

სოფელი

თაფლი იყოს, თორემ ბუზი ბაღდადიდანაც მოვა...

მიწა – პროდუქტი – რეალიზაცია

უმუშევართა არმიას ყოველდღიურად ახალ-ახალი ნაკადები ემატება. სამწუხარო რეალობაა, მაგრამ ასეა. თითზე ჩამოსათვლელი გამხდარა ნაცნობ-მეგობართა ის ოჯახები, რომელთა წევრებსაც სტაბილური (ზოგჯერ ძალიან მცირე, მაგრამ მაინცძ შემოსავალი აქვთ. ახალგაზრდა სპეციალისტთა უმრავლესობა, რომელთაც უცხოეთში არ უსწავლიათ, ძირითადად სასტუმროებში, კაფეებში, სუპერმარკეტებში, მშენებლობებზე მუშაობს, უფრო მოხერხებულები კი უცხოეთში გარბიან (ხომ ყველამ ვიცით, ვინ როგორ, რა პირობებში მუშაობს იქ, როგორმე აქ დატოვებული ოჯახები რომ არჩინონ.

დღეს ქვეყანას უამრავი პრობლემა მოსძალებია, რომელთაგან ერთ-ერთ მნიშვნელოვნად აგროსექტორში პროდუქციის შესყიდვისა და რეალიზაციის საკითხი მიმაჩნია. ჩემი აზრით, სწორედ ასეთი მნიშვნელოვანი სტრუქტურის არარსებობის ბრალია, რომ მოსახლეობას სეზონზე ათასობით ტონა ხილი უფუჭდება, ძირს რთვლის დროს ყურძნის ჩაბარება, ალოობის დამთავრებისას – ხორბლის, ხოლო გვიან შემოდგომაზე – ციტრუსების ჩაბარება და მრავალი სხვა.

როგორც ექსპერტები ასკვნიან, თუ ქვეყანაში პროდუქციის გაყიდვის, ახალი ბაზრების ათვისების საკითხი არ მოგვარდა, თუ ადგილობრივი გადამამუშავებელი საწარმოები არ ამუშავდა და ხალხი არ დასაქმდა, ისე კანონი მიწის პრივატიზაციის შესახებ ქაღალდზე დარჩება და მისგან გლეხი, ვერავითარ უკეთესობას ვერ იგრძნობს.

მიწა-პროდუქტი-რეალიზაცია – აი ის „ბერმუდის“ სამკუთხედი, რომლის გაშიფვრასაც ჩემს რესპონდენტებთან ერთად ამ დღეებში შევეცადე. უპირველესად, ცენტრალურ სუპერმარკეტს („დეზერტირების ბაზარი“ძ ვეწვიე.

– ხშირად დადიხართ ბაზარში?

– ვეკითხები ერთ ჩემს ძველ ნაცნობს.

– როცა ფული მაქვს, კი.

– პროდუქტები ძვირია?

– ძვირია, მაგრამ რას ვიზამთ, აუცილებელი რამ მაინც ხომ უნდა ვიყიდოთ? შეხედავ და უმალ შეატყობ, ფულიანი ხალხი ცოტაა. ხალხმრავლობა კი არის ვითომ, მაგრამ მყიდველი ნაკლებად. ერთი საათიც რომ იდგე გამყიდველთან, 5 თეთრსაც არავინ დაგიკლებს, ან კი რა ქნან, მათაც ხომ ნაყიდი პროდუქტი აქვთ, ზარალზე ხომ ვერ იმუშავებენ? დღეს ესენი (ჩვენს მთავრობას გულისხმობდაძ, კი აკეთებენ საქმეს, მაგრამ უკმაყოფილონი მაინც გლომად ჰყავთ. კაცს თუ პურის ფული არ აქვს, არც იმდენი შეუძლია, რომ შვილს დაეხმაროს, ან ავადმყოფს წამალი უყიდოს, ასეთი კაცი ფასადის შეღებვას, ან გზის გაკეთებას, რა თქმა უნდა, ვერ დაინახავს და მართალიც იქნება.

მთელი ბაზარი დავიარე და ძლივს შევხვდი ერთ მოვაჭრეს, რომელიც ნაყიდ კი არა, საკუთარ ბაღში მოწეულ მსხალსა და ვაშლს ყიდდა.

გიორგი ვარშალომიძე, გორის რაიონის მკვიდრი: ვაშლის ბაღი მაქვს, მე და ჩემი ოჯახობა ვუვლით, სხვა შემოსავალი არაფერი გვაქვს, ადრე რუსეთში გაგვქონდა და უფრო სარფიანად ვყიდდით, უფრო ადრე კი ადგილზე მოდიოდნენ ცეკავშირიდან და იქვე ყიდულობდნენ. ახლა გადამამუშავებელი საწარმო ძალიან ცოტაა. თუ მაინც ადგილზე მოვიდა ვინმე, იაფად უნდათ რომ მივყიდოთ. არ მითხრათ ახლა ვაშლი ძვირიაო, „ანტონოვკა“ კარგი ხარისხის 1 ლარი ღირს კილოგრამი. აი, „ცარსკის“ რომ ვეძახით, 4 კილოს 1 ლარად ვყიდი, მეტი რაღა ვქნა?

– ბატონო გიორგი, ხომ არ აჯობებდა, ისევ ადგილობრივ საწარმოებში ჩაგებარებინათ, ტრანსპორტის ხარჯს მაინც გადარჩებოდით.

– მართალი ხართ, გზა ძვირი გვიჯდება, მაგრამ აკი გითხარით, ძალიან იაფად ითხოვენ, რაც ჩვენ ხელს არ გვაძლევს. კრედიტის საშუალება რომ მქონდეს, თვითონ მოვაწყობდი მცირე საწარმოს. კრედიტს კი იძლევიან, მაგრამ ისეთი განაკვეთებია, გადახდას ვერ შეძლებ. აი, შეღავათი რომ იყოს, ჩვენთვის მეხილეებისთვის, მაინც კარგი იქნებოდა, თორემ რა გამოვიდა, ერთი ორი წლის წინათ ტონობით ვაშლი დამილპა, წვიმები იყო და ვერ შევძელი ქალაქში ჩამოტანა. ამიტომაა, ახლა რომ ვჩქარობ, მალე ახალი ხილი შემოვა, ძველს კი ფასი დაეკარგება. ქალაქელებიც გვეცოდებით, მაგრამ ჩვენც რა ვქნათ? ხილს მარტო კრეფა ხომ არ უნდა? ათასი რამე სჭირდება, მოკლედ, გარჯას მაინც გვიფასებს. ისე ხელისუფლება თუ იფიქრებს და მეხილეობის ხელშეწყობის პროგრამაზე იმუშავებს, ძალიან კარგი იქნება. ჩვენი ხილი ხომ გემოვნებით საუკეთესოა და მას ბაზრის პრობლემაც არ ექნება, თუკი არგენტინიდან და საფრანგეთიდანაც არ შემოვიტანეთ ვაშლი, განა ეს საქმეა?

ამ საკითხებზე კომენტარი ვთხოვე სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დეპარტამენტის უფროსს ლერი ჭითანავას:

– არავინ არ დავობს დღეს იმაზე, რომ საქართველოში სოფლის მეურნეობა პრიორიტეტული დარგია. მოსახლეობის საკმაოდ დიდი ნაწილია ამ სექტორში დასაქმებული. გეთანხმებით, რომ, სამწუხაროდ, გადამამუშავებელი საწარმოები იმდენი რაოდენობით არ მუშაობს, რაც ჩვენს ნედლეულს სჭირდება, მაგრამ იმედი მაქვს, მეხილეობის რაიონებში და არა მარტო იქ, უამრავი ასეთი საწარმო ამუშავდება. მთავარი ახლა პროდუქციის ხარისხი და ტექნოლოგიაა, რითაც ნედლეულს ვამუშავებთ, უამისოდ ბაზრის მოპოვება და, მით უმეტეს, იქ დამკვიდრება, ნამდვილად ძნელია, ბაზარი ეს – კონკურენციაა.

ბაზარი თავად გვკარნახობს – რა პროდუქტი მოვიწიოთ და რა ფასად გავყიდოთ, სახელმწიფოს როლი ამ შემთხვევაში ძალზე უმნიშვნელოა. მთავარია, სწორი აგროსექტორის პოლიტიკა განსაზღვროს ხელისუფლებამ და შექმნას ხელშემწყობი პირობები ბაზრისთვის და პროდუქციის წარმოებასთან დაკავშირებით.

სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ განსაზღვრა დარგის პრიორიტეტული მიმართულებები. ამისდა მიხედვით სახელმწიფო ვალდებულია კიდეც, შექმნას სასურველი ფონი. ეს არის უპირველესად მეთესლეობის განვითარება. თუ გლეხს არ მიეცა შესაძლებლობა, სასურველი რაოდენობის ხარისხიანი თესლი შეარჩიოს, გარჯა ხომ წყალში ჩაეყრება. სწორედ ეს გაითვალისწინა სამინისტრომ და უკვე 2005 წლიდან ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა.

ასევე მელიორაციის დარგში მიმდინარეობს სერიოზული სამუშაოები სარწყავი სისტემის რეაბილიტაციისთვის. გლეხს ჩვენზე კარგად მოეხსენება, დროულ მორწყვას მოსავლის მისაღებად რაოდენ დიდი მნიშვნელობა აქვს.

შარშან დავიწყეთ ბრძოლა ხარისხიანი მეღვინეობის განვითარებისათვის. საამისოდ ჩატარდა ვენახების პასპორტიზაცია, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს ფალსიფიკაციას. პასპორტიზაციის შედეგად ჩვენ ზუსტად ვიცით, რომელმა ქარხანამ სად, რამდენი, რა ჯიშის ყურძენი ჩაიბარა და რა რაოდენობის ღვინო აწარმოა. წლეულს მეღვინეობაში მდგომარეობა მნიშვნელოვნად დაიძაბა, რუსეთის სავაჭრო ძსელში ქართული ღვინოების ამოღებასთან დაკავშირებით, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, უახლოეს დროში, სიტუაცია მნიშვნელოვნად განიმუხტება.

– ბატონო ლერი, ამას წინათ „საქართველოს რესპუბლიკა“ წერდა პრეზიდენტის პროგრამის შესახებ, რომელიც სოფლის მეურნეობის დარგის საჭირო ტექნიკით უზრუნველყოფას ითვალისწინებს. დღეს რა მდგომარეობაა ამ მხრივ?

– დიახ, ეს პროგრამა მნიშვნელოვან სამუშაოს ასრულებს. უკვე შემოტანილია იაპონური ტექნიკა, ტრაქტორები, მისაბმელები, სახნავ-სათესი დანადგარები. ქვეყნის 12 რაიონში უკვე შეიქმნა სერვის-ცენტრი. ასევე იგეგმება ანალოგიური ცენტრების ქვეყნის მასშტაბით ყველა რაიონში გახსნა. გლეხს შესაძლებლობა მიეცემა, ხელსაყრელ ფასად იქირაოს მისთვის საჭირო ტექნიკა. დარწმუნებული ვარ, ეს მნიშვნელოვანი დახმარება იქნება ჩვენი გამრჯე გლეხისთვის. ასევე გაგრძელდება პრეზიდენტის პროგრამით სასუქების უფასოდ დარიგება.

რაც შეეხება მეხილეობის განვითარებას, ხაშურში სულ ახლახან მწყობრში ჩადგა ხილის გადამამუშავებელი ახალი საწარმო. ინვესტორი კერძო პირია. იგეგმება ასევე ციტრუსის გადამამუშავებელი დიდი ქარხნის აგება აჭარაში, ინტენსიურად მიმდინარეობს უცხოელთა დაინტერესება ასეთი ობიექტების მშენებლობით.

სამეგრელოს რეგიონში რამდენიმე თხილის საწარმო ამუშავდა, რაც თავისთავად აწევს თხილის შესასყიდ ფასს.

ასე რომ, ბაზარი, თავად ბევრი რამის განმსაზღვრელია. რა თქმა უნდა, ამისათვის საჭიროა სათანადო ინფრასტრუქტურა, ბაზრის ესთეტიკური მხარე. ბოლოს და ბოლოს ხომ უნდა დავეუფლოთ ვაჭრობის ცივილიზებულ მეთოდებს?

ის ფაქტი, რომ საქართველო საერთაშორისო სავაჭრო ორგანიზაციის წევრია, მას ბევრს ავალებს, უპირველესად კი, საერთო წესებით, საერთო ტექნოლოგიებით მუშაობას. მომხმარებელს პროდუქციის არჩევის შესაძლებლობა უნდა ჰქონდეს. მართალია, ყველას მოგება უნდა, მაგრამ უფრო მეტს ის მოიგებს, ვისაც უკეთესი ხარისხის პროდუქცია ექნება.

– მიუხედავად ამისა, მგონია, რომ სოფელი მაინც იცლება, თბილისი კი გაივსო ჩამოსულებით...

– მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ იქ სამუშაო არ არის. არის, მაგრამ შედარებით ძნელი პირობებია. ნაკვეთები აქვთ, ბევრს მიწა იჯარითაც აქვს აღებული, ბეჯითად მუშაობენ, თუმცა ბევრსაც წვალობენ. ამიტომაც ჩამოდიან ქალაქში. ისე დედაქალაქისკენ ლტოლვა არახალია, დღევანდელობას არ მოუტანია, ყოველთვის იდგა ხოლმე დროდადრო ეს პრობლემა. უბრალოდ, ქალაქში გასაქანი დიდია. ხალხი იქ ირჩევს ცხოვრებას, სადაც შედარებით ადვილად საქმდება. ხომ გაგიგიათ, სადაც თაფლია, ფუტკარიც იქ მიდისო. ამ პრობლემასაც ალბათ დრო გაფილტრავს, როცა საქართველო გამთლიანდება, როცა ჩვენს ტერიტორიებს დავიბრუნებთ, ყველაფერს თავისი სახელი დაერქმევა. დარწმუნებული ვარ, უახლოეს პერიოდში ჩვენს სოფლებში მდგომარეობა უკეთესობისკენ შეიცვლება, გლეხს მეტი შანსი მიეცემა თავისი საქმე აკეთოს, შექმნას დოვლათი...

ნაზი იმნაიშვილი

პრობლემა

წამოწყების სურვილიც გაუქრათ

„ნონა“ და „ნანაც“ სანატრელი გაგვიხდა

მოსახლეობას ბოლო პერიოდში ელექტროენერგიისა და გაზის გაძვირებაზე ფიქრი მოეძალა. თითქოს აქამდე დანატრებული ცხოვრება ჰქონდა, ახლა ხელისუფლება საწვავის გაძვირებაზეც ალაპარაკდა. რა ვქნათ, ნავთობზე საერთაშორისო ფასები იზრდება და, შესაბამისად, ყველაფერი ძვირდებაო, – თავს იმართლებენ ქვეყნის მმართველნი.

თავის დროზე გერმანიის ეკონომიკის მინისტრმა ერჰარდმა ამის თაობაზე ასეთი რამ თქვა: „კი, ბატონო, შენ, სახელმწიფოვ, ნუ იზრუნებ ჩემს საქმეებზე, მაგრამ მომეცი თავისუფლება და ჩემი შრომის შემოსავლიდან იმდენი დამიტოვე, რომ თვითონ შემეძლოს ჩემი და ჩემი ოჯახის ბედის წარმართვა“.

მაგრამ ჩვენთან არის კი ბიზნესის წამოწყების პირობები? ამ შეკითხვით მივმართეთ ჩვენს ზოგიერთ მოქალაქეს.

ნოდარ ოქროპირიძე: – რას მეუბნებით, ჩემი შრომით ოჯახს ძლივს ვარჩენ და რა ბიზნესის წამოწყებაზეა საუბარი. უნარი ნამდვილად მაქვს რაღაცის გაკეთებისა, მცირე საწარმოს შექმნისა, რომელიც თუნდაც უბრალო პროდუქციას გამოუშვებს, მაგრამ საიდან, როგორ? ფიზიკოსი ვარ, სკოლაში რაღაც გროშებს მაძლევენ.

ბანკები სესხებს ძნელად იძლევიან, ათას საბუთს გთხოვენ, თუ რატომ და რისთვის გჭირდება ფული. სახელმწიფო არაფერში გეხმარება. ამიტომაც არის, რომ ჩვენი ბაზრობები გადაჭედილია უცხოეთიდან შემოტანილი პროდუქციით. სხვისი ქვეყნის ნაწარმის გამსაღებელი ქვეყანა გავხდით. მე რომ შემეძლოს, ვიყო ფინანსურად დამოუკიდებელი, საკუთარ ბედს თავად წარვმართავდი, მეც ვიხეირებდი და სახელმწიფოც, რადგან სწორედ მეწარმეა უმუშევრად დარჩენილ ადამიანთა დამსაქმებელი.

ვანო კოჭლამაზაშვილი: – ენერგეტიკოსი ვარ, კახეთში ვცხოვრობ და სოფლის მეურნეობის პრობლემებში კარგად ვერკვევი. მინდოდა საკუთარ ეზოში მეფრინველეობის მცირე საწარმო შემექნა. ამის ყველა პირობა მქონდა, მაგრამ საწყისი ფული ვერა და ვერ ვიშოვე. ბანკებიდან ისევ ჭირს ფულის გამოტანა, თითქოს არ გენდობიან, ხან რას მოგიმიზეზებენ და ხან რას, ოღონდ უარით გამოგისტუმრონ. ასეთი მიდგომით, დამიჯერეთ, მცირე მეწარმეობა ვერ განვითარდება.

ავთანდილ ცუცქირიძე: – გული მიკვდება თბილისში ამდენ გაპარტახებულ, გავერანებულ საწარმოს რომ ვუყურებ. ნუთუ არ შეიძლებოდა ისეთი კანონი მიგველო, რომელიც საწარმოს გაპარტახებას კი არა, განვითარებას შეუწყობდა ხელს? ახლა რა გამოდის, საწარმო ვითომ დგას, მაგრამ დაზგა-დანადგარებისგან გამოფხეკილია, ის ვილაცეების მიერ შემოტანილი პროდუქციის საწყობად არის გადაქცეული. ბუნებრივია, მხოლოდ იმპორტით ხალხი ვერ იცხოვრებს. ექსპორტია ქვეყნის შემოსავლების წყარო, ასევე მცირე საწარმოები, რომლებსაც გერმანიის მრეწველობაში უმეტესი წილი უკავიათ. სწორედ ეს საწარმოები უზრუნველყოფენ ქვეყანაში ყველაზე მეტ სამუშაო ადგილს. ჩვენთან კი რა ხდება, მსხვილი საწარმოები გაჩერეთ, თითქოს პრივატიზაცია გაუკეთეს, მაგრამ ვის სჭირდება ასეთი წამგებიანი პრივატიზაცია? ასეთ საწარმოებს, როგორც წესი, არც ამუშავებენ და არც რაიმე პროდუქციას ქმნიან. თბილისური იარლიყით ჩვენში აღარც კაბა იყიდება, აღარც შარვალი და პიჯაკი. ახლა საერთოდ დაგვავიწყდა ჩვენებური ყველაფერი. გავეხვიეთ თურქულ ტანსაცმელში და იმათაც მეტი რა უნდათ, დღითი დღე სულ მეტი და მეტი საქონელი მოედინება საქართველოსკენ.

ვენერა ღლონტი: – მე რომ ფული მქონდეს, სუნამოების, პარფიუმერიის ფაბრიკას გავხსნიდი. პროფესიით ტექნოლოგი ვარ, მაგრამ პროფესიას ვერაფერში ვიყენებ. საქართველო ეთერზეთების ქვეყანაა, ამ დალოცვილ მიწაზე რა არ მოდის, მაგრამ ვინ არის პატრონი. ვარდების ქვეყანაში სუნამო უნდა შემოგვქონდეს? ყველას გვახსოვს ჩვენი სახელგანთქმული მოჭადრაკეების სახელობის სუნამოები „ნონა“ და „ნანა“. ეს სუნამოები ქალებს ძალიან მოსწონდათ, თანაც გვეამაყებოდა, ქართული რომ იყო.

ხელისუფლებამ უნდა შექმნას ისეთი საკანონმდებლო სივრცე, რომელიც მოქალაქის თავისუფლებას დაიცავს, მას ხელ-ფეხს გაუხსნის ახალი აზროვნებისკენ. მაგრამ ახალი იდეის განხორციელებას გარკვეული თანხები სჭირდება, რაშიც სახელმწიფომ უნდა შეგვიწყოს ხელი. იქნებ სასიკეთოდ შეიცვალოს ყველფერი და სუნამოების „ნონას“ და „ნანას“ წარმოებაც განახლდეს, მჯერა მასზე უცხოეთშიც იქნება მოთხოვნილება, მაგრამ ჯერჯერობით ყვლაფერი ოცნების და მონატრების დონეზე რჩება.

პირველი მაისიდან ჩვენს საარსებო წყაროებზე ფასები კიდევ უფრო მოიმატებს, ამიტომ მოქალაქეებს ახალი საწარმოს შექმნაზე ფიქრი კიდევ უფრო გაუძნელდებათ. უმთავრესი საზრუნავი – ვიხსნათ ჩვენი ოჯახი და საკუთარი თავი შიმშილისაგან – კვლავ ძალაში რჩება და არა მგონია, რომ ერთეულების გარდა ვინმეს ამ ქვეყანაში ახალი ბიზნესის წამოწყების სურვილი ჰქონდეს. ახალი საგადასახადო კოდექსიც ისეთი გვაქვს, რომ ვერ უზრუნველყოფს მცირე მეწარმეობის განვითარებას. არადა, ქვეყანას, რომელსაც არა აქვს მცირე მეწარმეობა, არც მომავალი აქვს.

ლალი ქინქლაძე

◎ რეალობა

ფალსიფიკაცია გენოციდით გვემუქრება

რუსებმა ცხვირი აგვიბზუეს, მაგრამ თავად თუ მოგვწონს ჩვენი პროდუქცია?

ამ კითხვის აქტუალურობა განსაკუთრებით გაიზარდა ახლა, როცა რუსებმა ვაშლთან, ციტრუსებთან და მწვანილთან ერთად ქართველებს ჩვენი სანუკვარი ღვინო და „ბორჯომიც" დაგვიწუნეს. ადრე ყოველივე ამას დაგემოვნებით, როგორც ჩვენში იტყვიან, გუნებიერად შეექცეოდნენ. დღეს რა ღმერთი გაუწყრათ?

ამაზე იმდენი ითქვა და დაიწერა, ალბათ, საკამათო აღარაფერი დარჩა. ყველას პირზე ერთი სიტყვა აკერია — პოლიტიკა. უკეთურმა პოლიტიკამ გამოხრა ჩვენი კეთილმეზობლური ურთიერთობა, წაგვართვა ტერიტორიული მთლიანობა, ამჯერად კი თავის მსახვრალ კლანჭებში ქართული პროდუქციაც მოაქცია.

ეს გასაგებია, მაგრამ პოლიტიკის უკან ხომ არ იმალება სხვა მიზეზიც, რომელმაც ხელი შეუწყო რუსეთის ბაზრიდან ჩვენი პროდუქციის გამოძევებას? რა თქმა უნდა, ასეთი მიზეზი რეალურად არსებობს და მან მაშინვე გამოაჩინა კბილები, როგორც კი რუსული ბაზრიდან ქართული ღვინის ამოღება დაიწყო. ლაპარაკია ბიზნესინტერესთა ჭიდილზე, რომელიც ყოველთვის ეცდებოდა და ცდილობდა კიდეც პოპულარული ქართული ღვინოები და მინერალური წყლები კონკურენტებისთვის გზიდან ჩამოეცილებინა. და აი, ჩამოიცილა თუ არა, მაშინვე აიწია სხვა ღვინოების, თუნდაც სომხური ღვინის ფასმა, რომელიც თავის სასაქონლო თუ საგემოვნო თვისებებით აშკარად ჩამოუვარდება ჩვენებური ღვინის ღირსებას.

და აქვე ჩნდება კითხვა: იყვნენ თუ არა მზად ქართული ღვინის მწარმოებლები და ექსპორტიორები იმისთვის, რომ უცხოურ ბაზარზე თავიანთი პროდუქციისთვის კონკურენტუნარიანობა შეენარჩუნებინათ, და მისი იმიჯის ხელშეუხებლობისთვის ებრძოლათ? უნდა გამოვტყდეთ, რომ არა. ეს თავად მეწარმეებსაც წამოსცდათ, როცა განაცხადეს, რომ რუსეთი მოითხოვს საერთაშორისო ნორმებით გარანტირებულ, უსაფრთხოების დამადასტურებელ დოკუმენტს — შესაბამისობის სერტიფიკატებს, რომელიც თურმე ქართულ პროდუქციას ხშირად არ გააჩნია.

პოლიტიკა პოლიტიკაა, ზეწოლა ზეწოლა, მაგრამ თუ შენი პროდუქციის ხარისხსა და უვნებლობას ვერაფრით დაადასტურებ, მაშინ რას შვრები? პრეზიდენტმა კი ჩააბარა თავდაცვის მინისტრს ღვინის ბიზნესი (ალბათ, იმ ვარაუდით, რომ საქართველოს საზღვრებთან ერთად ბარემ ჩვენებური ღვინის ნამუსიც დაიცვასძ, მაგრამ თუ ქვეყანაში ეს პრობლემა კანონის ძალით არ მოწესრიგდა, ირაკლი ოქრუაშვილი ბაზარს ზარბაზნებს ხომ არ დაუშენს?

თავად ბატონი თავდაცვის მინისტრიც არ მალავს (სატელევიზიო გამოსვლებში არაერთგზის აღნიშნაძ, რომ საქართველოში თუ წესრიგის დამყარება გვინდა, პირველ რიგში ყალბისმქმნელები და ფალსიფიკატორები უნდა ავლაგმოთ. ამ ორიოდე დღის წინათაც განაცხადა: „დღეს რუსეთის ბაზარზე არა მარტო ფალსიფიცირებული ღვინის, ფეკალური სითხის გაყიდვაც კი შეიძლებაო." უნდა ვიგულისხმოთ, რომ ასეთი სითხის გაყიდვაში ქართველებიც არ ვაკლებდით ხელს. რა თქმა უნდა, ეს არ ეხება იმ ფირმებს, რომლებსაც არც პროდუქციის ხარისხი დაეწუნებათ და არც ეროვნული თავმოყვარეობა.

და მაინც, როგორ პროდუქტებს მივირთმევთ ჩვენ? რატომ არის, რომ რუსეთში და ჩვენთანაც ბოლო წლებში ასე კატასტროფულად ახალგაზრდავდება კიბო?

იმიტომ, რომ, როგორც რუსეთის ოფიციალური ორგანოები იუწყებიან, იმ პროდუქტებში, რომლითაც ვიკვებებით, 5 პროცენტამდე გენეტიკურად შეცვლილი ორგანიზმებია. ესენია: ნამცხვრები, იოგურტები, ძეხვეული, სოიის რძე და სხვა პროდუქტები, რომლებიც საზღვარგარეთიდან შემოდის. თვით რუსეთის წარმოებაშიც სავალალო მდგომარეობაა. ფული, რომელიც იქაურ ბაზარზე ბრუნავს, კრიმინალური, ფალსიფიცირებული, ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისთვის საშიში პროდუქტების ვაჭრობიდან მიღებული შემოსავლებით არის გაჯერებული და ის 40 მილიარდ დოლარს აჭარბებს.

როგორ ფიქრობთ, თუ ეს რუსეთში ხდება, ჩვენს საკვებ ულუფაში სულ ევროატლანტიკური სივრციდან მოწყვეტილი ვარსკვლავები ცვივიან?

ეს კითხვა უკვე ეკონომისტსა და ექსპერტს, ქალბატონ **მარინა სულიაურს** დავუსვი, რომელიც ამ წერილზე მუშაობისას, რედაქციაში შემომესწრო.

— ვერაფრით დაგამშვიდებთ, — ჩვენ ხალხს უარეს საშიშ გარემოში უხდება ცხოვრება. მით უფრო, რომ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრომ 2005 წლის აგვისტოდან პროდუქციის სერტიფიცირება აკრძალა, უფრო სწორად, გააუქმა იგი, რითაც საფრთხეში ჩააგდო არა მარტო სამამულო პროდუქციის ექსპორტი, არამედ უნიკალური გარემო შექმნა ქვეყნის მოსახლეობის გენოციდისთვის. ამასთან ხელი შეუწყო სერტიფიცირების სფეროში კრიმინალის განვითარებას.

— აკი კრიმინალს ვებრძვითო?

— აბა როგორ ებრძვიან, როცა კერძო სტრუქტურები (შპს-ებიძ ამა თუ იმ პროდუქციაზე 30 ლარად გასცემენ ყალბ შესაბამისობის სერტიფიკატებს და აღებული თანხა სახელმწიფო ბიუჯეტში კი არა, მთლიანად მაქინატორთა ჯიბეებში მიდის.

— ასეთი სტრუქტურები სერთიფიკატს საექსპორტო პროდუქციაზეც იძლევიან?

— არა. განა იმიტომ, რომ ხალხის გაყვლეფა და მოწამვლა არ უნდათ, უბრალოდ, უცხო ქვეყნები ასეთ სერტიფიკატს არ იღებენ.

— მაშინ, იქნებ ამიხსნათ, რას ერჩოდნენ „საქსტანდარტის" ყოფილ თავმჯდომარეს მ. ჯანიკაშვილს, რომელსაც იმის გამო მიუსაჯეს პატიმრობა, რომ კერძო სტრუქტურებს (შპსძ სერტიფიკატის გაცემის უფლებას აძლევდა?

— მეც ეგ არ მიკვირს? სახელმწიფო სტრუქტურის ნაცვლად ახლა მხოლოდ შპს-ები გასცემენ პროდუქციის შესაბამისობის დამადასტურებელ დოკუმენტებს (სერტიფიკატი, შესაბამისობის დეკლარაციაძ და ისიც გაყალბებულს. ეს პროცესი უკვე 8 თვეა გრძელდება და, როგორც ჩანს, კიდევ დიდხანს გაგრძელდება!

ასეთია სურათი, რომელიც ქალბატონმა მარინა სულიაურმა დახატა. **ეკონომიკის სამინისტრო კი, რომელმაც კანონმდებლობა დაარღვია, ქვეყნის ეკონომიკა განვითარების ნაცვლად შეაფერხა, მოსახლეობას გენოციდის საშიშროება შეუქმნა, ხოლო კრიმინალები გაალაღა, ვითომც აქ არაფერიო, გატრუნულია.**

ამიტომაც გვაქვს აწყობილი ცხოვრება. რუსეთს ვედავებით, რა თქმა უნდა, ბევრ რამეში კანონიერადაც, ჩვენი ჩაფურთხული საქმეების გამომზეურება კი არ გვინდა. არადა, თუ ამას არ მივხედეთ, ამ პროდუქციით, რასაც ჩვენ ვქმნით, ვერც სხვა ქვეყნების ბაზრებზე გავალთ, რისი იმედიც ძალიან გვაქვს, და საკუთარ თავსაც მოვიწამლავთ (თუ უკვე არ მოვიწამლეთ!ძ. არ ვამეტებ, ყველას კარგად მოეხსენება, ბაზრებში და მაღაზიებში ნაყიდი უამრავი პროდუქტი, მათ შორის, მასობრივი მოხმარების ღვინო-არაყი, პირში არ ჩაიშვება — სუროგატია.

არადა, საქვეყნოდ ვიწონებთ თავს — ქართულ ღვინოს მთელ მსოფლიოში ბადალი არ მოეპოვებაო. ნამდვილსა და თავანკარას — კი ბატონო, მაგრამ თუ ნაყალბევის იმედი გვაქვს, თავს ნუ მოვიტყუებთ — ახლანდელი მაღალკონკურენტული ბაზარი მას არასდროს მიიღებს.

ალბათ ბატონმა ოქრუაშვილმაც აქედან უნდა დაიწყოს — ქვეყნის უსაფრთოებასთან ერთად ღვინის საფრთხისგანაც უნდა დაგვიცვას. ამას პირველ რიგში იმ კანონის აღდგენა დასჭირდება, რომელიც ეკონომიკის სამინისტრომ მუხანათურად გააუქმა. თუ კანონი იქნება, ბუნებრივია, ყალბისმქნელებსა და ფალსიფიკატორებთან ბრძოლა გაცილებით გაიოლდება.

ეს რაც ჩვენ შეგვეხება, მაგრამ თუ რუსეთი ფიქრობს, რომ საქართველოდან შეტანილ ღვინოებს და მინერალურ წყლებს ადგილზე ფხვნილებით დაამზადებული „ხვანჭკარა" და „ბორჯომი" სჯობია, მაინც და მაინც ნუ გადავაფიქრებინებთ. ღმერთმა სიკეთეში მოახმაროთ!

ოთარ ხუციშვილი

◎ გვწერენ

ემზეკუცია ბოლნისის რაიონში

რატომ არ აძლევენ მოსახლეობას ბანკებში ფულის გადახდის უფლებას?

დარწმუნებული ვარ, იცით, თუ როგორ ჩაუყენებდა მეფის რუსეთი კაზაკთა სადამსჯელო რაზმებს საქართველოს ამბოხებულ თუ უკმაყოფილო სოფლებსა და სხვა დასახლებულ პუნქტებს.

ზუსტად ასეთ სადამსჯელო ღონისძიებებს ახორციელებს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანია ბოლნისის რაიონში, მაგრამ იმ განსხვავებით, რომ მოსახლეობას ელექტროენერგიის გამორთვით უსწორდებიან.

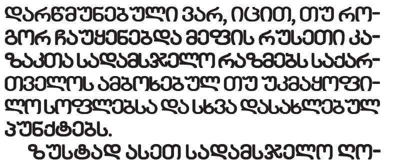

ბოლნისის რაიონი ყოველთვის ითვლებოდა ერთ-ერთ გადახდისუნარიან რაიონად, რასაც ენერგოკომპანიის და ენერგეტიკის სამინისტროს წარმომადგენლებიც ადასტურებდნენ. თუმცა რამდენიმედღიან გამორთვებს მაშინაც მიმართავდნენ.

ამ ორიოდე თვის წინათ გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის ქვემო ქართლის ფილიალმა გაათავისუფლა ბოლნისის მომსახურების ცენტრის ყოფილი უფროსი და დანიშა ახალი, ვინმე მურადაშვილი. მან მოსვლისთანავე განაცხადა, რომ ბოლნისის რაიონს 2005 წლის 1 იანვრიდან 2006 წლის 16 იანვრამდე 3,5 მილიონი ლარის დავალიანება აქვს და თუ არ გადაიხადა მოსახლეობამ ეს ფული, ნაღდი ანგარიშსწორებით, ბოლნისი და მისი სოფლები ძალიდან გამოირთვებაო. გარკვეული დროის შემდეგ მან „კეთილი ნება" გამოიჩინა და ბრძანა: „1,5 მილიონი ლარის დავალიანება ბოლნისის რაიონს დაუგროვდა კომუნალური მრიცხველების დაყენების შემდეგ", ჯერ ეს გადაიხადეთ და შემდეგ ვნახოთო.

სპეციალისტთა მტკიცებას, რომ ყოვლად წარმოუდგენელია ასეთი სიდიდის დავალიანების არსებობა, ყურად არავინ იღებს.

მოსახლეობის მხრიდან ქვითრების წარდგენას არავითარი შედეგი არ მოყოლია, რადგან ზოგს უთხრეს, კომუნალური მრიცხველის მიხედვით სხვები არ იხდიან და ვერც შენ ჩაგირთავთო, ზოგს თვით ქვითრები დაუწუნეს — ნომრები არ აქვს, ან ბეჭედი არ ემჩნევა და ა. შ.

ბოლნისელთა კოლექტიური თუ ცალკეული მოქალაქეების საჩივრები ეგზავნება რაიონის პროკურატურას, რომელიც, თავის მხრივ, ამ საჩივრებს სამხარეო საფინანსო პოლიციას გადასცემს. საფინანსო პოლიცია, როგორც ჩანს, საერთოდ არც განიხილავს ამ საჩივრებს.

რაიონის მოსახლეობის ის მცირერიცხოვანი ნაწილი, რომელიც გადაურჩა გამორთვებს, დღეს მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურს პრინციპულად აღარ იხდის, რადგან ვერ მიაღწია ბანკებში ენერგოკომპანიის ანგარიშზე გადახდას, რაც იმის გარანტია იქნებოდა, რომ ფულადი სახსრები მოხვდება დაბეგვრის და აღრიცხვის ზონაში.

ბოლნისელი მოსახლეობისთვის ნათელი გახდა, რომ ბლეფია კომუნალური თუ საერთო მრიცხველები. ენერგოკომპანიებს წარმოდგენა არა აქვთ, თუ რა რაოდენობის ელექტროენერგია შედის რაიონში, მათ სურთ მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვაში სრული ქაოსი დაამკვიდრონ.

როგორც ცნობილი გახდა, ანალოგიური ვითარებაა ქალაქ ქუთაისსა და სხვა რაიონებში. საწყენია, რომ ქუთაისში ჩასული სახალხო დამცველიც ამ საკითხს უდგება ცალკეული მომხმარებლის უფლებების დაცვის პოზიციიდან, რითაც მნიშვნელოვნად ართულებს ჭეშმარიტების დადგენას. უშედეგოა პოლიტიკური პარტიების ლიდერთა გამოსარჩლება მოსახლეობისადმი. ბოლნისის რაიონში ჩამობრძანებულმა კობა დავითაშვილმა თავისი ოფისი გახსნა კაზრეთში და მოსახლეობას განუცხადა, — თქვენი ბედი თქვენს ხელშიაო. ბატონ კობა დავითაშვილს არ სურს გაიხსენოს, რომ ელექტროენერგიის წარმოებისა და განაწილების სფეროში დღეისათვის არსებული საკანონმდებლო ბაზა სამარცხვინო ლაქაა მთელი პარლამენტისთვის.

ფაქტია, გაერთიანებულ სადისტრიბუციო კომპანიას სჭირდება ბევრი „ცოცხალი ფული" და მომხმარებელთა ძარცვითა და ყაჩაღობით ცდილობენ მიზნის მიღწევას. მათი ცინიკური და გამომწვევი განცხადებები თესავენ მოსახლეობაში ძალადობას და უმართავი პროცესების განვითარებას.

როგორც ჩანს, ის ღონისძიებები მრავალ პოლიტიკოსთან შეთანხმებულია და მიმართულია საქართველოს პრეზიდენტის წინააღმდეგ.

ბოლნისის მოსახლეობის დიდ ნაწილს ნამდვილად არ სურს მიტინგებითა და გზების გადაკეტვით რაიონის გამგეობის მუშაობის დისკრედიტაცია. არც ბატონი პრეზიდენტის ღონისძიებების მრუდე სარკეში დანახვა სურს, მაგრამ მისი მოთმინებაც არ შეიძლება იყოს მუდმივი.

გაუგებარია, რატომ არა აქვთ უფლება ბოლნისელ მოქალაქეებს, გადაიხადონ მათ მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასური ბანკებში, ენერგოკომპანიის ანგარიშზე, ისე როგორც ეს ქალაქ თბილისშია?

იმედი გვაქვს, ვისაც ეს კითხვა ეხება, პასუხს გაგვცემს.

ბოლნისის რაიონის არასამთავრობო ორგანიზაციათა სათათბიროს სახელით

ნუგზარ კობახიძე,
გიორგი დემურაშვილი,
დავით სვიმონიშვილი,

◎ სასამართლო

ჯერ შეყვარებული წაართვა, შემდეგ კი — მოკლა

დღეს 24 წლის ახალგაზრდა — ხვიჩა დემინაშვილი სამი ადამიანის მკვლელობისთვის იხდის სასჯელს. მას უზენაესმა სასამართლომ სამუდამო პატიმრობა მიუსაჯა. პირველი მსხვერპლი თანასოფლელი, გურჯაანის რაიონის სოფელ კარდენახის მკვიდრი გიგო კანაშვილი აღმოჩნდა, რისთვისაც ორი წელი იძებნებოდა. მიმალვაში ყოფნის დროს სიცოცხლე კიდევ ორ ახალგაზრდას მოუსწრაფა. მისი დაპატიმრება პოლიციელის მკვლელობას მოჰყვა, რომელიც შეყვარებული ქალის მიზეზით მოხდა.

სტუდენტი და-ძმა — ნატა და ვალერი თბილისში ნაქირავებ ბინაში ჯგუფელთან — თეასთან ერთად ცხოვრობდნენ. მოგვიანებით საცხოვრებლად მათთან ვალერის მეგობარი, პოლიციის აკადემიის კურსანტი შალვა წითელაშვილიც გადავიდა. ამ უკანასკნელს თეა შეუყვარდა და ამაში ბევრჯერ გამოუტყდა, თუმცა ქალისგან ყოველთვის უარს იღებდა.

ამ პერიოდში წითელაშვილმა, რომელიც სწავლის პარალელურად ისანი-სამგორის რაიონის პოლიციაშიც მუშაობდა, ძებნილი ხვიჩა დემინაშვილი გაიცნო და დაბადების დღეზეც დაპატიჟა. ის კი სტუმრად მეგობარ დავით მენთეშაშვილთან ერთად მივიდა. დათოს და ნატას ერთმანეთი მოეწონათ და მოკლე ხანში ჩუმად იქორწინეს. დროთა განმავლობაში კი თეასა და ხვიჩას შორის ინტიმური ურთიერთობა ჩამოყალიბდა, რის გამოც ისინი საცხოვრებლად გლდანში, ნაქირავებ ბინაში გადავიდნენ.

თეა ერთი კვირის შემდეგ ძველ ბინაში ტანსაცმლის წამოსაღებად დაბრუნდა, სადაც შალვა დახვდა. მათ იჩხუბეს, შინ დაბრუნებულმა თეამ დემინაშვილს ყველაფერი უამბო. ის საქმის გასარჩევად წითელაშვილთან წავიდა. ცხადია, იჩხუბეს. დემინაშვილმა შალვას დანით ოცი ჭრილობა მიაყენა, აქედან ათი სასიკვდილო აღმოჩნდა.

როგორც ვთქვით, პირველი მკვლელობა დემინაშვილმა სოფელ კარდენახში ჩაიდინა, როცა ის სამ მეგობართან ერთად თანასოფლელ გიგო კანაშვილთან სტუმრად მივიდა. იქეიფეს, მთვრალებს კი სახლში წამოსვლისას, მასპინძელთან შელაპარაკება მოუხდათ. კამათი ხელჩართულ ჩხუბში გადაიზარდა, ისედაც მაგრად ნაცემ მასპინძელს დემინაშვილმა პისტოლეტი დაახალა, იგი სახლის აივანზე მცირეწლოვანი შვილების და ცოლის თვალწინ მაშინვე გარდაიცვალა.

ამის შემდეგ პოლიციამ დემინაშვილზე ძებნა გამოაცხადა, თუმცა, ის მაინც თავისუფლად დადიოდა ქალაქში. ერთ-ერთი ასეთი სეირნობის დროს, 2003 წლის 1 იანვარს, მთვრალი სამარშრუტო ტაქსში გვერდით მჯდომ გიორგი მირიანაშვილს აუშარდა და დედა შეაგინა. ჩხუბის დროს მოულოდნელად დემინაშვილმა მას დანა გულსა და მუცელში დაარტყა, მგზავრების ყვირილზე მძღოლმა მანქანა გააჩერა, ამ დროს მან გაქცევა მოახერხა, დაჭრილი მირიანაშვილი კი საავადმყოფოში მიყვანისთანავე გარდაიცვალა. მას ორი მცირეწლოვანი შვილი დარჩა.

სწორედ ამ დანაშაულის შემდეგ გაიცნო მან შალვა წითელაშვილი. როგორც გამოძიებით გაირკვა, წითელაშვილმა იცოდა მის მიერ ჩადენილი დანაშაულობების შესახებ, თუმცა „ჩაშვება" არ უცდია. თეას გამო ურთიერთობის გამწვავების შემდეგ კი დემინაშვილი დაეჭვდა, რომ წითელაშვილს შეიძლებოდა ის პოლიციაში მიებრძანებინა და თავიდან მოიცილა.

ლელა მანაველიშვილი

ქართველთა უპირველესი საზრუნავი

მზექალა შანიძე: ქართული ენის მომავალი უმცროსი თაობის საქმეა

არის საშიშროება იმისა, რომ ქართული სამეცნიერო ენა დავთმოთ...

„რა ენა წახდეს, ერიც დაეცეს, წაეცხოს ჩირქი ტაძარსა წმინდას" — ასე მიმართა გრიგოლ ორბელიანმა „შვილთა თაობას" მე-19 საუკუნეში. დღეს იმის ფონზე, თუ რას ვისმენთ, რას ვკითხულობთ და როგორ ვსაუბრობთ, ჩემი აზრით, ეს შეგონება ბევრად უფრო აქტუალურიც გახდა და მეტი სიმძაფრეც შეიძინა. სწორედ ამაზე ფიქრობდნენ, ალბათ, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ენის ინსტიტუტის (ხელმძღვანელი პროფესორი გიორგი გოგოლაშვილი), მესვეურები, როდესაც გადაწყვიტეს ქართული ენისადმი მიძღვნილი სპეციალური კონფერენციის ჩატარება.

კონფერენცია ივ. ჯავახიშვილის სახელობის აუდიტორიაში ჩატარდა. პროფესორმა მზექალა შანიძემ იმდენად შთამბეჭდავი, ემოციური და რაც მთავარია, ჩვენი დროის მოთხოვნათა შესაბამისი სიტყვით მიმართა აუდიტორიაში შეკრებილთ, რომ მისი შინაარსის მკითხველისათვის გაცნობა ჩვენს მოვალეობად ჩავთვალეთ. ამრიგად, ქვემოთ პროფესორ მზექალა შანიძის გამოსვლას გაგაცნობთ.

— ამ დარბაზში უფროსი თაობის წარმომადგენლებიც არიან, ძირითადად კი ახალგაზრდობაა შეკრებილი. უფროსებს კარგად ახსოვთ, რა მოხდა თითქმის 30 წლის წინათ. აქ მსხდომი ახალგაზრდები კი მაშინ დაბადებულებიც კი არ იყვნენ და გადმოცემით თუ იციან მაშინდელი ამბები. დღეს საქართველოს კონსტიტუციაში წერია, რომ ქართული ენა არის სახელმწიფო ენა. ასევე ეწერა კონსტიტუციაში 1936 წლიდან. 1978 წელს კი, როდესაც კონსტიტუციის ახალი პროექტის განხილვა მიმდინარეობდა, აღმოჩნდა, რომ პროექტში ეს მუხლი არც ჩვენთვის და არც სხვა რესპუბლიკებისათვის აღარ იყო შეტანილი.

თქვენ შეიძლება თქვათ (ახალგაზრდებს მივმართავ ძირითადადძ, რა მნიშვნელობა აქვს ამასო. როდესაც ძირითად სახელმწიფო დოკუმენტში ესა თუ ის დებულება არის შეტანილი, ამას აქვს დიდი მნიშვნელობა. სხვა საქმეა, როგორია დამოკიდებულება ამ დებულების მიმართ, სრულდება თუ არა ის. მე მშვენივრად მახსოვს, და სხვებიც დამეთანხმებიან, რომ იყო დრო, როდესაც ოფიციალური დონის ღონისძიებებზე, ოპერაში ან რუსთაველის თეატრში, ცენტრალური კომიტეტის მდივანი მოხსენებას რუსულ ენაზე აკეთებდა. ამ საკითხისადმი დამოკიდებულება ყველგან ერთნაირი არ იყო. მე მახსოვს, 1962 წელს მიპატიჟებული ვიყავით ერევანში სომხურ სიძველეთა საცავის „მატენადარანის" გახსნაზე. მსოფლიოს ყველა კუთხიდან იყვნენ ჩამოსულნი სომხური დიასპორის წარმომადგენლები. ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა სიტყვა სომხურ ენაზე წაიკითხა. ასევე მოიქცა ყველა ჩამოსული სტუმარი, რუსების გარდა.

მშობლიური ენა და მის შენარჩუნებაზე ზრუნვა არის ძალიან მნიშვნელოვანი ნაწილი ერის თვითშეგნებისა. 1978 წელს, როდესაც დადგა საკითხი ენის სტატუსის ჩამორთმევაზე, როდესაც ჩვენი კონსტიტუციიდან ამოიღეს ქართული ენის სახელმწიფო სტატუსის შესახებ მუხლი, ამ ფაქტმა დიდი მღელვარება გამოიწვია. დღეს რამდენიმე ტელევიზიით მოვისმინე ლაპარაკი იმის თაობაზე, რომ მაშინ ამ ფაქტზე ყველას ერთნაირი რეაქცია არ ჰქონდა. იყვნენ უფროსი თაობის ადამიანები, რომელთაც 1937 წელი ჰქონდათ გადატანილი. ამ დაშინებულ ადამიანებს ერთგვარად რეაქციაც არ ჰქონდათ; იყო ძალიან მონადინებული ხალხი, რომ ქართული ენა არ დაზარალებულიყო. ზოგიერთნი კი მტრულადაც კი იყვნენ განწყობილნი ამ საკითხის მიმართ.

ასე იყო, თუ ისე იყო, თუ არ ვცდები, ეს იყო პირველი შემთხვევა საბჭოთა კავშირის ისტორიაში, როდესაც მასობრივმა გამოსვლებმა შედეგი გამოიღო. როდესაც პარტიული ხელმძღვანელობა, შიშით თუ ხალხის პატივისცემით, ძნელია ამისი თქმა, მოერიდა შესაძლო სისხლისღვრას და დათმობაზე წავიდა. ახლანდელი პარლამენტის შენობაში მიმდინარეობდა სხდომები, ხალხი კი, ძირითადად ახალგაზრდობა, ამ შენობის წინ და ქუჩებში იყო გამოსული. უკანასკნელ წუთებში მოხდა დათმობა. გამოვიდა მაშინდელი ცენტრალური კომიტეტის მდივანი შევარდნაძე და განაცხადა: გადაწყდა — კონსტიტუციაში ჩაწერილი იქნება, რომ ქართული ენა არის სახელმწიფო ენა. ამას შემდგომში მოჰყვა ქართული ენის ძეგლის დადგმა და თითქოს ეს საკითხი მოგვარდა. მაგრამ უნდა მოგახსენოთ, რომ რეალურად ის არც მაშინ ყოფილა მოგვარებული და არც ახლა არის.

დღევანდელ დღეს მარტო ის კი არ უნდა გავიხსენოთ, რაც მაშინ მოხდა, არამედ დღევანდელი ვითარებაც უნდა გავითვალისწინოთ. და როგორც ილია ჭავჭავაძე ამბობდა, გავისიგრძეგანოთ. უნდა გავიხედოთ წინ, რა მომავალი მოგველის ჩვენ და რა მომავალი მოელის ქართულ ენას.

უნდა მოგახსენოთ, რომ დღევანდელ ვითარებაში, ეროვნული ენების მდგომარეობა საკმაოდ რთულია. ეს აწუხებს არა მარტო რიცხობრივად ისეთ მცირე ერს, როგორიც ჩვენ ვართ, არამედ იმათაც, ვინც ჩვენზე მრავალრიცხოვანნი არიან. მაგალითად, საყოველთაო გლობალიზაციის შედეგად ინგლისური ენის მოძალება არის საფრანგეთის ეროვნული პოლიტიკის ერთ-ერთი მწვავე საკითხი.

დღეს საჭიროა ოპტიმალური საშუალებები გამოვნახოთ, რათა არც კულტურულ იზოლაციაში აღმოვჩნდეთ და არც საკუთარ ენას მივაყენოთ ზიანი. ეს არც ისეთი ადვილი საქმეა. ამას სჭირდება არა მარტო თეორიული მუ-

შაობა და კვლევა, არამედ პრაქტიკაში გატარებაც. თუ მთელმა საზოგადოებამ ეს არ გაითავისა, თუ არ იქნა მუდმივი მუშაობა იმისათვის, რომ ქართული ენა არ გადაიქცეს საშინაო ენად (ეს ენათმეცნიერებაში მიღებული ტერმინიაძ — და ამის საშიშროებაც არსებობს, ჩვენ ენათმეცნიერებმა და ლიტერატორებმა რამდენიც უნდა ვიყვიროთ, არაფერი გამოგვივა.

დღეს ქართული ენა ცუდ მდგომარეობაშია. ხშირად გაიგონებთ, გრამატიკულად სწორად არ ვლაპარაკობთო — გრამატიკული სისწორე არ არის ენაში ერთადერთი მთავარი მომენტი. დღეს ჩვენ გვაქვს საშიშროება იმისა, რომ დავკარგოთ ქართული სამეცნიერო ენა და გადავიდეთ მთლიანად ინგლისურზე; არის საშიშროება იმისა, რომ მრავალ დარგში, სადაც ქართული ენა საჭიროა, ძალიან ადვილად, სასხვათაშორისოდ დავთმოთ ის.

დღევანდელ ახალგაზრდობას უნდა ვუთხრა: უფროსებმა ეს იციან — როდესაც თბილისის უნივერსიტეტის ჩამოყალიბებაზე იყო ლაპარაკი, იმაზეც ლაპარაკობდნენ, რომ ეს არ მოხერხდება, რადგან არა გვაქვს ქართული, როგორც სამეცნიერო ენაო. ივანე ჯავახიშვილმა ეს შესანიშნავად იცოდა და ამიტომაც იყო, რომ როდესაც მან მე-20 საუკუნის დასაწყისში პეტერბურგში სტუდენტთა სამეცნიერო წრე ჩამოაყალიბა, უპირველეს პრობლემად დაისახა აქ მოხსენებების ქართულ ენაზე წაკითხვა. ასე რომ მან ზრუნვა ქართული სამეცნიერო ენის ჩამოყალიბებაზე იმთავითვე დაიწყო. ივანე ჯავახიშვილს, აკაკი შანიძეს, კორნელი კეკელიძეს, გიორგი ახვლედიანს ხომ რუსული განათლება ჰქონდათ მიღებული. უნივერსიტეტის ჩამოყალიბებისას მათ რუსეთიდან ზოგიერთი ხანში შესული, რუსეთში ჩამოყალიბებული მეცნიერიც ჰყავდათ მოწვეული. ყველა მათგანისათვის ლექციების წაკითხვა რუსულ ენაზე გაცილებით ადვილი იყო, მაგრამ მათ დაიწყეს სწავლა, ჩანაწერების შედგენა ქართულად, ქართული ტერმინოლოგიის შექმნა. მათ შორის იყო ჩემი ქმრის პაპა, ცნობილი საზოგადო მოღვაწე კოსტა ამირეჯიბიც.

მე არ მინდა, ჩვენმა ახალგაზრდობამ წარმოიდგინოს, რომ მე რაიმე აზრით, თუნდაც ოდნავ, ვარ წინააღმდეგი ან ინგლისურის, ან რუსული ენებისა. როგორიც უნდა იყოს ჩვენი დამოკიდებულება რუსული პოლიტიკის მიმართ, რუსულ ენაზე ეს არ უნდა გავრცელდეს. რუსული ენა არის მდიდარი, მოქნილი, მრავალფეროვანი სამეცნიერო ლიტერატურის მქონე ენა. ჩვენ ეს არ უნდა დავივიწყოთ. ასევე, ინგლისური უზარმაზარი ლექსიკური მარაგის მქონე ენაა და შესანიშნავი ენაა მრავალი თვალსაზრისით. არც ერთი ამ ენის წინააღმდეგი არ ვარ, რა თქმა უნდა. მაგრამ მე კიდევ ვიმეორებ, რომ ის მუშაობა, რომელიც დაიწყო, უნდა გაგრძელდეს. ხალხმა თუ არ იქონია ცოცხალი ენა, მარტოოდენ ჩვენი ძალისხმევა ვერას იზამს. სწორედ ამიტომ, ქართული ენის მომავალი, მისი შესწავლა, მისი განვითარება, მისი ხმარება არის ძირითადად უმცროსი თაობის საქმე. ამიტომ არის, რომ მე, ხანში შესული ადამიანი (ვინ იცის ბევრი აღარც მაქვს დარჩენილიძ, გეუბნებით დღეს ამას: **ისწავლეთ ინგლისური, ფრანგული, ათეულობით ენა, მაგრამ ისწავლეთ ისე, რომ ის, რაც ჩვენს კონსტიტუციაშია ჩაწერილი ჩვენი მშობლიური ენის შესახებ, არ დარჩეს მხოლოდ ფორმალურ ჩანაწერად.**

ეს არის ის მოწოდება და ის სურვილი, რომელიც მე უნდა გამოვთქვა დღეს.

მოამზადა
დალი ქვირიამ

კითხული კაცის აზრი

სახელებითაც გავალამაზოთ

კაცს თუ გული საგულეს გიძევს, არ შეიძლება სურვილი არ გაგიჩნდეს თანადგომისა. სიამით ივსები, როცა ხედავ, როგორი ენთუზიაზმით ებმებიან ადამიანები ჩვენი დედაქალაქის კეთილმოწყობაში. საქმით თუ არ შეგიძლია, სიტყვით მაინც შეეწიე. თუ არც ერთი გინდა და არც მეორე, ხელს მაინც ნუ შეუშლი...

ჩემი სურვილია, გალამაზებულ მეტროს სადგურებს სახელებიც ლამაზი და მორგებული ჰქონდეს. ძირითადად არის კიდეც ასეთი სახელები, მაგრამ ზოგიერთის შეცვლა მაინც სასურველად მიგვაჩნია.

„საბჭოთა პერიოდში" შერქმეული სააგიტაციო სახელების შეცვლა 90-იან წლებში გახდა შესაძლებელი. მაშინ ამ საკითხთან დაკავშირებით დაიბეჭდა ლოვარდ ტუხაშვილის, გია მელუავას, ჩემი და კიდევ ერთობლივი — ზურაბ სარჯველაძის, ზურაბ ვახანიას, ჩემი — წერილები, სადაც გამოთქმული იყო მოსაზრებანი „კომუნისტური" და ასევე ზოგიერთი შეუფერებელი სახელის შეცვლის შესახებ. ამათგან ზოგი გაიზიარეს იმათ, ვისაც ეს საკითხი ეხებოდა. ზოგი უცვლელად დატოვეს, თუმცა, მაინც მიგვაჩნია, რომ კიდევ რამდენიმეს შეცვლა უკეთესი იქნება.

მაგალითად, რატომ არ უნდა ერქვას „საბურთალო" იმ სადგურს, რომელსაც „პოლიტექნიკური უნივერსიტეტი" ჰქვია. ეს სახელი სასწავლო დაწესებულებისთვის თავისი შინაარსით თუ ასატანია, მეტროს სადგურისთვის სრულიად შეუფერებელია, ფორმითაც და შინაარსითაც. ეს სახელიცა და კიდევ რამდენიმე, ვფიქრობთ, მოსკოვის მეტროს წამხედურობით არის შერქმეული. ამ შემთხვევაში (და სხვა სადგურების შემთხვევაშიცძ დარღვეულია სახელის შერქმევის, შერჩევის ყველა ნორმა. უმთავრესი კი — სამისამართო ფუნქცია.

გეოგრაფიულ თუ ადამიანთა საკუთარ სახელებს ენა მკაცრ მოთხოვნებს უყენებს. უნდა იყოს ქართულად გადახარშული, მოკლე და კეთილხმოვანი. მათი უდიდესი ნაწილი ამიტომ არის ორ და სამმარცვლიანი: თბილისი, გლდანი, ლილო, ისანი და ა. შ. ადამიანთა სახელებიც: გოჩა, ხვიჩა, დოდო, ლელა, ლალი, ნანა, ვანო, კახა, რატი, ცოტნე და ასე შემდეგ. ზოგი მათ-

განი შესაძლოა უცხოური წარმომავლობისა იყოს, მაგრამ ქართული ენის ნორმების მიხედვით არიან შერჩეულნი ან გადახარშულნი. უძველესი, წარმართული სახელების ამოსავლები თუ უცნობია, გვიანდელ სახელებთან დაკავშირებით ეს პროცესი თვალნათლივია: ალექსანდრე — ალექსი, ალე, ალექსანდრა — სანდრა, ნიკოლოზი — ნიკო, ნიკა, მიხეილი — მიხო, მარიამი — მარო, ეკატერინე — ეკა, ავთანდილი — ავთო, კონსტანტინე — კოტე, ფარნაოზი — ფარნა, დარეჯანი — დარო და მისთანანი. ასეა, სხვა ენებშიც. „სანდრა" მარტო ჩვენთან კი არა, თურმე სხვა ენებშიც ყოფილა, პატრიცია ველასკესს (ვენესუელელ კინომსახიობსძ თავის ქვეყანაში „პატის" ეძახიან თურმე, ცნობილ ავტომრბოლელს ჯან კარლო ფიზიკელას — ფიზიკოს, ფეხბურთის მეფის პელეს სახელიც ასევეა შემოკლებული თუ შერქმეული...

ასეთივე ვითარებაა გეოგრაფიულ სახელებთან დაკავშირებითაც. ბარისახოს ხევსურები „ახოს" ეძახიან, ბრაზილიელები თავიანთ ყოფილ დედაქალაქს რიო-დე-ჟანეიროს — რიოს, ამერიკელები სან-ფრანცისკოს — ფრენსოს, რუსები სანკტ-პეტერბურგს — პიტერს, ნიჟნი ნოვგოროდს — ნიჟნის. ქართული გეოგრაფიული სახელები, რომელნიც — თა-ზე და ისი-ზე არიან დაბოლოებულნი, აგრეთვე, შემოკლებულ სახელწოდებებს წარმოადგენენ — მოკვეცილი აქვთ საზღვრული სახელები და დარჩენილია მსაზღვრელები, ე. ი. თავიდან იყო გოგოლაურთა ადგილი, თბილის-ქალაქი და სხვა.

აი, ამ და კიდევ სხვა კანონების გათვალისწინებაა საჭირო სახელთა შერქმევისა თუ გადარქმევის დროს. გქონდეს თბილისის ისეთი უბნების სახელები, როგორიც არის გლდანი, დელისი, საბურთალო და მათი ადგილი დააკავებინო ისეთ ენის მოსატეხ სახელებს, როგორებიც ახლა ჰქვია, უცოდინრობითა და პირადი სურვილებით გამოწვეული ძალადობაა ენაზე. „ვიქტორ გოცირიძე", „პოლიტექნიკური უნივერსიტეტი", „ახმეტელის თეატრი" — იმდენად გრძელი სახელებია, მეტროს ტრაფარეტებშიც ვერ ატევენ და სხვადასხვაგვარად ამოკლებენ. დელისი და გლდანი ერქვა კიდეც თავიდან მეტროს სადგურებს, მაგრამ ვიღაცის ნება-სურვილით არ უნდა გადაერქვათ. ამ ფაქტთან დაკავშირებით ჟურნალისტი გელა ჯიღაური გაზეთ „თბილისში" გულისტკივილით წერდა: „ვიღაცეების სურვილითა და მონდომებით ზედმიწევნით, ზუსტად, მოსაწონად შერჩეული სახელწოდება „დელისი" შეუცვალეს და მას „ვიქტორ გოცირიძე" უწოდეს. ცხადია, ხალხს (არც სპეციალისტებს — გ. ხ.ძ არავინ დაეკითხა გადანათლვას, რადგან მათ „ქვეყნის ხელისუფალთა" დარად, არც ქალაქის საბჭოს (ახლა რომ მერია დაარქვესძ და არც მეტროპოლიტენის ხელმძღვანელობა არარაობად მიიჩნევს".

ხალხს არავინ ჰკითხა და არც ხალხმა მიიღო მათი შეთავაზება. დღესაც დელისში არსებულ მეტროს სადგურს ყველა „დელისის მეტროს" ან, უბრალოდ, „დელისს" ეძახის. ასევეა გლდანის მეტროსთან დაკავშირებით, „ელექტროდეპოს" ნაცვლად „ელდეპოს" ხმარობენ, როგორც ადრევე ეძახდა ხალხი.

სახელებად არ შეიძლება ჩაითვალოს „ვაგზლის მოედანი-1" და „ვაგზლის მოედანი-2". ჯერ ერთი, ტოპონიმი აქ არის „ვაგზალი", მას უნდა მიეცეს უპირატესობა და არა მისგან ნაწარმოებ მეორად ტოპონიმ — „ვაგზლის მოედანს". თუმცა, კი, „ვაგზლის" ნაცვლად ხალხი მაინც მის ტრადიციულ ქართულ სახელს „სადგურს" აძლევს უპირატესობას. ამ შემთხვევაში, ისევ, ალბათ, „ვაგზალი" სჯობია, როგორც მოკლე და გარკვეული სახელწოდება. „ვაგზლის მოედანი-2" კი აჯობებდა შეცვლილიყო „ბაზრით", რადგან აქ ვაგზლის შემდეგ ყველაზე მთავარი და ყველაზე მეტად სამისამართო ობიექტი სწორედ „ცენტრალური ბაზარია", „დეზერტირების ბაზრად" წოდებული.

არც მომავალი მეტროს ხაზზეა კარგად შერჩეული სახელები. რა საჭიროა „ზაარბრიუკენის მოედანი", როცა იმ უბანს „ჩუღურეთი" ჰქვია. ორი „ელიაც" — ზემო და ქვემო მისამართის აღრევასაც იწვევს და სახელთა სიღარიბესაც. რათა, როცა „ზემო ელიას" შეიძლება „მახათა", იქვე არსებული მშვენიერი ტოპონიმი ეწოდოს.

ძველი ქართული სახელები, გარდა დახვეწილობისა და სილამაზისა, ძვირფას ისტორიულ ცნობებსაც ინახავენ, რის გამოც, მათი უგულებელყოფა კი არა, უფრო მეტად წარმოჩენაა საჭირო. მათ დიდი პატრიოტულ-აღმზრდელობითი ფუნქციაც აკისრია. თუნდაც იგივე „საბურთალო" რომ ავიღოთ. ჩანს, აქ თბილისისა და თბილისის ახლო-მახლო სოფლების მცხოვრებნი ბურთის (ცხენბურთისძ სათამაშოდ იყრიდნენ თავს. სპორტის ეს სახეობა კი უხსოვარი დროიდან მოდის. ამაზე ისიც მიუთითებს, რომ ეს ტოპონიმი საქართველოში სხვაგანაც გვხვდება, მაგალითად, გუდამაყარში, სოფელ გამსში.

სახელთა შერქმევისას გეოგრაფიული იქნება, ადამიანის, მეტროს სადგურის თუ მაღაზია-რესტორნების და სხვათა, მისტიკის გაუთვალისწინებლობაც არ შეიძლება. მსოფლიოს ხალხები, და მათ შორის, ქართველებიც, სახელებთან დიდ ზებუნებრივ ძალებს აკავშირებდნენ და აკავშირებენ დღესაც, ვისაც ამისი გაგება აქვს. ის მაინც აშკარაა, რომ კარგი და ცუდი სახელები ადამიანთა გუნება-განწყობილებაზე დიდ ზეგავლენას ახდენენ. „მთაწმინდის" ხსენებაც კი ნათელს ჩააყენებს გულში, „დამპალოს" (თბილისის გარეუბანია, სხვაგანაც ბევრგან ჰქვიაძ ხსენებაც კი არ გინდა.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე, მიგვაჩნია, რომ უმჯობესი იქნება, მეტროს ზოგიერთი სადგურის სახელის ამდაგვარად შეცვლა:

ახმეტელის თეატრი — გლდანი, ელექტროდეპო — ელდეპო, ვაგზლის მოედანი-1 — ვაგზალი, ვაგზლის მოედანი-2 — ბაზარი, თავისუფლების მოედანი — თავისუფლება (შეიძლება „სოლოლაკი", „მთაწმინდა"ძ, ა. წერეთლის გამზირი — წერეთელი, პოლიტექნიკური უნივერსიტეტი — საბურთალო, სამედიცინო უნივერსიტეტი — ვეძისი, ვიქტორ გოცირიძე — დელისი, ზაარბრიუკენის მოედანი — ჩუღურეთი, ქვემო ელია — ელია, ზემო ელია — მახათა.

ამ სახელების შეცვლა ახლა სჯობს, სანამ მეტროს სადგურების შეკეთება მიმდინარეობს. თორემ მერე მათი შეცვლა მაინც აუცილებელი გახდება.

გიგი ხორნაული,
თსუ ონომასტიკის სკ ცენტრის წამყვანი მეცნიერი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი

იგი ხშირად იმეორებდა, რომ ეს აზრი მაშინ მოუვიდა, როცა თვალში ბუღალი, ფუმფლა რამ ჩაუკვდა, თავად კი ამ დროს თევზს უცქეროდა, რომელსაც ამდაგვარად ლუკმად ერგო ეს ფუმფლაბუღალი. ზოგიერთი წყაროს მიხედვით, იბნ ქორამ ხაზართა თავქალაქამდის ვერ მიაღწია და ვერ იმონაწილევა ცნობილ დავაში, თუმცა მიწვეული კი იყო. ალ-ბექრი ამტკიცებს, პოლემიკის ებრაელმა მონაწილემ იბნ ქორას შესახვედრად კაცი გაგზავნა და დაავალა, რომ ან მოეწამლა, ან ყელი გამოეჭრაო, სხვა ავტორთა აზრით კი, ფარაბი გზაში შეფერხდა და ხაკანის კარზედ მაშინღა მივიდა, როცა სჯა უკვე გაესრულებინათ. თუმცაღა, პოლემიკის შედეგი გვიჩვენებს, რომ ხაზართა ხაკანის კარზედ ისლამის მოციქულის ყოფნა ფრიად და ფრიად საგრძნობი და მნიშვნელოვანი იყო. პაექრობის მონაწილეთ იბნ ქორა რომ დაინახეს, სახტად დარჩნენ, რამეთუ ზოგს ის მკვდარი ეგონა და უკვე ალაჰს ეპირებოდა, მან კი ფეხები გადაიჯვარედინა, დამხვდომთ ხახვის შეჭამანდიან საინთა მსგავსი თვალები მიაპყრო და მშვიდად წართქვა:

– ბავშვობაში, დიდი ხნის წინათ, ერთხელ მდელოზედ მოვიხილე, როგორ შეეჯახა ერთმანეთს ორი პეპელა; სულ მცირეოდენი ჭრელი ყვავილის მტვერი შეეფრქვა ერთიდან მეორეს, და აქეთ-იქით გაფარფატდნენ, მე კი ეს შემთხვევა მაშინვე გულიდან გადამვარდა. გუშინ საღამოს, როს ჯერეთ კიდევ გზაში ვიყავი, მავანმა კაცმა ხმალი დამკრა, ნამდვილად ვიღაცაში შევეშალე. სანამ ისევ ჩემს გზას დავემწყემსებოდი, ლოყაზედ სისხლის მაგივრად სულ მცირეოდენი ყვავილის მტვერი დამაჩნდა...

ცნობილია ერთ-ერთი მთავარი საბუთი, რომელიც, ფიქრობენ, ფარაბი იბნ ქორამ ისლამის სასარგებლოდ წამოაყენა. ხაზართა მთავარმა სამი რელიგიის მოციქულთ – ებრაელს, არაბსა და ბერძენს – მონეტა უჩვენა: ის მონეტა სამკუთხა იყო, და ერთი მხრიდან ზედ ამოტვიფრული ჰქონდა თავისი ღირებულება – ხუთი ცრემლი (ასე ეძახდნენ ხაზარნი თავიანთ ფულს), მეორე მხრიდან კი – პატარა რამ სცენა, რომელზედაც სარეცელზედ მწოლიარე კაცი იქავე მდგომ სამ ვაჟს ისართა კონას უჩვენებს. ხაკანმა დერვიშს, რაბინსა და მონაზონს იმის განმარტება მოსთხოვა, რაც მონეტაზედ იყო გამოსახული. ისლამური გამოსახულება ძველ ბერძნულ იგავს გადმოსცემდა: სიკვდილის სარეცელზედ მწოლიარე მამა ვაჟიშვილთ უმაგალითებდა, მხოლოდ გაერთიანებულნი იქნებით ძლიერნი, ვითარცა ეს ისართა კონა, რომელსაც შეკრულს ვერა ძალა ვერ გადაამტვრევს, ხოლო თითო-თითოდ სულ ადვილად დატეხსო. ებრაელის აზრით, გამოსახულება ადამიანის სხეულის ნაწილთ წარმოადგენდა, რომელ ნაწილთა ერთიანობის წყალობითაც არსებობს სხეული. ფარაბი იბნ ქორა არც ერთ განმარტებას არ დაეთანხმა. ის დარწმუნებული იყო, რომ სამრქოვანი მონეტა ჯოჯოხეთში იყო მოჭრილი და ამიტომ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლებოდა გამოსახულების ისე გაგება, როგორაც იუდეველსა და ქრისტიანს ესმოდათ. ქორას გაგებით, მონეტაზედ გამოსახული იყო მკვლელი, რომელსაც საწამლავის დალევა ჰქონდა მისჯილი, და ამისთვის გამზადებულ სარეცელზედ იწვა უკვე. წინარე სამი დემონი ედგა: ასმოდეოსი, ებრაული გეენას დემონი, აჰრიმანი, ისლამური ჯაჰანამის შაიტანი, და სატანა, ქრისტიანული ჯოჯოხეთის ეშმაკი. მკვლელს ხელთ სამი ისარი ეჭირა, რაც იმას ნიშნავდა, რომ ის მოკვდინდებოდა, უკეთუ სამივე დემონი იმის მსხვერპლს დაუჭერდა მხარს, და გადარჩებოდა, უკეთუ ისინი იმის მსხვერპლს მხარს არ დაუჭერდნენ. ამრიგად, სამრქოვან მონეტაზედ გამოსახულების აზრი ნათელია. ეს ადამიანთათვის ჯოჯოხეთიდან გამოგზავნილი გაფრთხილებაა. მსხვერპლი, რომელსაც სამთაგან არც ერთი დემონი არ გამოესარჩლება – არც მუსლიმი, არც ებრაელი, არც ქრისტიანი – უკურთხებელი დარჩება, იმისი მკვლელი კი შეწყალებული იქნება. ამიტომ ყოვლის უფრორე საშიში ის არის, ოდეს კაცი ამ სამყაროთაგან არც ერთის კუთვნილი არ აღმოჩნდება, როგორაც ეს ხაზართ თავიანთ ხაკანთან ერთად დაემართათ. ასეთ შემთხვევაში სრულიად უმწეო გამოდგები და შენი მოკვლა ყველას შეუძლია დაუსჯელად...

მილორად პავიჩი

აშკარაა, ამით ფარაბი იბნ ქორა რასაც უკაკუნებდა ხაკანს: შენთვისაც და შენი ხალხისთვისაც აუცილებელი და უეჭველად სასარგებლოა, რომ ძველ რჯულს გაეყარო და სამი უძლიერესი სარწმუნოებიდან ერთ-ერთი, სახელდობრ კი ის აღიარო, რომლის მოციქულიც ყოვლის უფრორე ზუსტ პასუხს გასცემს სუყოველ შენს კითხვასო. ხაკანს ყველაზედ დამაჯერებლად მონეტაზედ გამოსახულების ის განმარტება ეჩვენა, ფარაბი იბნ ქორამ რომ შესთავაზა, ბევრი აღარ უფიქრია, დაეთანხმა ყველა იმის მოყვანილ საბუთს, აღიარა ისლამის მოძღვრება, სარტყელი შეიხსნა და ალაჰის ლოცვად დადგა.

ის ისლამური წყაროები, რომელთა თანახმადაც, იბნ ქორა საერთოდ არ მონაწილეობდა პოლემიკაში და არ ყოფილა ხაკანის კარზედ, რადგან ჯერ კიდევ გზაშივე მოწამლეს, იმ ტექსტს იმოწმებენ, რომელიც, როგორც ისინი ფიქრობენ, ალბათ, ფარაბი იბნ ქორას ცხოვრებისა და მოქალაქეობის აღწერას თუ წარმოადგენდა. იბნ ქორა დარწმუნებული იყო, მთელი ჩემი ცხოვრება უკვე ჩაწერილია რომელიღაც წიგნში და, რაც კი რამ იქ ამბები ხდება, სუყველაფერი იმ ამბავთ შეესაბამება, რასაც დიდი ხნის წინათ მოთხრობილი ქამთააღწერა შეიცავსო. მან სულ გადაიკითხა „ათას ერთი ღამის“ ზღაპრები და კიდევ ათას ორი სხვაც, მაგრამ თავის ბედთან საერთო ვერც ერთში ვერა ნახა რა. ცხენი იბნ ქორას ისეთი ფეხმალი ჰყავდა, ყურები ჩიტებივით უფრენდნენ, თავად კი, ადგილიდან ფეხს არ იცვლიდა. სამარელმა ხალიფამ იბნ ქორას ითილში გაგზავნა იზრახა, რათა ის ხაზართა ხაკანს დალაპარაკებოდა და გამუსლიმანებაზედ დაეყოლიებინა. იბნ ქორა ამ მისიისთვის მზადებას შეუდგა და, კერძოდ, ხაზარი სეფექალის ატეჰის▽ ლექსთა დივანი მომიტანეთო, ბრძანა. ბრძანება და მოტანა ერთი იყო. დივანში შესულ ლექსთაგან მან ერთს დაადგა თვალი. ის ლექსი სწორედ იმ ამბად ეჩვენა, რომელსაც უკვე დიდი ხის წინათ დაუწყო ძებნა და რომლის შესაბამისადაც მიუყვებოდა თავისი ცხოვრების მდინარებას. ერთადერთი, რაც არ ემთხვეოდა, და ამან განაცვიფრა იბნ ქორა, ის იყო, რომ იქ კაცზედ კი არა, ქალზედ ლაპარაკობდა დამწერი. ყველაფერი დანარჩენი თანპირად მოდიოდა, თვით ხაკანის კარიც კი, რომელსაც იქ „სკოლა“ ერქვა. იბნ ქორამ ეს ამბად თქმული არაბულად თარგმნა და თან ფიქრობდა, რომ ჭეშმარიტება, არსებითად, უბრალოდ ფანდია. თარგმანი აგრე გამოიყურება:

ამბად თქმული მგზავრ ქალსა და სკოლაზედ

მგზავრ ქალს ჰქონდა პასპორტი, რომელიც აღმოსავლეთში დასავლურად ითვლებოდა, დასავლეთში კი აღმოსავლურად. ასე რომ ის პასპორტი ეჭვს იწვევდა იქაც და იქაც, ხოლო თავად ქალი ორ ჩრდილს აყენებდა – ერთს მარჯვნივ, მეორეს მარცხნივ. ბილიკებით დასერილი ტყის სიღრმეში იგი ეძებდა ცნობილ სკოლას, რომელიც გრძელი გზის ბოლოში იყო, სადაც ქალს თავისი ყველაზედ მთავარი გამოცდა უნდა ჩაებარებინა. ამ მგზავრს ჭიპი ხმიადის ჭიპს მიუგავდა, გზა კი ისე გრძელი იყო, მთელი წლები შემოეჭამა. ბოლოსა და ბოლოს ტყის პირს რომ აღმოჩნდა, ის მგზავრი ქალი ორ კაცს ვისმე გადაეყარა და დაეკითხა, საით წავიდეო, ის ორივე კაცი თავთავის იარაღს იყო დაყრდნობილი. ერთი კი ახედ-დახედეს მგზავრ ქალს, სკოლა სადაც არის, ვიცითო, მიუთხრეს და დადუმდნენ. მერე ერთ-ერთმა თითი გაიშვირა და მიასწავლა: პირდაპირ წადი და ბილიკთა პირველსავე გადაკვეთაზედ მარცხნივ და კიდევ მარცხნივ შეუხვიე და სკოლასაც მიადგებიო. მგზავრმა ქალმა გულში მადლობა გადაუხადა, რახან საბუთები არ მოსთხოვეს, არადა, თუკი მოსთხოვდნენ, აუცილებლად საეჭვო პირად მიიჩნევდნენ, ფარული გულზრახვის მქონედ. მან გზა განაგრძო, პირველსავე ბილიკს მარცხნივ გაუყვა, მერე კიდევ მარცხნივ გაუხვია, იმ დალოცვილთ ისე კარგად აუხსნეს, სულ დაგეზილი მიდიოდა, თუმცა იმ ბილიკის ბოლოს, უკანასკნელად რომ დაადგა, სკოლის მაგივრად ჭაობი დახვდა. ჭაობის წინარე კი უკვე ნაცნობი ის ორი შეიარაღებული კაცი იდგა, რომელთაც ღიმილიანად მოუბოდიშეს და უთხრეს:

– შევცდით, პირველ გზაჯვარედინზედ მარჯვნივ უნდა გაგეხვია, მერმე კიდევ მარჯვნივ, და სკოლაც იქვეა. თუმცა უნდა შეგვემოწმებინე, რა განზრახვა გამოქმედებს, და დავრწმუნებულიყავით, მართლა არ იცოდი გზა, თუ თვალსაფრივ იქცეოდი, თავს იკატუნებდი. მაგრამ აწ უკვე გვიან არის და დღეს ვეღარ შეძლებ სკოლასთან მოხვედრას. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ იქ ვერცროდის მოხვდები, რადგან სკოლა ხვალინდელი დღიდან აღარ იარსებებს. ასე რომ ამ მცირე შემოწმებით შენ მთელი შენ ცხოვრების მიზანი გაუშვი ხელიდან, თუმცაღა ვიმედოვნებთ, ჩვენც გაგვიგებ – სხვა გზა არა გვქონდა, იძულებულნი ვიყავით, რომ ასე მოვქცეულიყავით სხვა ადამიანთა უსაფრთხოების გულისთვის, რათა დაგვეცვა ისინი სკოლის მაძიებელ მგზავრთა შესაძლო ავ ზრახვათაგან. მაგრამ ნურც თავს გაიმტყუნებ. უკეთუ ჩვენგან ნასწავლი გზით კი არა, ანუ არა მარცხნივ, არამედ მარჯვნივ წახვიდოდი, შედეგი იგივე იქნებოდა, რადგან დავინახავდით, რომ მოგვატყუე, სკოლისკენ მიმავალი გზა ნამდვილად იცოდი და მაინც გვეკითხებოდი, საით წავიდეო. ასეთ შემთხვევაში უნდა შეგვემოწმებინე, რახან განზრახვას გვიმალავდი, ბუნებრივია, ეჭვი გაგვიჩნდებოდა, რად გვიმალავსო. ასე რომ სკოლასთან მაინც ვერ მოხვდებოდი. თუმცა შენს ცხოვრებას ფუჭად არ ჩაუვლია – მან ამქვეყნად არსებული ერთ-ერთი რამ საგანი შეგამოწმებინა. ეს უკვე ცოტა როდია...

აგრე უბნობდნენ ისინი, მგზავრი ქალი კი თავს იმით ინუგეშებდა, რომ ჯიბეში პასპორტი ედო, რომელიც არცვისთვის წარედგინა, ასე რომ ჭაობის პირას მდგომთ ფიქრადაც არ მოსდიოდათ, რა ფერისა იყო ის პასპორტი. თუმცა, იმ ამბით, რომ მან ისინი მოატყუა და მთელი შემოწმება არად უქცია, მან არად აქცია მთელი თავისი ცხოვრებაც, რომელმაც ამ შემთხვევაში თურმე ფუჭად ჩაუარა. თანაც, ჭაობთან მდგომ კაცთა აზრით, ეს სულ სხვა „ფუჭად“ იყო, ხოლო ქალის აზრით, – სხვა. იმიტომ რომ, არსებითად, რა საქმე ჰქონდა იმას იმათ შემოწმებასთან? მიუხედავად ამისა, ასე იყო თუ ისე, შედეგი მაინც იგივე გამოდგა, ასე რომ იმისი არსებობის მიზანს, რომელიც დაჰკარგვოდა, გარდაუვალად უნდა გადაეწია დროში. და აწ იგი უკვე ფიქრობდა, რომ, შესაძლოა, მიზანი სკოლა კი არა, იქით მიმავალი გზა ანდა სულაც სხვა რამ იყო ამ გზაზედ, თუმც თავად ძებნა-ძიება ფუჭი გამოდგა; და ეს ძებნა-ძიება, რასაც ის ახლა იგონებდა, სულ უფრო და უფრო მშვენიერი ეჩვენებოდა, ახლა, გასული, წინა რიცხვით, სულ უფრო ცხადად ეხატებოდა თვალწინ ის ყოველივე კარგი, რაც კი რამ ამ გზაზედ შეხვედროდა, და მიხვდა, რომ გარდატეხის მომენტი გზის ბოლოს კი არ იყო, სკოლის წინ, არამედ სადღაც ბევრად ადრე, მგზავრობის პირველ ნახევარში, და რომ არცროდის აგრე არ იფიქრებდა, უკეთუ მთელი გზა ფუჭი არ გამოდგებოდა. მიმოგონების ამ გადაფასებისას, როგორც უძრავი ქონებით მოვაჭრემ, რომელიც მთელ თავის მომავალ მემკვიდრეობას ბრუნვაში აქცევს, ქალმა გულისყური ახალ დეტალებს მიაპყრო, რომელთაგან თითქმის არც ერთი არ აღბეჭდვოდა მეხსიერებაში. ამ დეტალთა შორის ის ყველაზედ მნიშვნელოვანთ ეძებდა, მუდმივად კიდევ უფრო მნიშვნელოვანთ არჩევდა და მანამ არჩია, სანამ ულმობელ და უმკაცრეს რჩევა-რჩევაში ერთადერთი კინკილა სცენის წინაშე არ აღმოჩნდა:

მაგიდა, ზედ ჭიქით ღვინო დგას, სხვა ღვინით შეფერილი. იქვეა აქლემის ნეხვზედ შემწვარი ახალთოფნაკრავი ჩიბუხა ჩიტების ხორცი, რომელსაც ჯერ კიდევ შერჩენია ფრინველის გუშინდელი სიზმრისგან გამოყოლილი სინოყივრე. თვალი ხედავს აგრეთვე თბილ პურს. ამ პურს მამაშენის მოღუშული სახე და დედაშენის ჭიპი აქვს. ის კუნძულიდან მოტანილი ყველი ჯეელი და ბებერი ცხვრების ნარევი რძისაა. მაგიდაზედ საჭმლის გვერდით თავწვეთცეცხლიანი სანთელი ანთია, იქვე დევს ღვთაებრივი წიგნი, საიდანაც ჯამაზ-ულ-აქერის მთვარე ქონავს.

თარგმნა
გურამ გოგიაშვილმა

(გაგრძელება იქნება)

მწვანე წიგნი

ისლამური წყაროები ხაზართა საკითხის შესახებ

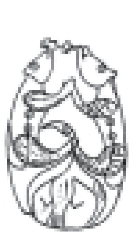

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „სრ“ № 51-80.

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

კავკასიური უფსკრული

პაატა ზაქარეიშვილი, განვითარების და თანამშრომლობის ცენტრის წამყვანი ექსპერტი. „ნეზავისიმაია გაზეტა“.

НЕЗАВИСИМАЯ ГАЗЕТА

რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის გამწვავების ახალი ეტაპის მიზეზები უნდა ვეძებოთ თებერვლის მოვლენებში, როცა აფეთქდა მაგისტრალური გაზსადენი, რომლის მეშვეობითაც ხდება რუსული ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება საქართველოსა და სომხეთში. საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა ყოველივე ამაში სასწრაფოდ დაადანაშაულა რუსეთის ხელისუფლება და კინაღამ თვით ვლადიმერ პუტინიც კი. როცა ვნებათაღელვა ჩაცხრა, თბილისს მაინც არ შეუწყვეტია აგრესიული გამოხდომები. მართალია, ასეთი რამ ხდება მსოფლიო პოლიტიკაში, მაგრამ, როგორც წესი, პოლიტიკური ემოციების განეიტრალებას თავიანთი გამოსვლებით ცდილობენ პრესმდივნები, სპიკერები, ან რომელიმე სხვა თანამდებობის პირები. სამწუხაროდ, საქართველოს ხელმძღვანელობიდან არავის მოსურვებია სიტუაციის ოდნავ მაინც მოგვარება, რაზეც, მოსკოვი სამართლიანად განაწყენებული დარჩა.

რა თქმა უნდა, რუსეთს, პრინციპში არ აძლევს ხელს მასთან ურთიერთობის ის კილო, რომელიც საქართველოს ხელისუფლებამ შეარჩია. რუსეთის აზრს ხომ იზიარებენ ისეთი „მონსტრები“, როგორიც არის შეერთებული შტატები, ჩინეთი, ევროკავშირი, ეუთო. მათ შეუძლიათ ეკამათონ კრემლს, არ დაეთანხმონ მის ამა თუ იმ მოსაზრებას, მაგრამ ურთიერთობის ასეთ მანერას ნამდვილად გაურბიან.

თუმცა, იბადება კანონზომიერი კითხვა: რატომ მოხდა, რომ რუსეთის ხელისუფლება სწორედ ახლა იჩენს ასეთ „ზრუნვას“ ქართული ღვინისა და „ბორჯომის“ მიმართ? ფალსიფიცირებული ღვინო ყოველთვის იყიდებოდა რუსეთში. მისასალმებელია, ხელისუფლების სურვილი, დაამყაროს წესრიგი თავის ბაზარზე. მაგრამ, გამოდის, რომ ათწლეულების განმავლობაში რუსეთის ლიდერები თავიანთ მოქალაქეებს ფალსიფიცირებული ღვინით უმასპინძლდებოდნენ და, როგორც იტყვიან, შესაფერის მომენტს ელოდნენ საქართველოს „გამოსაჭერად“. ამ სავაჭრო ემბარგოს რეალური მიზეზები ნამდვილად პოლიტიკურია.

იმის ნაცვლად, რომ საქართველო დაეახლოვებინა და გაეხსნა მისთვის თავისი ბაზრების კარი, რუსეთი ახორციელებს ერთჯერად არაშორსმჭვრეტელურ აქციას. წარმოვიდგინოთ, რომ საქართველო მოღონიერდეს დამოუკიდებლად, რუსული ბაზრის გარეშე. განა ამის შემდეგ იგი გაიხედავს მოსკოვისკენ? ალბათ – არა. არც იმისი იმედი უნდა ჰქონდეს ვინმეს კრემლში, რომ სანქციათა გამოყენებით დააქცევენ საქართველოს ეკონომიკას და იგიც მუხლებზე გართხმული შეეხვეწება მოსკოვს დახმარებას. ამ შემთხვევაში, ეს მინუსი შეიძლება პლუსად გადაიქცეს: გამოინახება გასაღების სხვა ბაზრები და ღვინოც მხოლოდ მაღალხარისხიანი იქნება. რუსეთი კი დაკარგავს არა მარტო ღვინოს, არამედ საქართველოსაც. იზარალებს არა მარტო საქართველო, არამედ რუსეთის ინტერესებიც კავკასიაში.

უწინარეს ყოვლისა, რუსეთმა უნდა განსაზღვროს, როგორი საქართველო სჭირდება მას – ძლიერი, მტკიცე, თუ სუსტი და უპერსპექტივო. მოსკოვი არ არის დარწმუნებული, რომ ძლიერი საქართველო შეიძლება საიმედო მოკავშირე იყოს. კავკასიაში ერთმანეთს ეჯახება რუსეთის და შეერთებული შტატების ინტერესები – ნავთობი, გზები, კომუნიკაციები. მაგრამ, ამერიკას არ შეუძლია რუსეთის გამოდევნა რეგიონიდან მანამ, სანამ საქართველოში, აზერბაიჯანში, სომხეთში და თვითაღიარებულ აფხაზეთში, სამხრეთ ოსეთსა და მთიან ყარაბაღში რუსული ენა რჩება ეროვნებათშორისი ურთიერთობის ენად (ზოგან კი, საერთოდ ძირითად ენადაცძ. შეერთებული შტატების ყოფნა რუსეთს მოდუნების საშუალებას არ აძლევს. მაგრამ მოსკოვისგან განსხვავებით, ვაშინგტონს კავკასიაში მკაფიოდ გამოხატული ინტერესი აქვს – ნავთობსადენი, რომლის ირგვლივაც იგი აგებს თავის პოლიტიკას. ასევე მკაფიოდ გამოხატული და გამოცხადებული და არა „ისტორიული უფლებებით“ ან „ისტორიული მემკვიდრეობით“ გამართლებული ინტერესები უნდა ჰქონდეს აქ რუსეთსაც. მაგრამ ამის ნაცვლად, ჩვენ ვხედავთ არარაციონალურ მოქმედებას, რაც გამოიხატება იმით, რომ თვითაღიარებული ტერიტორიების მცხოვრებლებს სასწრაფოდ დაურიგეს რუსული პასპორტები და მისცეს მოქალაქეობა, თუმცა, ამ ფუფუნებას მოკლებული არიან თვით რუსეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები ადამიანები, მაგალითად, მესხეთელი თურქები.

მეორე პრობლემაა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მოშლა. თბილისი მოსკოვს ადანაშაულებს იმაში, რომ იგი არ ასრულებს შუამავლისა და მშვიდობისმყოფლის რეალურ ფუნქციებს. თუმცა, თვით საქართველოც ძალზე ცუდად იქცევა აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან ურთიერთობაში: არ ამყარებს მათთან კონტაქტებს, ცდილობს სეპარატისტულ რეჟიმებზე გამარჯვების მოპოვებას გაეროს, ეუთოს, შეერთებული შტატების და ევროსტრუქტურების მეშვეობით და მთელს ბოროტებასა და უბედურებაში მხოლოდ მოსკოვს ადანაშაულებს. ეს არ არის სწორი. თვით საქართველოც ხომ ჯერჯერობით არ არის მზად იმისთვის, რომ თბილისის კონტროლსდაუქვემდებარებელი ტერიტორიები და იქ მოსახლე ადამიანები ჩააბას საქართველოს სახელმწიფოს მშენებლობაში. დასავლეთი იქცევა, როგორც ექიმი, რომელსაც სურს ზუსტი დიაგნოზის დასმა და ავადმყოფის დროულად განკურნება. რუსეთი უფრო არაკეთილსინდისიერ ექიმს მოგვაგონებს, რომელიც ცდილობს, რაც შეიძლება გააჭიანუროს ავადმყოფობის პროცესი, რათა პაციენტს უმკურნალოს თავისი წამლებით და თავის თავზე დამოკიდებული გახადოს იგი. აი, რა პრინციპული სხვაობაა საქართველოს მიმართ დასავლეთისა და რუსეთის მიდგომაში.

რა თქმა უნდა, ეს სანქციები დააზარალებს საქართველოს, მაგრამ იგი არ დაინგრევა და ადრე თუ გვიან, მაინც ჩამოყალიბდება როგორც სახელმწიფო, მაგრამ უკვე რუსეთის დახმარების გარეშე. და მაშინ ჩვენ ერთმანეთისგან დაგვაშორებს არა მარტო კავკასიის მთები, არამედ ძალზე ღრმა უფსკრულიც. ამასთან, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ რუსეთის სახელმწიფო ინტერესები კავკასიაში გაცილებით უფრო დიდი და მნიშვნელოვანია, ვიდრე საქართველოს ინტერესები რუსეთში. როგორ სახელმწიფოდაც უნდა ჩამოყალიბდეს მომავლისთვის საქართველო, რუსეთს მაინც მოუწევს მასთან თანამშრომლობა. რუსეთი ზესახელმწიფოა და მას ინტერესები აქვს მთელს დედამიწაზე. უბრალოდ, საქართველოს ჩამოშორებით, მოსკოვს ძალზე გაუჭირდება მასთან შემდგომი თანამშრომლობა და თავისი ინტერესების დაცვა.

ამ ბოლო ხანებში, იმ მიზეზებს შორის, რომლებმაც გაართულეს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობა, ხშირად ახსენებენ ორივე სახელმწიფოში მართვის ავტორიტარულ სტილს: უფრო დემოკრატიული ხელისუფლებები უკვე კარგა ხანია გამონახავდნენ საერთო ენასო. რა თქმა უნდა, ამაშიც არის სიმართლე. მაგრამ რას ეფუძნება ავტორიტარიზმი? უწინარეს ყოვლისა, ხალხის ნებას, როცა საზოგადოებას სურს, რომ ჰყავდეს მკაცრი მმართველი, და რესურსებს – ფულს, პურს, სანახაობას. რუსეთს ეს ორივე რესურსი აქვს და ეს თვით რუსეთისთვის არის უბედურება. საქართველოს არ გააჩნია ნავთობი, როგორც, მაგალითად, აქვს აზერბაიჯანს, არ ჰყავს დიასპორა, როგორც სომხეთს, არა აქვს არაფერი ისეთი, რაც რუსეთს აქვს. ჩვენი ერთადერთი რესურსია დემოკრატია. სააკაშვილის ავტორიტარიზმი კარიკატურული, კომიკურია. თუ საქართველოში ნამდვილად ავტორიტარული რეჟიმი იქნებოდა, ალბათ, უკვე გამოინახებოდა საერთო ენა რუსეთთან, როგორც ეს მოახერხეს, მაგალითად, ბელორუსიამ და ცენტრალური აზიის ზოგიერთმა ქვეყანამ.

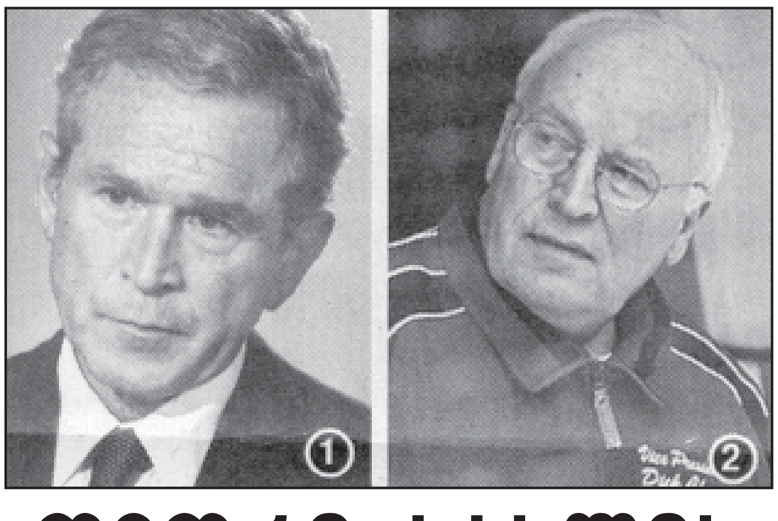

თეთრი სახლის საიდუმლოებები

თეთრი სახლის ერთ-ერთ ძველ თანამშრომელს, რომლის ვინაობასაც არ ამხელენ, როგორც ჩანს, იმდენად მოაბეზრა თავი ამ დიდებული შენობის ბინადართა ათასგვარმა ხუშტურებმა და ახირებამ, რომ გადაწყვიტა, მათ შესახებ „შიშველი“ სიმართლე გამოეტანა ინტერნეტის მეშვეობით მსოფლიო საზოგადოებრიობის სამსჯავროზე. გინდ დაიჯერეთ, გინდ – არა...

ფიგურა № 1

– შეერთებული შტატების პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში. ყველაზე ეჭვიანი და ნერვული თეთრი სახლის ბინადართა შორის. ძალზე უფრთხილდება თავის სიცოცხლეს, ამიტომაც ბევრს სვამს, მათ შორის, ანტიდეპრესანტებსაც. გარდა ამისა, იგი არასდროს არ გასინჯავს სპეციალურად მისთვის მომზადებულ ნუგბარს, თუ წინასწარ არ მისცემს პატარა ნაჭერს თავის ძაღლს. ხომ შეიძლება, მავანთ მისი მოწამვლა სურდეთ?

ფიგურა № 2

– შეერთებული შტატების ვიცე-პრეზიდენტი დიკ ჩეინი. იგი ასევე არის „ცეცხლოვანი წყლის“ დიდი ტრფიალი. ამბობენ, რომ ნადირობის დროს მომხდარი შემთხვევის შემდეგ, როცა მან უნებლიედ დაჭრა თავისი ამხანაგი, ჩეინი გვარიანად ნასვამი იყო. ყოველივე ამის გარდა, შეერთებულ შტატებში თანამდებობით მეორე ადამიანს ღრძილებთან დაკავშირებული სერიოზული პრობლემებიც აქვს. ჩეინის მუდამ თან დააქვს მცირე ზომის ბოთლი და საათში ერთხელ სპეციალურ ხსნარს ივლებს პირის ღრუში, რის შემდეგაც უხდება ამ ხსნარის გადაყლაპვა, რადგან, ასეთი მაღალი თანამდებობის კაცი ხომ ვერ გადმოაფურთხებს საჯაროდ. კიდევ ერთი თავისებურება ახასიათებს ვიცე-პრეზიდენტს: როგორც გაირკვა, მას ცხვირის ჩიჩქნა ყვარებია, რის გამოც, ხშირად იპყრობს გაკვირვებულ ირგვლივმყოფთა ყურადღებას.

ფიგურა № 3

– შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანი კონდოლიზა რაისი. ფსიქიკურად ნორმალური და გაწონასწორებულია. იგი მუდამ იდეალურად გამოიყურება და კოხტადაა ჩაცმული. როცა ეს „შავი ავაზა“ ამაყად დააბიჯებს თეთრი სახლის დერეფნებში, ირგვლივ აფრქვევს უძვირფასესი სუნამოს სურნელს. მაგრამ ერთი პატარა „ცოდვა“ მასაც აქვს: რაისი ძალზე ეჭვიანია და გამუდმებით ამოწმებს თავის საბანკო ანგარიშს ონლაინის რეჟიმით, რადგან, როგორც ჩანს, ეშინია დანაზოგის დაკარგვის. გარდა ამისა, შეუნიშნავთ, რომ რაისი ხშირად თვლემდა თავის მაგიდასთან, როცა აწარმოებდა ამა თუ იმ რთულ მოლაპარაკებას.

ფიგურა № 4

– შეერთებული შტატების თავდაცვის მინისტრი დონალდ რამსფელდი. ექიმების რეკომენდაციით, მუდამ ატარებს დამაგრილებელ საცვლებს. საქმე ის არის, რომ მას ხშირად ემართება კონტროლსდაუქვემდებარებელი ერექციის შეტევა. იმავე მიზეზით იგი ყოველთვის ამჯობინებს მაღალი ტრიბუნიდან გამოსვლას. გარდა ამისა, თავდაცვის მინისტრი მუდამ ატარებს ნეილონის წინდებს. მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, თითქოს იგი გეი იყოს. უბრალოდ, დონალდ რამსფელდს აწუხებს ფეხის სისხლძარღვთა დაავადება.

ზოგი ჭირი მარგებელია

ირინე ჯორბენაძე, „როსბალტის“ საინფორმაციო სააგენტო.

ИНФОРМАЦИОННОЕ АГЕНТСТВО РОСБАЛТ

მიხეილ სააკაშვილმა და საქართველოს მთავრობამ აქტიური საქმიანობა გააჩაღეს და ირწმუნებიან, რომ ქართული პროდუქციის იმპორტზე შემოღებული აკრძალვა სულაც არ არის ქვეყნისთვის ისეთი დამღუპველი, როგორც ეს რუსებს წარმოუდგენიათ. „მთავარია, არაფრის შეგვეშინდეს და ერთად ვიყოთ“, – განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა გლეხებისთვის შეღავათიან ფასებად 150 ჰექტარი მიწების გადაცემის ცერემონიაზე. სააკაშვილი დაპირდა, რომ სახელმწიფო გლეხებს კიდევ 200 ტრაქტორით, ვაზის უფასო ნერგებით უზრუნველყოფს და დაეხმარება სასოფლო-სამეურნეო კონსულტაციებით. „საქართველოში მეღვინეობის და ვაზის მოსპობა შაჰ-აბასმაც კი ვერ შეძლო“, – თქვა სააკაშვილმა.

„რა თქმა უნდა, იქნება სირთულეები, პრობლემები, მაგრამ ყველა ერთად თუ დავდგებით და ვიმუშავებთ, არ არსებობს ისეთი სირთულე და პრობლემა, რომელთა დაძლევაც ვერ შევძლოთ. არ არსებობს ისეთი ბაზრები, რომლებზეც ვერ შევძლოთ გასვლა, ან ისეთი კონკურენცია, რომელსაც ვერ გავუძლებთ. ჩვენ არა მარტო გადავარჩენთ ვაზს და მეღვინეობას, არამედ გავაძლიერებთ კიდეც მას“, – განაცხადა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრმა მიხეილ სვიმონიშვილმა და დასძინა, რომ რუსეთის მიერ დაწესებულმა ემბარგომ შესაძლოა სიკეთეც კი მოუტანოს საქართველოს, რადგან იგი სტიმულს მისცემს მეღვინეობის დარგის განვითარებას და საექსპორტო ბაზრების უფრო სწრაფ დივერსიფიკაციას.

(იბეჭდება შემოკლებითძ

რუსეთელებისთვის ყველაზე საშიში ქვეყნები

„რეგნუმ“ საინფორმაციო სააგენტო.

REGNUM ИНФОРМАЦИОННОЕ АГЕНТСТВО

ყოფილი სსრ კავშირის რესპუბლიკებს შორის, რუსეთელთა აზრით, საცხოვრებლად და სამოგზაუროდ ყველაზე საშიშია საქართველო. ამას იზიარებს რესპონდენტთა 53 პროცენტი. სრულიად რუსეთის საზოგადოებრივი აზრის შემსწავლელმა ცენტრმა 2006 წლის 15-16 აპრილს რუსეთის 6 რეგიონში განახორციელა სოციოლოგიური გამოკითხვა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 1600 რესპონდენტმა (სტატისტიკური ცდომილება 3,4 პროცენტს არ აღემატებაძ. როგორც გამოკითხვის მონაცემებიდან ჩანს, რუსეთელებმა ყველაზე საშიშ ქვეყანათა ნუსხაში შეიტანეს ასევე ლატვია – 29%, აზერბაიჯანი – 28%, ლიტვა – 27%, ტაჯიკეთი – 26%, ესტონეთი – 23%, სომხეთი – 20%, თურქმენეთი – 16%, უზბეკეთი – 15%, უკრაინა – 13 პროცენტი. პოსტსაბჭოურ სივრცეში რუსეთელებს ყველაზე უსაფრთხო ქვეყნებად მიაჩნიათ თვით რუსეთი, ბელორუსია და ყაზახეთი.

აფეთქება ეგვიპტის კურორტზე

სულ ცოტა 23 კაცი დაიღუპა და ათობით დაიჭრა წითელი ზღვის პირას მდებარე ეგვიპტის საკურორტო ქალაქ დაჰაბში მომხდარი სამი აფეთქების შედეგად. როგორც იტყობინებიან, დაღუპულთა შორის სამი უცხოელია.

პასუხისმგებლობა ორშაბათს საღამოს მომხდარი ამ აფეთქებებისთვის ჯერჯერობით არავის უკისრია.

ეგვიპტის შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, გამოყენებული იყო თვითნაკეთი ასაფეთქებელი მოწყობილობა.

ეგვიპტის პრეზიდენტმა ჰოსნი მუბარაქმა დაჰაბში მომხდარ ინციდენტს უწოდა „შემზარავი ტერორისტული აქტი“. პრეზიდენტის თქმით, ყველა იმ პირს, რომლებსაც ეკისრებათ პასუხისმგებლობა აფეთქებისთვის, აუცილებლად დააკავებენ და დასჯიან კანონის მთელი სიმკაცრით, იტყობინება ეგვიპტის მენას საინფორმაციო სააგენტო.

პალესტინის ავტონომიის ხელისუფლებამაც დაგმო ეს „დანაშაულებრივი აქტი, რომელიც ძირს უთხრის პალესტინის ეროვნულ უშიშროებას და ზიანს აყენებს არაბული ქვეყნების ინტერესებს“.

ეგვიპტის მასპათის რაიონში, სადაც მოხდა აფეთქებები, გახურებული ტურისტული სეზონია და სანაპიროს სასტუმროები თითქმის მთლიანად სავსეა დამსვენებლებით. ძირითადად იქ ჩადიან ევროპის ქვეყნების და ისრაელის მოქალაქეები.

ისრაელის ელჩმა ეგვიპტეში მოუწოდა თავისი ქვეყნის მოქალაქეებს დაუყოვნებლივ დატოვონ სინას ნახევარკუნძული.

დაჰაბი მდებარეობს სინას ნახევარკუნძულის აღმოსავლეთ ნაწილში, აქაბის ყურის ნაპირზე, კაიროდან სამხრეთ-აღმოსავლეთით დაახლოებით 350 კილომეტრზე.

აღსანიშნავია, რომ ამ ბოლო ორი წლის განმავლობაში სინას ნახევარკუნძულზე მომხდარ აფეთქებებს ასამდე ადამიანი შეეწირა. 2004 წლის ოქტომბერში თაბსა და რასშითანში მომხდარ აფეთქებებს ემსხვერპლა 34 კაცი, გასული წლის ივლისში კი 64 კაცი დაიღუპა საკურორტო ქალაქ შარმ-ეშ-შეიხში მომხდარი აფეთქების შედეგად.

ნეპალელები დემოკრატიის დაბრუნებას ზეიმობენ

ნეპალის შვიდი ოპოზიციური პარტიის ალიანსმა გამოაცხადა, რომ დასრულდა საპროტესტო აქციები მას შემდეგ, რაც მეფე გიანენდრა დათანხმდა ქვეყნის პარლამენტის აღდგენას.

როგორც ალიანსის წარმომადგენელმა თქვა, ქვეყნის დედაქალაქ კატმანდუში დანიშნული მასობრივი საპროტესტო აქცია ახლა უკვე გამარჯვების ზეიმში გადაიზრდება.

პარტიათა ლიდერების შეხვედრაზე ასევე გადაწყდა, რომ ნეპალის ახალ მთავრობას სათავეში ჩაუდგება ყოფილი პრემიერ-მინისტრი გირიჯა პრასად კოირალა.

პარასკევს, ოპოზიციის მოთხოვნათა პასუხად, მეფე გიანენდრამ განაცხადა, რომ ძალაუფლებას გადასცემს ხალხს, და გამოთქვა წინადადება პარლამენტის აღდგენის შესახებ.

საპროტესტო აქციები დაახლოებით სამ კვირას მიმდინარეობდა და ამ დროის განმავლობაში 14 კაცი დაიღუპა.

მეფე გიანენდრამ ნეპალში ერთპიროვნული მმართველობა შემოიღო 2005 წლის თებერვალში, რადგან, მისი აზრით, პოლიტიკურმა პარტიებმა ვერ შეძლეს ქვეყანაში მაოისტთა აჯანყების ჩახშობა.

მეფის თქმით, პარლამენტის ქვედა პალატა სესიას უკვე პარასკევს გამართავს. მაგრამ, როგორც მიმომხილველები იტყობინებიან, სატელევიზიო გამოსვლის დროს მეფე ერთხელაც არ შეხებია ოპოზიციის მოთხოვნას ქვეყნის კონსტიტუციის ახალი პროექტის შემუშავების თაობაზე.

თავის სიტყვაში მეფეს ასევე არაფერი უთქვამს იმის შესახებ, გამოინახება თუ არა პოლიტიკურ პროცესში ადგილი მაოისტი-ამბოხებულებისთვის.

ვაშინგტონი მიესალმა მეფის განცხადებას და აღნიშნა, რომ გიანენდრამ ახლა უნდა შეასრულოს „ცერემონიული როლი“ ქვეყნის მართვაში.

მოკლედ

კონდოლიზა რაისს იმედი აქვს, რომ მოხერხდება ირანის პრობლემის გადაჭრა დიპლომატიური გზებით. შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანმა აღნიშნა, რომ „ჯერ კიდევ არის დრო ამ კრიზისის დასაძლევად“, და დასძინა, რომ 28 აპრილს გაეროს უშიშროების საბჭომ უნდა გაუგზავნოს თეირანს „მკაფიო მესიჯი“ იმის თაობაზე, რომ მისი ასეთი ქცევა მიუღებელია“.

* * *

ბელორუსიამ ჩერნობილის ატომურ ელექტროსადგურში მომხდარი ავარიის შედეგად ამ ქვეყნისთვის მიყენებული ზარალი 235 მილიარდ დოლარად შეაფასა. ამ თანხაში შედის ყველაფერი — ადამიანების დანაკარგებით დაწყებული და კატასტროფიდან გასული 20 წლის განმავლობაში მოუსავლიანობით დასრულებული. უახლოესი ხუთი წლის მანძილზე ჩერნობილის კატასტროფის შედეგად გამოწვეული პრობლემების გადასაჭრელად დაგეგმილია 1,5 მილიარდი დოლარის გამოყოფა.

* * *

რუსეთ-მოლდავეთის „ღვინის ომი“ გახდა მთავარი პრობლემა ამ ორი ქვეყნის ურთიერთობაში, თუმცა, მან ახალი სახის ბიზნესსაც მისცა დასაბამი. ამ დღეებში მოლდავეთს ეწვია რუმინელ ტურისტთა ორი ჯგუფი, მანამდე კი იქ იმყოფებოდნენ გერმანელი და ჰოლანდიელი ტურისტები. სტუმრებს დაატარებდნენ მოლდავეთის ღვინის ქარხნებში. აღსანიშნავია, რომ უცხოელი ტურისტები ძალზე დაინტერესდნენ იმით, თუ სად ასხამდნენ პესტიციდებით გაჯერებულ პროდუქციას.

* * *

როკის ვეტერანმა მიკ ჯაგერმა მიმდინარე წლის ივნისისთვის დაჯავშნა სამეფო აპარტამენტები ვენის „იმპერიალ-ოტელში“. ივნისში ავსტრიის დედაქალაქში უნდა გაიმართოს ლეგენდარული „როლინგ სტოუნზის“ კონცერტი. მოგვიანებით პრეზიდენტ ბუშის წარმომადგენლებმა სცადეს ამავე ნომრის დაჯავშნა შეერთებული შტატების ლიდერისთვის, რომელიც ასევე ივნისში აპირებს ავსტრიის დედაქალაქში ჩასვლას, მაგრამ ისინი მიკ ჯაგერმა ცივი უარით გამოისტუმრა.

ზოგიერთი უცნობი დოკუმენტი

ადოლფ ჰიტლერის პიროვნების საიდუმლოებები

ადოლფ ჰიტლერი. XX საუკუნეში ეს სახელი გახდა სისასტიკისა და მხეცობის სინონიმი — იმ ადამიანებმა, რომლებმაც საკუთარ თავზე გამოსცადეს კონცლაგერების საშინელება, განვლეს ომის ქარ-ცეცხლი, იციან, ვის ეხება საქმე. მაგრამ ისტორია თანდათანობით წარსულს გარდება და უკვე ახლა, გამოჩნდნენ ისეთებიც, რომლებსაც ჰიტლერი მიაჩნიათ გმირად, უქმნიან მას თავისუფლებისთვის „რომანტიკული“ მებრძოლის შარავანდედს. თითქოსდა, როგორ შეიძლება, რომ ფაშიზმის დამთრგუნველები დამარცხებულთა მხარეზე დადგნენ? და მაინც, ჰიტლერის წინააღმდეგ მებრძოლთა და ამ ომში დაღუპულთა შთამომავლებს შორის გამოჩნდნენ ისეთებიც, რომლებმაც 20 აპრილს ფიურერის დაბადების დღე აღნიშნეს, როგორც თავიანთი დღესასწაული.

ჯერ კიდევ 2005 წელს, დიადი გამარჯვების 60 წლისთავის წინ, აღმოაჩინეს და გამოაქვეყნეს ზოგიერთი დოკუმენტი, რომლებშიც გამოკვლეულია და გამოვლენილია ადოლფ ჰიტლერის პიროვნება, მისი გარემომცველი ადამიანების მოგონებათა დღიურები. გთავაზობთ რამდენიმე შტრიხს დიქტატორის პორტრეტისთვის.

ადამიანებმა არ უნდა იცოდნენ, ვინ ვარ და როგორ ოჯახში დავიბადე!

გერმანიაში იპოვეს ჰიტლერის დის — პაულას დღიურები. აღწერს რა თავისი ბავშვობის მოგონებებს, როცა პაულა დაახლოებით რვა წლის იყო, ადოლფი კი — 15 წლის, იგი წერს: „მე ახლაც ვგრძნობ ლოყაზე ჩემი ძმის მძიმე ხელს“. გამოჩნდა ახალი მონაცემები თვით პაულას შესახებ — თავდაპირველად იგი მხოლოდ უმანკო მსხვერპლად ითვლებოდა, მაგრამ როგორც გაირკვა, ფიურერის და დანიშნული ყოფილა ჰოლოკოსტის ერთ-ერთ ყველაზე ბოროტ დამნაშავე ექიმზე. მკვლევარებმა მოიძიეს რუსეთში დაკითხვათა ოქმები, რომლებიდანაც ჩანს, რომ პაულა ჰიტლერი დანიშნული იყო ვინმე ერვინ იეკელიუსზე. ამ ადამიანს ბრალად ედებოდა ომის წლებში 4 ათასი კაცის მკვლელობა გაზის კამერებში. ქორწილი არ შედგა მხოლოდ იმიტომ, რომ იგი აკრძალა ადოლფმა, გარკვეული დროის შემდეგ კი იეკელიუსი ფაქტობრივად ჩააბარეს ტყვედ საბჭოთა არმიას.

ისტორიკოსებმა აღმოაჩინეს ასევე მემუარები, რომლებიც ერთობლივად დაწერეს ჰიტლერის გერმა და-ძმამ ალოისმა და ანგელამ. ერთ-ერთ ნაწყვეტში ისინი აღწერენ, თუ როგორ სისასტიკეს იჩენდა ჰიტლერის მამა, რომელსაც, ასევე ალოისი ერქვა, აგრეთვე, იმას, თუ ადოლფის დედა როგორ ცდილობდა თავისი შვილის დაცვას მამინაცვლისგან.

ისტორიკოსი ბაიერლი ამის თაობაზე წერს: „ჩვენს თვალწინ იხატება ისეთი აბსოლუტურად დისფუნქციური ოჯახის სურათი, რომელიც საზოგადოებრიობას მანამდე თვალითაც არ ენახა“. ისტორიკოსს მიაჩნია, რომ „მესამე რაიხის საშინელებები და სისასტიკე ჰიტლერმა ჯერ კიდევ მშობლიურ სახლშივე შეისისხლხორცა“.

გარდა ამისა, 2005 წელს გასაიდუმლოებული დოკუმენტებიდან ცნობილი გახდა, რომ ჰიტლერმა პირადად გასცა ბრძანება თავისი ერთ-ერთი ნათესავის — ძმისწულის შვილის ფიზიკური განადგურების შესახებ. ამის მიზეზი მარტივია — ეს ადამიანი შიზოფრენიით იყო დაავადებული, მესამე რაიხი კი მიიჩნევდა, რომ ასეთ ავადმყოფებს სიცოცხლის უფლება არ ჰქონდათ. 1940 წლის 6 დეკემბერს იგი მოკლეს ზემო ავსტრიაში, ჰარტჰაიმის ბანაკის გაზის კამერაში.

ფიურერი ასევე მოითხოვდა, რომ მის თანამემამულეებს დაემტკიცებინათ თავიანთი ჭეშმარიტი არიელობა, წარმოედგინათ საგვარეულო ნუსხა და ასე დაედასტურებინათ, რომ მათ ძარღვებში „წმინდა სისხლი“ ჩქეფდა. თუმცა, თვით ჰიტლერს არაფერი ამისი მსგავსი არასდროს არ წარმოუდგენია, რაც საკმაოდ საფუძვლიან უამრავ კითხვას ბადებდა.

ჰიტლერის პოლიტიკური კარიერის გარიჟრაჟი გვიჩვენებს, რომ იგი ჭეშმარიტი არიელია და ყოველმხრივ იბრძვის თავისი წარმომავლობის შესახებ ათასგვარი ჭორების აღსაკვეთად, რომლებიც ძალზე ხშირად ჩნდებოდა. 20-იან წლებში ნაცისტურ პარტიულ ორგანიზაციებში გაავრცელეს ფურცლები, რომლებშიც ჰიტლერს ადანაშაულებდნენ პარტიის „ებრაულად“ დაშლის მცდელობაში. მოგვიანებით, მორავიის ქალაქ პოლნაში ჟურნალისტებმა იპოვეს ებრაელები, რომლებიც ჰიტლერის გვარს ატარებდნენ, 1933 წლის ივნისში კი გაზეთი „ოსტერაიჰიშე აბენდბლატი“ ბეჭდავდა მასალას შემდეგი სათაურით: „ებრაელ ჰიტლერთა სენსაციური კვალი ვენაში“, და აქვეყნებდა ფოტოსურათებს, რომლებზეც აღბეჭდილი იყო ავსტრიის დედაქალაქის ებრაული სასაფლაოს ერთ-ერთი საფლავის ქვა წარწერით „ჰიუტლერები“. როგორც ჩანს, ჰიტლერს მართლაც ჰქონია საფუძველი, დაემალა თავისი წარმომავლობა. შემორჩენილია იმის მტკიცებულება, რომ 1930-იანი წლების დამდეგს ინგლისში მცხოვრებმა ფიურერის ძმისწულმა უილიამ პატრიკ ჰიტლერმა მოულოდნელად მისცა ინტერვიუ ადგილობრივ პრესას თავისი ბიძის შესახებ. განრისხებულმა ადოლფმა ძმისწული ბერლინში გამოიძახა და დიდი სკანდალი მოუწყო. „იდიოტები ხართ, — მთელი ხმით გაჰყვიროდა ჰიტლერი. — თქვენ მე ბოლოს მომიღებთ! მთელი ცხოვრება ვცდილობ, პრესას დავუმალო ჩემი პერსონა და პირადი საქმეები! ხალხმა არ უნდა იცოდეს, ვინ ვარ და როგორ ოჯახში დავიბადე!“.

ამ საქმეში ჰიტლერმა ძალზე ღრმად შესტოპა — 1936 წელს მან ხელი მოაწერა საიდუმლო განკარგულებას სულიერად ავადმყოფი და ფიზიკური ნაკლის მქონე ადამიანების მასობრივი დახოცვის შესახებ. მაგრამ რაღაც დოკუმენტები მაინც შემოგვრჩა: 1944 წლის დამდეგს ჰენრიხ ჰიმლერმა ფიურერის კანცელარიაში, პირადად მარტინ ბორმანის სახელზე გაგზავნა „სრულიად საიდუმლო“ გრიფის მქონე ქაღალდები. დოკუმენტები შეიცავდნენ ინფორმაციას, რომელსაც შეეძლო ჯვარი დაესვა „ჯანსაღი გერმანელი ერის“ დიდი ფიურერის შესახებ შეთხზული მითისთვის. საიდუმლო დოკუმენტებში მოყვანილი იყო ინფორმაცია ჰიტლერის ნათესავების შესახებ, რომლებიც „სანახევროდ იდიოტები და შეშლილები იყვნენ“, — წერდა „როსიისკაია გაზეტა“.

დღეში 25 აბი+ნემსები= იდეალურ დიქტატორს

ცნობილია, რომ ჰიტლერი დიდ ყურადღებას უთმობდა თავის ჯანმრთელობას, მისი პირადი ექიმი იყო პროფესორი მორელი, ცნობილი ბერლინელი ვენეროლოგი, ერთ-ერთი იმ მცირერიცხოვან ადამიანთაგანი, რომლებსაც ენდობოდა დიქტატორი. თვითმხილველთა თქმით, მორელს ჰქონდა თითქმის ჰიპნოზური გავლენა ფიურერზე და მისი პაციენტიც ძალზე კმაყოფილი იყო ლეიბ-მედიკოსის მუშაობით.

არის მონაცემები იმის შესახებ, რომ ჰიტლერი დღეში იღებდა 25 სხვადასხვა აბს. მორელი გამუდმებით უკეთებდა ტკივილგამაყუჩებელ და გამამხნევებელ ინექციებს — პირველ ეტაპზე საჭიროების გამო, შემდეგ — პროფილაქტიკის მიზნით, გარკვეული პერიოდის გასვლის შემდეგ კი ეს ნემსები ჰიტლერის ცხოვრების აუცილებელი ნაწილი გახდა.

ფიურერი ასევე გამუდმებით იღებდა გასახდომ აბებს, რომლებსაც ყოველთვის მოჰყვებოდა ხოლმე ოპიუმი.

ამ მონაცემების გამოკვლევის შემდეგ, მედიკოსებმა დაასკვნეს, რომ „უსაფრთხოების“ ასეთი ზომების შედეგად ყოველი წლის განმავლობაში ჰიტლერის ორგანიზმი 4-5 წლით ბერდებოდა.

სავსებით დასაშვებია, რომ სულ მალე გამოჩნდეს ჰიტლერის ბიოგრაფიის ახალი ფაქტები. ამ ცოტა ხნის წინათ გერმანიის ხელისუფლება დათანხმდა, რომ საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი გახადოს ჰოლოკოსტის არქივები. ეს დოკუმენტები შეიცავენ მონაცემებს ნაციზმის მსხვერპლ 17 მილიონზე მეტი ადამიანის ბედის შესახებ. იქნებ, ამან მაინც აუხილოს თვალი იმათ, ვინც ახლა ცდილობს ჰიტლერის კულტის შექმნას.

ცხელ-ცხელი ინტერვიუ

მიხეილ სააკაშვილი: ციხეებს ცემა-ტყეპა და გინება ალამაზებს, როგორც პარლამენტსა და საკრებულოს

პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს აღდგომის დილას კაბინეტში ვეწვიე ჯიბეში ხუთიოდე წითელი კვერცხით. ქრისტე აღსდგაო, მომახარა (ვითომ არ ვიცოდი), საწერი მაგიდიდან შეღებილი კვერცხი აიღო და აბა, ჩამირტყიო, მთხოვა. ხუთივე კვერცხი მის ერთადერთ კვერცხს ისე დავაფშვენი, რომ ბზარიც ვერ გავუჩინე. თურმე, კვერცხი პრეზიდენტისთვის ბზის ხიდან გამოუთლიათ და შეუღებავთ. აბა, რას დავაკლებდი ხის კვერცხს და ისიც პრეზიდენტისას.

საუბარი თითო ჭიქა კონიაკის შემდეგ დავიწყეთ.

— ბატონო მიხეილ, ხის კვერცხის შეღებვა კარგი გამოგონებაა, მაგრამ საჭმელად მაინც ქათმისა სჯობს. ქათმის გრიპმა ხომ არ შეგაშინათ?

— ქათმის კი არა, კობა დავითაშვილის ოპოზიციური ვირუსის არ მეშინია, თორემ მასაც ის დღე დაადგებოდა, რაც — ქათმებს აჭარაში. არც ხის კვერცხის ჭამა მიყვარს ძალიან. ეს ერთი ცალი გამოვათლევინე და შევაღებინე მხატვარ გია ბუღაძეს და ამასაც საჭმელად კი არა, კვერცხების მოსაგებად ვიყენებ. შენს ხუთ კვერცხსაც თუ დავუმატებთ, ას ცალამდე მექნება მოგებული. შენ გგონია, ამას ნააღდგომევს გადავაგდებ ან ხელოვნების მუზეუმში დავდებ? რამდენიმე ჩემი ჩინოვნიკის თავი უნდა გავსინჯო ამ კვერცხით. მაინტერესებს, რომელი გატყდება.

— მართლაც ლამაზი კვერცხია და ნუ მიაფშვნით იმათ თავებს. თუ მათი გონების გამოცდა გინდათ, ჰკითხეთ, მოსკოვი უფრო შორსაა თუ შოკოლადია უფრო ტკბილი და პასუხზე მიხვდებით, ვისთან გაქვთ საქმე.

— უჰ, რა ბრწყინვალე ტესტია. თუ ძმა ხარ, დამიწერე და პასუხიც იქვე მიმიწერე. ათასი საქმე მაქვს და მაგაზე ფიქრით ვერ მოვცდები.

— ბატონო მიხეილ, ეგრეთ წოდებული აფხაზეთის „დერჟავის" ეგრეთ წოდებული პრეზიდენტი სეროჟა ბაღაფში აცხადებს, სააკაშვილს კიდევ ერთი შანსი ექლევა, აღიაროს აფხაზეთის დამოუკიდებლობა და ისტორიაში შევიდესო. ამ შანსს გაუშვებთ ხელიდან?

— მაცდური წინადადებაა. რამდენადაც ვიცი, იულიუს კეისარმა, პომპეუსმა, ნაპოლეონმა და სტალინმა აფხაზეთის დამოუკიდებლობის აღიარებით დაიმკვიდრეს ისტორიაში ადგილი, არძინბას გვერდით, და მე არავიზე ნაკლები არა ვარ. თუ უკვდავების გარანტია მექნება, მზადა ვარ, ბაღაფშის ნორმალურობაც ვაღიარო.

— თქვენ ბრძანეთ, ჩვენ სოხუმისკენ მიმავალ მატარებელში ვსხედვართ (ეს-ესაა დაიძრა!) და ვისაც ჩვენი კურსი არ მოსწონს, კასპის სადგურზე ჩამოვიდესო. მგზავრებს თუ არ გააცანით მატარებლის მოძრაობის გრაფიკი და სოხუმში ჩასვლის ზუსტი დრო, კასპამდე კი არა, ავჭალამდეც ვერ გაგყვებიან.

— სოხუმში ჩვენი ჩასვლის დრო დამოკიდებულია მატარებელ „სოხუმი-მოსკოვის" გასვლაზე, რომელსაც არძინბასა და ბაღაფშის ხროვა უნდა გაჰყვეს, ეს დრო კი პუტინთან ჩემი შეხვედრისას შეთანხმდება.

— თქვენ სერიოზულად გააკრიტიკებენ ჩვენი ცუგრუმელა ქურდების, უწყინარი ყაჩაღების და კუდრაჭა მეძავების უკიდურესი შევიწროების გამო. არც ნარკომანთა მოამაგე ნარკობარიგებს უდგებათ კარგი დღე. სანამდე გაგრძელდება მათი პროფესიული უფლებების დარღვევა?

— სულ მალე მათი უფლებები ციხის გარეთ აღარ დაირღვევა, რადგან ყველას ციხეებში შევყრით, ხოლო ციხეებს ცემა-ტყეპა და გინება ალამაზებს, როგორც პარლამენტსა და საკრებულოს.

ინტერვიუ ესიზმრა
ილია ბარამიძეს

ელამი სარკე

უხორცო ხაშლამა

როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც აღდგომის დღეები მშობლიურ სოფელში გავატარე. ჩემთან შეხვედრით ნასიამოვნებ მეზობლებს ქალაქიდან წაღებულ წითელ კვერცხებთან ერთად ახალი გაზეთებიც ჩამოვურიგე და წარმატებული დღესასწაული ვუსურვე.

აშკარად გაუხარდათ. ადრე კვერცხით აქეთ მიმასპინძლდებოდნენ, ახლა კი, როგორც შევიტყვე, ქათმის გრიპით შეშინებულებს, ფრინველი ისე გაუჟუჟიათ, საქათმეში ხრინწიანი მამალიც აღარ ყივის.

მეორე დილას ადრიანად წამოვხტი. ის იყო თვალები მოვიფშვნიტე და ჭალარა კავკასიონს შევავლე, რომ თავზე მეზობლები დამადგნენ.

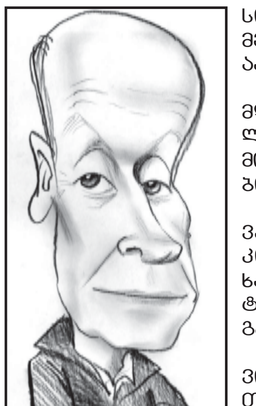

— შენა, ძმაო, — მეუბნება ზურა, — თავი რო მოგწონს, ჟურნალისტი ვარო, ტყუილების წერას რატო კადრულობ?

— რა მოვიტყუე?

— პირადად შენ არა, მაგრამ აი ვინმე ილია ბარამიძე წერს, ჩემი თვალით ვნახე, პრეზიდენტი უხორცო ხაშლამას როგორი ეშხით შეექცეოდაო.

— მერე რა გაგიკვირდა, ხომ შეიძლება პრეზიდენტი მარხვას ინახავდა?

— რავი, კახეთში რო ჩამოდის, მწვადსა და ზოლიან ხაშლამას მაგრა ერეკება...

— აქ ძმაო, ძალიანაც რომ მოიწადინოს, უხორცო ხაშლამას ვინ მიართმევს. შინ, ეტყობა, სანდრამ გაუმზადა.

— სანდრო ვილაა? — იკითხა ნიკამ.

— სანდრო კი არა, კაცო, სანდრა — ქვეყნის პირველი ლედი. ჰოლანდიიდან ექნება წამოღებული უხორცო ხაშლამის რეცეპტი.

— იქ რა, ხაშლამას უხორცოდ ჭამენ?

— ჰო, ეგრეა, ღვინოს კიდევ ულვინოდა სვამენ.

— კარგი ერთი, მეხუმრები? — აიმრიზა ზურა.

— მე კი არა, მაგ წერილის ავტორი გეხუმრება. ბოლოში ხომ უწერია, ეს ყველაფერი დამესიზმრაო?

— ეე, ახლანდელ დროში დასიზმრებაც საშიშია. ჩვენი მთავრობის ამბავი ვიცი, რაღაცას სიზმარში რო ნახავს, მერე იმას ცხადლივაც აკეთებს.

— აბა კაცო, — დაელმდა ნიკა, — ახლა კახელებს უხორცო ხაშლამის ჭამა რო დაგვაწყებინონ, ეგღა გვაკლია?

— ნუ გეშინიათ, — დავაიმედე, — ჯერ ეგ საკითხი პარლამენტის ხაშლამის ქვეკომიტეტის სხდომაზეც კი არ განუხილავთ.

— მაგათ ამბავი რო ვიცი, შეიძლება საერთოდ არც განიხილონ და კანონი ისე მიიღონ. ის არ გვეყოფა, რუსებმა ღვინო რომ დაგვიწუნეს, ახლა კიდევ საერთაშორისო ბაზარზე ხაშლამის რეპუტაცია გაგვიფუჭონ? ამას ნამდვილად ველარ მოვითმენთ.

— მაინც რას იზამთ?

— ავდგებით და მთავრობის გადადგომის მოთხოვნით პერმანენტულ აქციებს მოვაწყობთ!

— არა მგონია დაგჭირდეთ, თქვენ ისეთი ცქვიტი და მოხერხებული მინისტრი გყავთ, ამას არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებს.

— მიხოზე გვეუბნები? ეგა, ძმაო, ბევრს კი დარბის საზღვარგარეთ, მაგრამა, ჩვენებურ ღვინის უცხოელებს კი არ ასმევს, თავადა ყლურწავს.

— მაგას რატომ აკეთებს, არ იცით?

— აბა რა ვიცი, ხომ არა ვკითხავ, მინისტრი კაცია, უხერხულობაში ჩავარდება.

— სულაც არა, პირიქით. როგორც ირკვევა, ახლა ჩვენ ერთ სულზე, ღვინის სმის მაჩვენებლით, მსოფლიოში მეხუთე ადგილზე ვართ. მინისტრს ეს არ მოსწონს და უნდა პირველ ადგილზე გაგვიყვანოს.

— მერე, მარტო თვითონ თუ ყლაპა ღვინო, მაგით რა გამოვა?

— რატომ მარტო? რუსებს უკვე გაურიგდა — ანი ღვინოს რუსეთში კი არ შევიტანთ, თავად რუსები ჩამოვლენ ჩვენთან მის სასმელად.

— ეგ უკვე ჭკვიანურია, — მოიწონა ნიკამ.

— მაშ როგორ, — შევაქე მეც, — აქ დალეული ღვინის ფულიც ჩვენთან დატრიალდება და პირველი ადგილიც გარანტირებული გვექნება.

— აი, ჩინეთთანაც რო მოხდებოდეს ასეთი გარიგება, მთლად ავშენდებოდით, — ინატრა ზურამ.

— არ გამოვა, — იუარა ნიკამ, — ჩინელები, ჯერ ერთი, ძალიან შორს არიან, და მეორეც, ფლავზე ღვინის დალევა სად გაგონილა?

— გააჩნია, რა ფლავია. ამას წინათ, მაგალითად, წიწკანაანთ ვანუას გასვენებაზე, შილაფლავის ჩამოტარების შემდეგ, თითო დოქი ღვინო კიდევ დავაყოლეთ...

შინაური, მეზობლური კამათი გვიანობამდე გაგვიგრძელდა. ეტყობა, გადაიღალნენ თუ რა იყო, აღდგომა დღეს არავის მივუპატიჟებივარ. პრეზიდენტისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ მე პირადად იმ დღეს უხორცო ხაშლამის ანაზარა დავრჩი.

ოთარ ხუციშვილი

ანეკდოტები

— თქვენთან რომ გუშინ ქალიშვილი მოიყვანეს, უკვე ხომ არ უმშობიარებია? — ურეკავენ სამშობიარო სახლის მედდას.

— ჩვენთან ქალიშვილები არ მოჰყავთ!

* * *

ამბობენ, რომ სიგარეტი ქალის ხმაზე არ მოქმედებს... აბა, ერთი ახალ ნოხზე დააფერფლეთ და ნახავთ, თუ მართლა ასეა!

* * *

გამოკითხული ქალების 40 პროცენტს ზამთარი მოსწონს, 60 პროცენტს კი — არც ისე ძალიან.

იგივე გამოკითხვამ აჩვენა, რომ ქალების 40 პროცენტს ქურქი აქვს, 60 პროცენტს კი — არა.

* * *

— მაშა, მაშა, გინდა გახდე ახალი რუსი ქალი?

— რა თქმა უნდა, დაშა, ძალიან მინდა!

— მაშინ წადი იმ ფურგონში, მიხოს იკითხავ. მას გუშინდელი რუსი ქალი უკვე მოსწყინდა.

* * *

მაშინვე, რაც ამერიკელმა მეცნიერებმა განაცხადეს, რომ 2015 წელს მარსზე ექსპედიციას გაგზავნიან, რუსებმა პირობა დადეს, მარსზე თითქმის ორჯერ იაფად მოვხვდებითო...

— ასეთი რა საიდუმლო აქვთ რუსეთელ მეცნიერებს?

— არანაირი საიდუმლო არ არსებობს! უბრალოდ, ამერიკელები იქიდან დაბრუნებასაც გეგმავენ...

* * *

თუ კაცი ცუდად არის, ცოლს ეძებს, ხოლო თუ კაცი კარგად არის, მას ცოლი ეძებს...

* * *

გარშემო რამდენი გულიანი გოგოა, ჩვენ კი რატომღაც მკერდიანებს ვეძებთ!

ცოცხალთა საიქიო

ლონდონის მეტროს დაბნეული მგზავრები

თუ ლონდონის „დაკარგულ ნივთთა სატრანსპორტო ბიუროს" მონაცემებს დავუჯერებთ, ინგლისელები ყველაზე დაბნეულნი და გულმავიწყნი ყოფილან დედამიწის ზურგზე. ყოველწლიურად ბიუროს შემნახველი საკნები მეტროპოლიტენის მგზავრთა მიერ დაკარგული 130 ათასი ნივთით ივსება. ჩამონათვალს შორის ისეთი ნივთებიც გვხვდება, შეიძლება არც დაიჯეროთ, მაგრამ ფაქტი სახეზეა — ყოველი ნივთი ზუსტადაა აღნუსხული. ბევრი მათგანი დღესაც „ელის" პატრონს.

ტედ ბატჩელორი, ბიუროს თანამშრომელი და დაკარგული ნივთების აღმრიცხველი, გაოცებულია: თქვენ შეგიძლიათ დაასახელოთ მსოფლიოში არსებული ყველა ნივთი, მე კი შემიძლია თითო-ოროლას გარდა ყველა გაჩვენოთ ჩვენს „კოლექციაში".

მე მხედველობაში არ მაქვს სათვალეები, მობილური ტელეფონები და საფულეები. აქ ისეთ ნივთებზეა საუბარი, რომ თუ თქვენი თვალით არ ნახავთ, ვერც დაიჯერებთ. ყოველდღიურად ისეთი საგნები გროვდება ბიუროში, რომ იფიქრებ, ამის დამკარგავს თავი სად ჰქონდაო".

ლონდონის მიწისქვეშეთში ნაპოვნ ნივთებს შარშან შეემატა მოჩუქურთმებული კუბო, ურნა მიცვალებულის ფერფლით და... ოთხმეტრიანი ხის ნავი. არის უფრო „ოპტიმისტური" ნივთებიც, მაგალითად, საქორწინო კაბა, სპორტული ტრენაჟორი, სილიკონის მკერდის იმპლანტანტები, ადამიანის თავის ქალა (რომელსაც უნივერსიტეტის ანთროპოლოგიის კათედრის პროფესორმა მიაკითხა), ინვალიდის ეტლი, ხელოვნური თვალების ნაკრები (რომელიც თვალის ექიმს დარჩა), საწყალოსნო თხილამურები.

შეიძლება იფიქროთ, რომ მეტროში მხოლოდ არასერიოზული და გონებაგაფანტული ხალხი ტოვებს ნივთებს. წლეულს იქ საფულე იპოვეს, რომელშიც 10 ათასი გირვანქა სტერლინგი იდო. რა თქმა უნდა, ამდენი თანხის მფლობელი სოლიდური პიროვნებაა, მაგრამ საოცარია ის ფაქტი, რომ იგი ამდენი თანხით მეტროთი მგზავრობდა.

სხვადასხვა უცნაურ ნივთებს შორის „საპატიო ადგილი" უკავია ვეშაპსაკლავ ჰარპუნს (ნეტავ რად სჭირდებოდათ), ჯიშიანი ხარის სპერმით სავსე მინიკონტეინერს, მანეკენებს.

ბიუროს თანამშრომელთა თქმით, დაკარგულ ნივთებს ძალზე იშვიათად აკითხავენ. ეს იმაზეც მეტყველებს, რომ ინგლისელებს მართლაც არ სჯერათ, რომ ნივთები „მიწისქვეშეთში" დარჩათ. საერთოდ არ აკითხავენ სექსგასაბერ გოგონებს, ფალოიმიტატორებსა და ხელოვნურ პენისებს.

2004-2005 წლებში მეტროპოლიტენის სადგურებში მგზავრებს დარჩათ 24084 ხელჩანთა, პორთფელი და საფულე. სხვათა შორის, არც თუ ისე მცირე თანხით. 20847 ცალი წიგნი, დღიური და საბანკო ანაბარი; 19583 ცალი ჩასაცმელი; 14112 ათასი საფულე; 10614 მობილური ტელეფონი; 7505 გასაღების აცმა; 7026 ქოლგა; 6118 სათვალე; 5718 ვიდეომაგნიტაფონი, ძვირფასეულობა, კომპიუტერი; 2671 — ხელთათმანი და ა. შ.

მოკლედ, ინგლისელებს უცნაურობითა და გულმავიწყობით ვერავინ შეედრება.

ფეხბურთი უცხოეთში

შინ და გარეთ

XVII ეროვნული ჩემპიონატი. XXVII ტური. „ბორჯომი“ – „სიონი“ 1:0, „ზესტაფონი“ – „ბათუმი“ 0:0, „ვიტ ჯორჯია“ – „ტორპედო“ 1:0, „სპარტაკი“ – „ამერი“ 1:1, „დინამო“ – „დილა“ 4:1, „ცხინვალი“ – „ლოკომოტივი“ 2:1, „კახეთი“ – „სოხუმი“ 3:1, „თბილისი“ – „კოლხეთი“ 1:0.

სატურნირო მდგომარეობა: „სიონი“ – 64, „ვიტ ჯორჯია“ – 61, „დინამო“, „ზესტაფონი“ – 55-55, „ბათუმი“ – 54, „ბორჯომი“ – 53, „ამერი“ – 48, „ლოკომოტივი“ – 34, „კახეთი“ – 30, „კოლხეთი“ – 29, „ტორპედო“, „ცხინვალი“ – 27-27, „დილა“ – 25, „თბილისი“ – 20, „სოხუმი“ – 18, „სპარტაკი“ – 15 ქულა.

ბომბარდირები: ოთარ მარცვალაძე („ვიტ ჯორჯია“), ჯაბა დვალი („დინამო“) – 14-14 გოლი.

29 აპრილს ითამაშებენ: „ბათუმი“ – „დინამო“, „სიონი“ – „სპარტაკი“, „ტორპედო“ – „ბორჯომი“, „დილა“ – „ცხინვალი“, „კოლხეთი“ – „ზესტაფონი“, „სოხუმი“ – „თბილისი“, „ამერი“ – „კახეთი“, „ლოკომოტივი“ – „ვიტ ჯორჯია“.

* * *

იტალია. XXXV ტური. „იუვენტუსი“ – „ლაციო“ 1:1, „მესინა“ – „მილანი“ 1:3, „ინტერი“ – „რეჯინა“ 4:0.

ლიდერთა ჯგუფი: „იუვენტუსი“ – 82, „მილანი“ – 79, „ინტერი“ – 74.

ბომბარდირი: ტონი („ფიორენტინა“) – 28 გოლი.

შემდეგი ტური: „სიენა“ – „იუვენტუსი“, „მილანი“ – „ლივორნო“, „ემპოლი“ – „ინტერი“.

ესპანეთი. XXXIV ტური. „ბილბაო“ – „ვალენსია“ 0:3, „რეალი“ – „მალაგა“ 2:1, „სევილია“ – „ბარსელონა“ (გადაიდო).

ლიდერთა ჯგუფი: „ბარსელონა“ – 73 (33 თამაშიდან), „ვალენსია“ – 65, „რეალი“ – 63 ქულა.

ბომბარდირი: ეტოო („ბარსელონა“) – 24 გოლი.

შემდეგი ტური: „ბარსელონა“ – „კადისი“, „ვალენსია“ – „ალავესი“, „ოსასუნა“ – „რეალი“.

ინგლისი. ასოციაციის თასის გათამაშების ნახევარფინალური შეხვედრები. „ლივერპული“ – „ჩელსი“ 2:1, „ვესტ ჰემი“ – „მილდსბრო“ 1:0.

გერმანია. XXXI ტური. „მაინცი“ – „ბაიერნი“ 2:2, „ჰამბურგი“ – „ლევერკუზენი“ 0:2, „ვერდერი“ – „შალკე“ 0:0.

ლიდერთა ჯგუფი: „ბაიერნი“ – 70, „ჰამბურგი“ – 65, „ვერდერი“ – 61 ქულა.

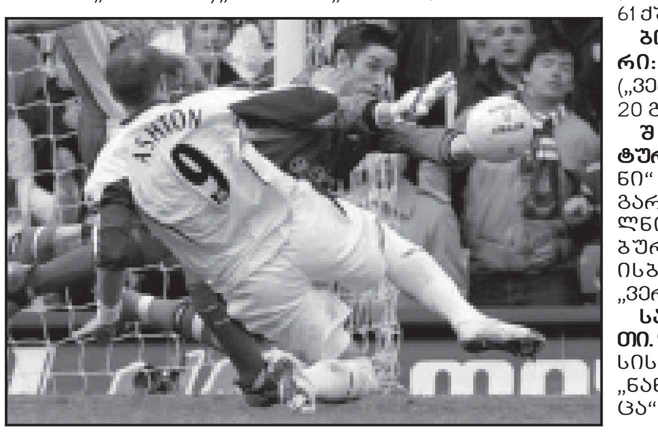

ბომბარდირი: კლოზე („ვერდერი“) – 20 გოლი.

შემდეგი ტური: „ბაიერნი“ – „შტუტგარტი“, „კიოლნი“ – „ჰამბურგი“, „დუისბურგი“ – „ვერდერი“.

საფრანგეთი. ლიგის თასის ფინალი. „ნანსი“ – „ნიცა“ 2:1.

ფარიკაობა

კვარცხლბეკზე — ნაცნობი სახეები

ვაკის ფარიკაობის დარბაზში ორ დღეს გრძელდებოდა მუშკეტერთა საქართველოს ჩემპიონატი, რომელშიც თბილისის, ქუთაისის, ბათუმის, რუსთავისა და აფხაზეთის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ.

გაუწყებთ სახეობების მიხედვით გამარჯვებულთა და პრიზიორთა ვინაობას.

ხმალი. გოგონები. 1. ანა ფორჩხიძე (ქუთაისი), 2. ელენე გრიგოლია, 3. შორენა თოფურია (ორივე – თბილისი) და ანა შალამბერიძე (ქუთაისი). **ვაჟები.** 1. კახა მაღრაძე (თბილისი), 2. ირაკლი ზამბახიძე (ბათუმი), 3. ზურაბ ბასხოლიანი და დავით მთვარელიძე (ორივე – თბილისი).

რაპირა. გოგონები. 1. რუსუდან ჭირქვაძე (თბილისი), 2. თინა ბოლქვაძე (ბათუმი), 3. ეკა ღუნაშვილი (თბილისი) და ლიკა გვანცელაძე (ქუთაისი). **ვაჟები.** 1. ირაკლი ჭელიძე (ბათუმი), 2. თემურ გორდაძე, 3. ავთო ჭეიშვილი (ორივე – ქუთაისი) და გიორგი გრიგოლია (აფხაზეთი).

დაშნა. გოგონები. 1. ნათია ჩარხიანი, 2. ნათია ჩუბინიძე, 3. ლანა გოგიტაძე (სამივე – ქუთაისი) და ქეთინო ქაფიანიძე (რუსთავი). **ვაჟები.** 1. დიმიტრი გოგლიჩიძე, 2. დავით ელზაქიძე, 3. სერგო ხატიაშვილი (სამივე – თბილისი) და ანდრეი აკაევი (ბათუმი).

სამთო თხილამურები

ზამთართან დამშვიდობება

გუდაურმა სამთო-სათხილამურო სპორტში თბილისის მერიის თასის გათამაშებას უმასპინძლა. აპრილის სითბოს გადარჩენილ თოვლს თბილისის, ბაკურიანის, გუდაურის, მესტიის სათხილამურო სკოლების წარმომადგენლები და სომხეთის ნაკრების წევრები ეწვივნენ. სამ ასაკში სამოცამდე სპორტსმენმა იასპარეზა. მათ შორის გახლდათ ტურინის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მონაწილე იასონ აბრამაშვილი, რომელმაც მთავარ შეჯიბრებაში, ცხადია, პირველობა არავის დაუთმო.

1990 წელს დაბადებულნი. გოგონები. 1. მანანა წერეთელი (ბაკურიანი), 2. ეკა კოსირატი, 3. ნინო ნაზღაიძე (ორივე – გუდაური); **ვაჟები.** 1. იასონ აბრამაშვილი, 2. ნუგზარ კიკნაძე, 3. გიორგი თელიაშვილი (სამივე – ბაკურიანი).

1991-92 წლებში დაბადებულნი. გოგონები. 1. თეონა მელიქიშვილი (გუდაური), 2. ნინო ნინუა (თბილისი), 3. ნინო ნაზღაიძე. **ვაჟები.** 1. კოტე ვახტანგიშვილი (ბაკურიანი), 2. ალეკო ბენიანიძე (გუდაური), 3. ირაკლი ჩხეიძე (თბილისი).

1993-94 წლებში დაბადებულნი. გოგონები. 1. ნინო წიკლაური (გუდაური), 2. ნატაშა გავა (ბაკურიანი), 3. თამარ ჯალმაიძე (გუდაური). **ვაჟები:** 1. ზურაბ ბაქრაძე (ბაკურიანი), 2. ლუკა შელია (თბილისი), 3. გიორგი ხუციშვილი (ბაკურიანი).

მოთხილამურეები ერთ თვეს შეისვენებენ. ივნისში ზემო სვანეთი საინტერესო შეჯიბრებას გეგმავს.

მემორიალი

„გურულოს“ ხსოვნას მიეძღვნა

თელეთში ყოველწლიურად ტარდება ეროვნული მოძრაობის აქტიურობის წლებში ტრაგიკულად დაღუპული ფეხბურთელის, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ჭაბუკთა ნაკრების წევრის გოჩა („გურულო“) გურულიშვილის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო ტურნირი ფეხბურთში.

ამჯერად ორ ასაკში (1992 და 1995 წლებში დაბადებულნი) რვა-რვა გუნდმა იასპარეზა. დაძაბული ორთაბრძოლების შემდეგ საპრიზო ადგილები ასე განაწილდა:

1992 წელს დაბადებულნი: 1. „შავნაბადა“ (თელეთი, მწვრთნელები – ირაკლი მეშველიანი და ლევან დემეტრაშვილი, საფეხბურთო სკოლის დირექტორი გივი გურულიშვილი), 2. „მერანი“ (თბილისი), 3. „XXI საუკუნე – 2“.

1995 წელს დაბადებულნი: 1. „შავნაბადა“ (თელეთი, მწვრთნელი ელიზბარ ელიზბარაშვილი), 2. „მერანი“ (თბილისი), 3. „ალგეთი“ (მარნეული).

საუკეთესო ფეხბურთელებისთვის დაწესებული პრიზები (ორივე ასაკში) გადაეცათ შმაგი ელიზბარაშვილს, ვაჟა მერაბიშვილს (ორივე – „შავნაბადა“), ნიკა სიჭინავას, ნიკა კაპანაძეს, ლაშა მარგველაშვილს (სამივე – „მერანი“), დავით ალავიძეს („XXI საუკუნე“), გოჩა სადლობელაშვილს, დავით ხარჩილაძეს და ბადასტიკ სულეიმანოვს (სამივე – „ალგეთი“).

ტურნირის მაღალ დონეზე გამართვაში დიდი წვლილი მიუძღვის თელეთის საფეხბურთო სკოლის დირექტორს, სპორტის დამსახურებულ მუშაკს, ღირსების ორდენოსან ომარ გურულიშვილს. ასპარეზობის ორგანიზატორებს დიდი დახმარება გაუწიეს გარდაბნის რაიონის გამგებელმა დავით მაღრაძემ, საკრებულოს თავმჯდომარემ დავით მახნიაშვილმა და რაიონის სპორტის სამსახურის უფროსმა ზურაბ კოროხაშვილმა.

გამარჯვებულები და პრიზიორები შესაბამისი ხარისხის დიპლომებითა და გარდაბნის რაიონის გამგეობის მიერ დაწესებული ფასიანი საჩუქრებით დააჯილდოვდნენ.

გიორგი გაგუა

სურათებზე: თამაშისა და დაჯილდოების მომენტები.

რობერტ ბაგოიანის ფოტო.

ჭადრაკი ოთხშაბათობით

საფრთხეს უმალ შეიგრძნობს

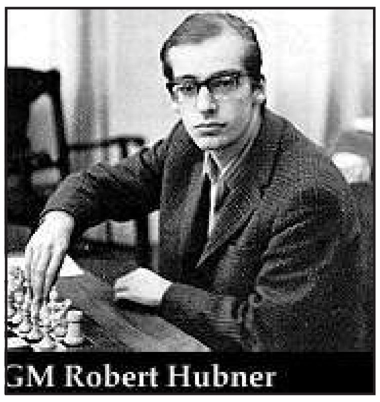

საერთაშორისო დიდოსტატმა (1970), ფილოლოგიის დოქტორმა, გერმანელმა მოჭადრაკემ რობერტ ჰიუბნერმა (1948, კიოლნი), წარმატებით იასპარეზა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის (გფრ) ჭაბუკთა შეჯიბრებებში (1963 და 1964), ხოლო 19 წლისამ I-II ადგილები გაიყო გფრ-ის ჩემპიონატში.

1970 წლიდან ჰიუბნერი მსოფლიოს წამყვან მოჭადრაკეთა რიგებშია. ეროვნული გუნდის შემადგენლობაში 5 ოლიმპიადის მონაწილეა (1968-84), მათ შორის 1972 წელს I დაფაზე საუკეთესო შედეგი აჩვენა.

შთამბეჭდავია ჰიუბნერის თამაში მსოფლიო პირველობის საზონათაშორისო ტურნირებში: 1980 წელს მეოთხედფინალურ მატჩში ა. ადორიანს სძლია – 5,5:4,5. ნახევარფინალი მოუგო ლ. პორტიშს 6,5:4,5, თუმცა 1981 წელს ფინალში დამარცხდა ვ. კორჩნოისთან 3,5:6,5. ორი წლის შემდეგ ფრედ დაამთავრა (5:5) მეოთხედფინალური შეხვედრა ვ. სმისლოვთან, დამატებითი 4 პარტიაც ყაიმით დასრულა და მხოლოდ კენჭისყრამ გადაწყვიტა მატჩის ბედი ვ. სმისლოვის სასარგებლოდ.

მრავალი საერთაშორისო შეჯიბრების გამარჯვებული და პრიზიორია.

ჰიუბნერი დახვეწილი პოზიციური თამაშით გამოირჩევა, კარგად ფლობს ტაქტიკურ შესაძლებლობებს და, რაც მთავარია, საოცრად აქვს განვითარებული მოახლოებული საფრთხის შეგრძნება.

თამაზ შენგელია

რ. ჰიუბნერი — ა. ადორიანი
(ბად-ლაუტერბერგი, 1980)

მთელი რიგი გაცვლების შემდეგ თეთრებს რჩებათ ზედმეტი ფიგურა და მოსაგები პოზიცია

29. ეc7 ეf7 30. h3 მf4 31. მ:f4 კ:f4 32. კc4 d5 33. კ:d5 ლ:b6 34. ლ:b6 ე:b6 35. ე:f7, 1:0

ორბიტაზეა

ქალების გასახარად

ირანი რომ ძალზე საინტერესო ქვეყანაა, დიდი მტკიცება არ უნდა. ის ცნობილია თავისი უმდიდრესი კულტურითაც, ბოლო ხანებში ძალზე მომძლავრებული ფეხბურთის ნაკრებითაც და მუსულმანური ტრადიციებითაც.

სწორედ ეს ტრადიციები არ აძლევს მშვენიერი სქესის წარმომადგენლებს იმ სპორტულ ღონისძიებებზე დასწრების უფლებას, რომელშიც მამაკაცები მონაწილეობენ (უცხოელ ქალებზე ეს აკრძალვა არ ვრცელდება). მაგრამ აი, ირანის ახალმა პრეზიდენტმა – მაჰმუდ აჰმადინეჯადმა, რომელიც ცნობილია თავისი ექსცენტრული განონათქვამებით (თუნდაც ასეთით: „ალაჰი დაეხმარება ჩვენს ქვეყანას, ფლობდეს ატომურ ენერგიას“), ორშაბათს განაცხადა, რომ ქალებს უნდა მიეცეს სტადიონებზე სიარულის უფლება, მან აღნიშნა, რომ სპორტულ შეჯიბრებებზე ქალების დასწრება „ხელს შეუწყობს უზიწობას“.

როგორც იტყობინებიან, პრეზიდენტმა უკვე უბრძანა ეროვნული სპორტული სააგენტოს თავკაცს სტადიონზე ქალებისთვის სპეციალური ადგილების გამოყოფა.

გამარჯვებას ორივე აპირებს

გუშინწინ მოსკოვში გაიმართა ფიდეს პრეზიდენტის კირსან ილიუმჟინოვის პრესკონფერენცია, რომელიც მიეძღვნა ჭადრაკში მსოფლიო პირველობაზე ფიდეს მსოფლიო ჩემპიონის ვესელინ ტოპალოვისა (ბულგარეთი) და მსოფლიო ჩემპიონის კლასიკურ ჭადრაკში ვლადიმერ კრამნიკის (რუსეთი) მატჩს.

მატჩი გაიხსნება და კენჭისყრა მოეწყობა 21 სექტემბერს, პირველი პარტია კი გაიმართება 23 სექტემბერს.

პრესკონფერენციაში მონაწილეობდა ვესელინ ტოპალოვი, ვლადიმერ კრამნიკი კი ჟურნალისტების შეკითხვებს ტელეფონით საფრანგეთიდან პასუხობდა.

ორივე დიდოსტატმა შეკრებილთ აგრძნობინა, რომ მათ ამ მატჩში მხოლოდ გამარჯვება სურთ.

პორნოვარსკვლავის ბრალია?

ტურინის „იუვენტუსის“ სამმა ფეხბურთელმა – ემერსონმა, დევიდ ტრეზეგემ და ანდრიან მუტუმ – ურიგოდ როდი გაატარეს სააღდგომო დღესასწაული. მუტუმ ორი მეგობარი თავის სამშობლოში, რუმინეთში დაპატიჟა და სამივემ „უცნობ“ პორნოვარსკვლავთან ერთად, როგორც რუმინული პრესა იტყობინება, მშვენივრად მოილხინა.

ჟურნალისტები არ აზუსტებენ მათ კულტურულ პროგრამას, მაგრამ ფეხბურთელების თანამგზავრის პროფესიის გამო მრუშობას არ გამორიცხავენ.

ყველაფერი კარგად იქნებოდა, სასიამოვნო დასვენების შემდეგ „იუვენტუსს“ ცუდად რომ არ ეთამაშა მორიგი მატჩი. ძალაუნებურად ყოველივე, შესაძლოა, პორნოვარსკვლავთან სააღდგომო დროსტარებას დაუკავშირონ. მით უმეტეს, რომ საგრძნობლად შემცირდა „მილანთან“ ქულებით უპირატესობა. ბოლოს კი, ალბათ ყველაფერს მუტუს გადააბრალებენ, რომელმაც თავისი რეპუტაცია კოკაინთან ურთიერთობით შეირცხვინა.

მცხეთის რაიონის სოფელ ლისის საკრებულოს ტერიტორიაზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის პრივატიზაციისათვის

აუქციონის ჩატარების გრაფიკი და პირობები:

დასახელება	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ნაკვეთი №51
პრივატიზაციის ფორმა	სტანდარტული აუქციონი
მისამართი	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ([illegible]) ზონა 72 სექტორი16 კვარტალი 02 ნაკვეთი 333
მიწის ნაკვეთი (კატეგ., მიზანი) და მასზე არსებული ქონების დახასიათება	სახნავი — კატეგ. უძრავი ქონება — არ არის
მიწის ფართობის სიდიდე	1,411 ჰა.
საწყისი გასაყიდი ფასი	110,86 ლარი
[illegible]	[illegible] №200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
გამყიდველი	[illegible]
[illegible]	ა) [illegible]; ბ) [illegible]; გ) [illegible]; [illegible]
[illegible], ტელეფონი	ქ. მცხეთა [illegible] №65 ტელ(82732)3093
[illegible]	16-05-2006 - 15-06-2006 14:00 - 17:00
აუქციონის ჩატარების თარიღი და დრო	16-06-2006, 12:00
აუქციონის ჩატარების ადგილი	მცხეთის რაიონი, სოფელი [illegible]
შენიშვნა	[illegible]
სტატუსი	[illegible]
დამატებითი ინფორმაცია	

დასახელება	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ნაკვეთი №53
პრივატიზაციის ფორმა	სტანდარტული აუქციონი
მისამართი	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ([illegible]) ზონა 72 სექტორი16 კვარტალი 17 ნაკვეთი 331
მიწის ნაკვეთი (კატეგ., მიზანი) და მასზე არსებული ქონების დახასიათება	სახნავი — კატეგ. უძრავი ქონება — არ არის
მიწის ფართობის სიდიდე	1,734 ჰა.
საწყისი გასაყიდი ფასი	136,82 ლარი
[illegible]	[illegible] №200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
გამყიდველი	[illegible]
[illegible]	ა) [illegible]; ბ) [illegible]; გ) [illegible]; [illegible]
[illegible], ტელეფონი	ქ. მცხეთა [illegible] №65 ტელ(82732)3093
[illegible]	16-05-2006 - 15-06-2006 14:00 - 17:00
აუქციონის ჩატარების თარიღი და დრო	16-06-2006, 12:00
აუქციონის ჩატარების ადგილი	მცხეთის რაიონი, სოფელი [illegible]
შენიშვნა	[illegible]
სტატუსი	[illegible]
დამატებითი ინფორმაცია	

დასახელება	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ნაკვეთი №52
პრივატიზაციის ფორმა	სტანდარტული აუქციონი
მისამართი	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ([illegible]) ზონა 72 სექტორი16 კვარტალი 17 ნაკვეთი 377
მიწის ნაკვეთი (კატეგ., მიზანი) და მასზე არსებული ქონების დახასიათება	სახნავი — კატეგ. უძრავი ქონება — არ არის
მიწის ფართობის სიდიდე	1,818 ჰა.
საწყისი გასაყიდი ფასი	141,8 ლარი
[illegible]	[illegible] №200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
გამყიდველი	[illegible]
[illegible]	ა) [illegible]; ბ) [illegible]; გ) [illegible]; [illegible]
[illegible], ტელეფონი	ქ. მცხეთა [illegible] №65 ტელ(82732)3093
[illegible]	16-05-2006 - 15-06-2006 14:00 - 17:00
აუქციონის ჩატარების თარიღი და დრო	16-06-2006, 12:00
აუქციონის ჩატარების ადგილი	მცხეთის რაიონი, სოფელი [illegible]
შენიშვნა	[illegible]
სტატუსი	[illegible]
დამატებითი ინფორმაცია	

დასახელება	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ნაკვეთი №54
პრივატიზაციის ფორმა	სტანდარტული აუქციონი
მისამართი	მცხეთის რაიონი, ლისის საკრებულო, სოფელი [illegible] ([illegible]) ზონა 72 სექტორი 16 კვარტალი 09 ნაკვეთი 304
მიწის ნაკვეთი (კატეგ., მიზანი) და მასზე არსებული ქონების დახასიათება	სახნავი — კატეგ. უძრავი ქონება — არ არის
მიწის ფართობის სიდიდე	0,087 ჰა.
საწყისი გასაყიდი ფასი	6,79 ლარი
[illegible]	[illegible] №200122900, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
გამყიდველი	[illegible]
[illegible]	ა) [illegible]; ბ) [illegible]; გ) [illegible]; [illegible]
[illegible], ტელეფონი	ქ. მცხეთა [illegible] №65 ტელ(82732)3093
[illegible]	16-05-2006 - 15-06-2006 14:00 - 17:00
აუქციონის ჩატარების თარიღი და დრო	16-06-2006, 12:00
აუქციონის ჩატარების ადგილი	მცხეთის რაიონი, სოფელი [illegible]
შენიშვნა	[illegible]
სტატუსი	[illegible]
დამატებითი ინფორმაცია	

მცხეთის რაიონის სოფელ ლისის საკრებულოს ტერიტორიაზე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის პრივატიზაციისათვის

აუქციონის ჩატარების გრაფიკი და პირობები:

[illegible]	[illegible] №55
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 72 [illegible] 16 [illegible] 09 [illegible] 297
[illegible]	[illegible]
[illegible]	1,3 ჰა.
[illegible]	101,4 ლარი
[illegible]	[illegible] №230122980, [illegible] 220101107, [illegible] 300134100
[illegible]	[illegible] 20%.
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	ქ. მცხეთა [illegible] №65 [illegible] (8273)23093
[illegible]	16-05-2006 - 15-06-2006 14:00 - 17:00
[illegible]	16-06-2006, 12:00
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	

⊙ იუბილე

ჭაღარა, მაგრამ მაინც ჭაბუკი

აქ ზარი არ ირეკება... მაგრამ მაინც განუწყვეტლივ ისმის ფეხის ხმა. მოდიან მოსწავლეები, პედაგოგები, მეცნიერები, მსახიობები, სპორტსმენები, მსოფლიოს ქვეყნებიდან ჩამოსული დელეგაციები, საზოგადო მოღვაწეები... მოდიან ახალგაზრდობის რესპუბლიკური სასახლის კაბინეტ-ლაბორატორიებში, „სარკეებიან" და თეატრალურ, სპორტულ თუ საცეკვაო დარბაზებში, თოჯინების თუ მოზარდთა დრამატულ თეატრებში, სტუდიებში, უნიკალური წიგნების ბიბლიოთეკაში, გაზეთ „გაზაფხულის" რედაქციაში...

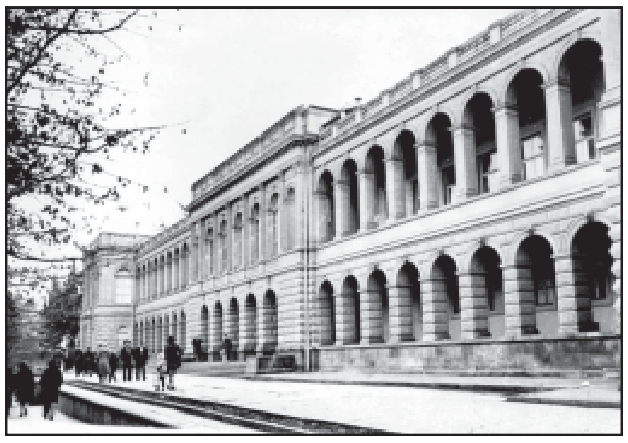

ვისაც აქ უვლია, ყველა თავისებურად იგონებს აქაურობას... ახსოვს აქ გატარებული წლები... ახალგაზრდობის აღზრდაში კი უკვე 65 წელიწადი გასულა... ამ დიდი სკოლისგარეშე დაწესებულების საიუბილეო თარიღი არავის დავიწყებია... იხსენებენ ყოფილ თუ ამჟამინდელ მუშაკებს, რომლებიც წლების განმავლობაში გულმოდგინედ ემსახურებიან მომავალი თაობის ეროვნული სულისკვეთებით აღზრდას.

პირველი, ვინც ახალგაზრდობის სასახლის პედაგოგებსა და აღსაზრდელებს იუბილე მიულოცა, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია მეორეა. სასახლეს იუბილე მიულოცეს პოეტებმა ანა კალანდაძემ, მარიკა ბარათაშვილმა, ჯანსუღ ჩარკვიანმა, ლია სტურუამ, მწერალმა ჭაბუა ამირეჯიბმა, გურამ დოჩანაშვილმა, აკადემიკოსმა მარიკა ლორთქიფანიძემ. თავიანთი პირველი ხელმძღვანელის ვახტანგ ქარსელაძის ამაგი არ დაივიწყეს ცნობილმა მოჭადრაკეებმა ნონა გაფრინდაშვილმა და ნანა ალექსანდრიამ, სასახლის სამხატვრო ხელმძღვანელი ნოდარ ჩხეიძე — მსახიობმა გურამ საღარაძემ, კინორეჟისორმა ლანა ღოღობერიძემ, რეჟისორმა გიგა ლორთქიფანიძემ, კომპოზიტორმა მარიკა კვალიაშვილმა და სხვებმა. სასახლეს იუბილე მიულოცეს ქართულმა ჟურნალ-გაზეთებმა...

იუბილის აღნიშვნის დასასრულ ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში სასახლის მხატვრული კოლექტივების კონცერტი გაიმართა.

ჭაღარა, მაგრამ მაინც ჭაბუკი სასახლე ცოცხალ ტრადიციებთან ერთად თანამედროვე რეალობასთან სწორი ადაპტაციის უნარსაც ფლობს, ამიტომ მის არსებობას, სიცოცხლისუნარიანობას, ვიმედოვნებთ არაფერი ემუქრება.

ნათელა ფალიაშვილი

⊙ ჩვენებურებზე

ქართველები „არწივის" ფრთებქვეშ

რამდენიმე ხნის წინათ მოსკოვში, „მოსფილმის" პირველ პავილიონში, მორიგ ჯერზე გადასცემდნენ რუსეთის კინემატოგრაფიული ხელოვნებისა და მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრემიას „ოქროს არწივი" (ეს ჯილდო ნიკიტა მიხალკოვის ინიციატივით დაწესდა, ადრე არსებული „ნიკეს" ჯიბრზეძ. „საუკეთესო სათამაშო ფილმის" წოდებისათვის ეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს „თურქული გამბიტი" (ბორის აკუნინის, იმავე გრიგოლ ჩხარტიშვილის რომანის მიხედვითძ, „სახელმწიფო მრჩეველი", „მე-9 ასეული", „კოსმოსი, როგორც წინათგრძნობა" და „იტალიელი".

საბოლოოდ გაიმარჯვა ფიოდორ ბონდარჩუკის მე-9 ასეულმა. გიორგი დანელიას „არწივი" მიენიჭა „პროფესიის ერთგულებისთვის". ის სცენაზე გამოვიდა, როგორც თითქოს სხვანაირი, ადამიანური კინოს კაცი... „საუკეთესო სცენარად" მიიჩნიეს „კოსმოსი", დაწერილი ალექსანდრე მინდაძის მიერ. „მე-9 ასეულს" პრიზი საუკეთესო მუსიკისთვისაც ხვდა — ავტორია დათო ევგენიძე.

„სიცოცხლეში ბევრი გამორჩეული ადამიანი ვერ ეღირსა ჯილდოს. ადრე სცენარისტი ბლომად იყო, პრემიები არ იყო. ახლა პრემია მრავალია, სცენარისტები კი... აღარ არიანო" — უთქვამს თავის სიტყვაში ალექსანდრე მინდაძეს...

„КУЛЬТУРА"

„მიხეილ თუმანიშვილი ასია..."

რუსეთულ არხზე НТВ-ზე 10 აპრილს დაიწყო 8-სერიიანი ტელეფილმის „ბნელი ინსტინქტის" ჩვენება (ტატიანა სტეფანოვას რომანის მოტივებზეძ. რეჟისორი მიხეილ თუმანიშვილი გახლავთ, საოპერო პრიმას მთავარ გმირს, ფაქტობრივად, თავის თავს თამაშობს ცნობილი საოპერო მომღერალი ლუბოვ კაზარნოვსკაია, რომლის კინოდებიუტი შედგა სურათში „ანა" (ამ ფილმის სცენარი გიორგი დანელიამ და რუსტამ იბრაგიმბეკოვმა დაწერესძ.

მოგვითხრობს ლუბოვ კაზარნოვსკაია:

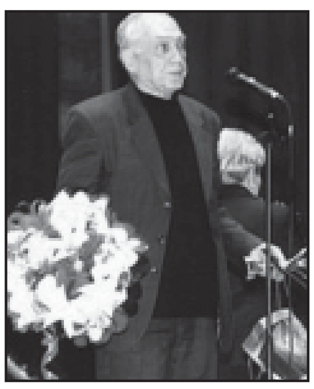

— „ანაზე" მუშაობა რომ დავასრულე, თითქმის მაშინვე მომივიდა მიხეილ თუმანიშვილის წინადადება „ბნელ ინსტინქტში" გადაღების თაობაზე... რეჟისორებთან ნამდვილად მიმართლებს: ჯერ ევგენი გინზბურგი, ახლა მიხეილ თუმანიშვილი... ვფიქრობ, რომ მისტიკური თრილერის ჟანრში მიხეილი ერთ-ერთი ასია. მისმა ფილმებმა ჩემზე ადრეც დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა, მაგრამ მასალაზე როგორც მუშაობს, პირველად ვნახე. ზუსტად იცის, რა როგორ უნდა იყოს. ყველაფერზე კარგი მეძებარივით აქვს ყნოსვა...

СОБЕСЕДНИК

⊙ გვირეკავენ, გვეკითხებიან

— ვმუშაობ ერთ-ერთ სახელმწიფო დაწესებულებაში ბუღალტრად. იმასთან დაკავშირებით, რომ მიმდინარე წლის მარტიდან ველოდებოდით ბიულეტენების გაცემის ახალ წესს, ჩვენთან მომუშავე ქალბატონისთვის აუნაზღაურებელი მაქვს საავადმყოფო ფურცელი, ორსულობისა და მშობიარობის გამო და კიდევ რამდენიმე თანამშრომლის ბიულეტენი.

გთხოვთ, განმიმარტოთ, მოქმედი კანონის თანახმად, ვის მიმართავს დამქირავებელი მათთან მომუშავე პირისთვის, ბიულეტენის თანხის ანაზღაურების საკითხზე და რა საბუთის წარდგენაა საჭირო თანხის გასაცემად?

ნინო მჭედლიძე.

— ორსულობისა და მშობიარობის გამო დახმარების მისაღებად დამქირავებელი საავადმყოფო ფურცელს, მის ასლს და დაფინანსების განაცხადს რეგისტრაციის ადგილის მიხედვით წარუდგენს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის შესაბამის ფილიალს. ასეთივე წესი გამოიყენება საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ ასანაზღაურებელი დროებითი შრომისუუნარობის გამო დახმარების მიმართაც. საავადმყოფო ფურცლის დედანთან ერთად ასლის იდენტურობას ადასტურებს ფონდის შესაბამისი ფილიალი და საავადმყოფო ფურცლის დედანს უბრუნებს წარმომდგენს. ფონდის შესაბამისი ფილიალებიდან წარმოდგენილი მოთხოვნის საფუძველზე დაფინანსება ხორციელდება ცენტრალიზებულად. ფონდი შესაბამისი ფილიალიდან მიღებული განაცხადის საფუძველზე, დადგენილი წესით, უზრუნველყოფს მოთხოვნის დაფინანსებას და წარმომდგენის ანგარიშზე (არასაბიუჯეტო ორგანიზაციის შემთხვევაში ორგანიზაციის ანგარიშზე, ხოლო საბიუჯეტო ორგანიზაციის შემთხვევაში პირის პირად ანგარიშზეძ დახმარების თანხის ჩარიცხვას. ორგანიზაციის ლიკვიდაციის შემთხვევაში დახმარების თანხა ჩაირიცხება პირის პირად ანგარიშზე.

აქვე საყურადღებოა, რომ თუ ფონდის ფილიალი უარს იტყვის დახმარების გაცემაზე, იგი ვალდებულია 5 სამუშაო დღის განმავლობაში საავადმყოფო ფურცლის მფლობელს და დამქირავებელს გაუგზავნოს მოტივირებული დასკვნა აღნიშნულის შესახებ.

ირინე ღლონტი.

დაგვირეკეთ, შეგვეკითხეთ:
93-16-90; 93-28-54.

2006 წლის 16 მაისს, დღის 12 საათზე, მოწვეულია სს „სოფლმომარაგების" აქციონერთა საერთო კრება (მისამართი სადგ. გაჩიანიძ შემდეგი დღის წესრიგით:

1. 2005 წლის წლიური ანგარიშის განხილვა-დამტკიცება;
2. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში;
3. დირექტორის ანგარიში გაწეული მუშაობის შესახებ;
4. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ხელფასის განსაზღვრა;
5. მიმდინარე საკითხები.

აქციონერთა დასწრება სავალდებულოა.

დირექცია

⊙ გვწერენ

მადლობა თბილისის მერიას

ბატონებო, დიდი მადლობა ორშაბათს ჩემი მიცვალებულის საფლავთან მისვლის საშუალება რომ მომეცა. უფასო ავტობუსებმა იმ დღისით შესანიშნავად იმუშავეს და თბილისელებს უფასოდ მოგვემსახურნენ.

ენძელა ბერიკაშვილი

⊙ სხარტულა

ვოიაჟი განბანვით

იქ ჩაიყვანა მარიაჟულ ტალღის დინებამ.
პერსონა გრატად ჩანდა მსხვილი ჰლანით ნამდვილად.
...საპროცედურო კომიტეტის გამოცდილებამ
იორდანის წყლის პროცედურა გაუადვილა...

ლუკა გორგაძე

◉ იჩქარეთ! იჩქარეთ!

ვისაც ჯიბის ფული გინდათ!..

დღეში 10 ლარიც კი შეგიძლიათ იშოვნოთ

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გავრცელების საქმეში სიახლეა: საცალო ქსელში ამ გაზეთის უკეთ გავრცელების მიზნით რედაქციამ გადაწყვიტა არნახულ დათმობაზე წავიდეს და ყოველ გაყიდულ ეგზემპლარზე 20 თეთრი გამავრცელებელს მისცეს!

„საქართველოს რესპუბლიკის“ ყოველი ეგზემპლარი 50 თეთრი ღირს. ვინც გაყიდის 10 გაზეთს, 2 ლარი მისია, ვინც 20 ეგზემპლარს გაასაღებს – 4 ლარი, 50 ცალი გაზეთის გამყიდველი უკვე 10 ლარის მფლობელი გახდება!..

– მაპატიე, ლამაზო, უკვე ვიყიდე სხვა „კრიკუნისგან“

ყოველ სამუშაო დღეს 10 ლარი! – ეს უკვე სოლიდური თანხაა, რომელიც შეიძლება თანდათან მოაგროვო და „მცირე ბიზნესიც“ დაიწყო!

მოვმართავთ ყველას, განსაკუთრებით ახალგაზრდებს – უფროსკლასელებს, სტუდენტებს, დიპლომიან და უდიპლომო უმუშევრებს, რომელთაც თბილისის ხალხმრავალ ადგილებში კეთილშობილი, უპრეტენზიო, არცთუ ისე შრომატევადი საქმის გაძღოლა შეგიძლიათ! რაც უფრო მოინდომებთ, მეტ ფხასა და საზოგადოებასთან ხალისიანი ურთიერთობის უნარს გამოიჩენთ, მით მეტ ფულს იშოვნით.

გაზეთის გამავრცელებლებს, კეთილი მისიის შემსრულებლებს, „მყვირალებიც“ შეიძლება გიწოდოთ, რუსულად „კრიკუნებს“ რომ ეძახიან!

არ დაგავიწყდეთ, მცირედიდან იქმნება დიდი, მთავარია არ დაიზაროთ, ამოქრავდეთ, ხალხში გახვიდეთ, ალალი ლუკმა ჭამოთ!

ოპერატიულად დაგვიკავშირდით!

25 აპრილიდან გელოდებით რედაქციაში: კოსტავას ქ. №14, მეოთხე სართული, ტელეფონები: 98-96-34, 98-96-33, 98-96-32; 899 17-21-21, 899 53-16-76, 899 56-81-86, 899 36-00-35, 899 79-76-79...

„საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია.

◉ რაც მიგილია, შენია

მაიაკოვსკის მედალი დააბრუნეს

თურმე პოეტს მეფის ჯილდო ბანქოში წაუგია

როგორც გაირკვა, ვლადიმერ მაიაკოვსკის ჰქონია მეფის ჯილდო. იმპერატორმა ნიკოლოზ II 1915 წლის ნოემბერში პირადად მოაწერა ხელი დადგენილებას ვ. ვ. მაიაკოვსკის სტანისლავის ბაფთიანი „სიბეჯითისთვის ვერცხლის მედლით“ დაჯილდოების შესახებ. ეს მედალი დაკარგულად ითვლებოდა. იგი გადაარჩინეს და ინახებოდა რუსი აზნაურის, შტაბს-კაპიტან ვასილ ცარიკოვის ოჯახში, რომელიც ცნობილი ექიმიც იყო. მისი შვილიშვილი დიმიტრი სმირნოვი, რომელიც სათუთად უფრთხილდებოდა როგორც მედალს, ისე ოჯახურ ლეგენდებს, ჯილდოს საჩუქრად გადასცემს ლუბიანკაზე მდებარე მაიაკოვსკის მუზეუმს.

მაიაკოვსკი თავდაპირველად არმიაში სამსახურისთვის არ მიჰყავდათ. მაგრამ 1915 წლის სექტემბერში იგი მაინც მოხვდა ომში. მაიაკოვსკის პატრიოტული სატირული ნახატები, რომლებითაც იგი იმპერატორ ვილჰელმ მეორეს დასცინოდა, და იუმორისტული ტექსტები ძალზე პოპულარული იყო ჯარისკაცებსა და ოფიცრებს შორის. ასე რომ, დიდი ვერცხლის მედალი მაიაკოვსკიმ ნამდვილად დაიმსახურა.

მედალს თითქმის კრიმინალური რევოლუციური ისტორია აქვს. ერთხელ, 1917 წლის დეკემბერში, პოეტთა კაფეში „მაწანწალა ძაღლი“, მეფის არმიის პოლკოვნიკმა დაინახა, თუ როგორ თამაშობდა ბანქოს მაიაკოვსკი. დიდი აურზაური ატყდა. როგორც ჩანს, მაიაკოვსკიმ წააგო და სურდა, ფულის ნაცვლად გირაოს სახით მედალი დაეტოვებინა. მაგრამ სხვა მოთამაშეები ამას არ ეთანხმებოდნენ. მაშინ მაიაკოვსკი მიუახლოვდა ოფიცერთა მაგიდას და შესთავაზა მათ მედალი მცირეოდენი თანხის საფასურად. ოფიცრები მზად იყვნენ, გაეღოთ ფული წინდის გარეშე, მაგრამ ეს არ დაუშვა მაიაკოვსკიმ. როცა მიიღო ფული, პოეტმა განაგრძო თამაში...

ქუჩაში ოფიცრები დიდხანს ელოდნენ პოეტს, რათა დაებრუნებინათ მისთვის მედალი, მაგრამ, როგორც ჩანს, თამაში გვიანობამდე გაგრძელდა. კომენდანტის საათის გამო კი ისინი ქუჩაში მეტს ვეღარ მოიცდიდნენ. ამიტომ, პოლკოვნიკმა მედალი შესანახად ცარიკოვს გადასცა.

გავიდა წლები. ცარიკოვმა მოგვიანებით სცადა, მედალი გადაეცა რევოლუციის მუზეუმისა და მაიაკოვსკის მუზეუმისთვის. მაგრამ ორივეგან უარი მიიღო: ასეთი მედლის ქონა იმ დროისთვის ძალზე სახიფათო იყო. ასე დარჩა მედალი ცარიკოვის შთამომავლებს.

მუზეუმში ინახება ბრონისლავ გორბის წიგნი „მასხარა რევოლუციის ტაქტთან“, რომელშიც დაწვრილებითაა აღწერილი ეს ისტორია. ახლა ვერცხლის მედალს გამოფენენ პოეტის რელიკვიებთან ერთად.

◉ ვარსკვლავები

ზღაპარი ჯადოსნური მობილურზე

გახმაურებულ ფილმში „კუზიანი მთა“ (ორი კოვბოის მამათმავლურ სიყვარულზეძ მიშელ უილიამსმა მეორე პლანის ქალური როლი შეასრულა. სურათმა არაერთი ჯილდო მოიპოვა, მაგრამ მიშელი არც ერთხელ არ მისულა საზეიმო ცერემონიალზე – თავის პატარა მატილდასთან რჩებოდა (რომელიც შარშან შეეძინა, ნოემბერშიძ.

მალე ეკრანებზე კიდევ ერთი ფილმი გამოვა მსახიობი ქალის მონაწილეობით – რეჟისორ ჯულიან ჰოლდბერგერის „ქორი კვდება“, რომლის სარეკლამო კამპანიას ის, ალბათ, აგრეთვე გამოტოვებს და საერთოდ, სანამ გოგონას ცხრა თვე არ შეუსრულდება, არ აპირებს მუშაობას.

ეკრანზე უახლოესი 9 თვის მანძილზე არც მიშელის საქმრო და მატილდას მამა, მსახიობი ჰით ლიჯერი გამოჩნდება – ბავშვს იმანაც უნდა მოუაროს. ჟურნალისტებს უამბო, რომ სიამოვნებით აკეთებს საოჯახო საქმეს, პროდუქტების საყიდლად დადის, რძის ფაფებს აკეთებს და გოგონას თავად ჰბანს. დედა კი ნანას უმღერის პატარას – ერთ დროს ხომ მომღერლობაზე ოცნებობდა.

როლი „კუზიან მთაში“ უილიამსისთვის სერიოზულ გამოცდად იქცა. რეჟისორი ენგ ლი ისეთ გულახდილობას მოითხოვდა, რომ დროდადრო მსახიობს კამერის წინ გაშიშვლებულად უნდა ეჩვენებინა თავი, დაღლილობასაც ძლივს უმკლავდებოდა. სამაგიეროდ, ახლა, „უმუშევრობისას“, თავის ბიბლიოთეკაში ყოფნას ახერხებს, ზის საწერ მაგიდასთან და ზღაპრებს თხზავს პაწია ქალიშვილისთვის. ერთ-ერთი ზღაპრის გმირ ქალს ჯადოსნური მობილური ტელეფონი ეხმარება, რომელიც სათამაშოების მაღაზიაში იყიდა. მატილდა რომ ცოტა წამოიზრდება, ეგების დედამისმა ზღაპრების კრებული გამოუშვას ამ მობილურზე...

◉ დარია თუ ავდარია

ამინდი 26 აპრილს

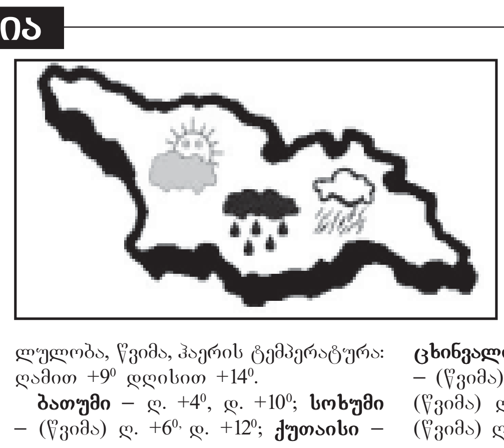

დასავლეთ საქართველოში – მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით +15⁰ – +22⁰, ღამით +9⁰ – +11⁰.

აღმოსავლეთ საქართველოში – მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით +8⁰ – +14⁰, ღამით +5⁰ – +10⁰.

თბილისში – მცირე მოღრუბლულობა, წვიმა, ჰაერის ტემპერატურა: ღამით +9⁰ დღისით +14⁰.

ბათუმი – ღ. +4⁰, დ. +10⁰; **სოხუმი** – (წვიმა) ღ. +6⁰, დ. +12⁰; **ქუთაისი** – ღ. +8⁰, დ. +14⁰; **ოზურგეთი** – ღ. +5⁰, დ. +12⁰, **ზესტაფონი** – ღ. +6⁰, დ. +14⁰; **რუსთავი** – ღ. +9⁰, დ. +14⁰; **ფოთი** – ღ. +10⁰, დ. +14⁰; **მესტია** – ღ. +2⁰, დ. +10⁰; **სტეფანწმინდა** – ღ. +4⁰, დ. +11⁰; **თელავი** – ღ. +9⁰, დ. +14⁰; **გორი** – ღ. +8⁰, დ. +15⁰; **ახალციხე** – ღ. +4⁰, დ. +13⁰; **ბორჯომი** – ღ. +4⁰, დ. +13⁰; **ცხინვალი** – ღ. +5⁰, დ. +15⁰; **სამტრედია** – (წვიმა) ღ. +8⁰, დ. +12⁰; **ზუგდიდი** – (წვიმა) ღ. +6⁰, დ. +12⁰; **ჭიათურა** – (წვიმა) ღ. +6⁰, დ. +12⁰.

◉ ლარის კურსი

26 აპრილიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,2454 ლარი
აშშ დოლარი	1	1,8160 ლარი
ევრო	1	2,2511 ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0662 ლარი.
აზერბაიჯანული მანათი	1	2,0093 ლარი.
უკრაინული გრივნა	10	3,5932 ლარი.
თურქული ლირა	1	1,3752 ლარი.
ირანული რიალი	1000	0,1989 ლარი.

ირმა მიქავა, და მარგო მიქავა, სიძე ვაჟა გულუა, რძალი მარგო გულუა, ძმისწულები, დისწულები და ახლო ნათესავები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ლამარა მიხეილის ასული
მიქავა

პანაშვიდი 27, 28 VI, 16 სთ. გამოსვენება 29 IV, 12 სთ, ქ. თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზ. 14, ბინა 20, დაკრძალვა – 29 IV, წალენჯიხის რაიონი, სოფ. ნაკიფუს სასაფლაოზე, 19 საათზე.

გიორგი ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნების ისტორიის ინსტიტუტი ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ღვაწლმოსილი მეცნიერი და პედაგოგი, ახალი და თანამედროვე ქართული ხელოვნების ცნობილი მკვლევარი

მერი კარბელაშვილი

პანაშვიდი 25, 26 IV, 17 საათზე, დაკრძალვა 27 IV, 14 საათზე, მისამართი: ლევან გოთუას ქ. კ. 16.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები

გამომცემელი – შპს „თანადგომა-1“
ქიზიყის ქ. №12, ტ: 71-68-81, 899 797679

მთავარი რედაქტორი რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი ოთარ ხუციშვილი.

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთავარი რედაქტორის მოადგილე: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32; 899 328576

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.